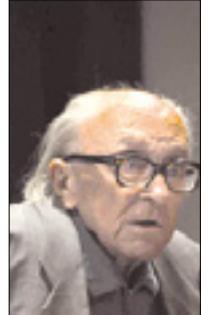

S potjo povezujejo goriški grad in samostan na Kostanjevici

Ljubljanska univerza Borisu Pahorju podelila častni doktorat

15

Deželna odbornica Seganti na obisku v zgošči občini

8

6

SREDA, 3. DECEMBRA 2008

št. 287 (19.377) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 včas Zadrž nad Cerknem, razmožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 771124 666007

Resna komisija, resna manjšina

SANDOR TENCE

Kot novinar sem v prejšnjih letih večkrat bil v slovenskem parlamentu in spremjal seje, obiske in dogajanja, pri katerih se je tako ali drugače pojavljala slovenska manjšina. Kolikokrat sem se vrnil in Trst razočaran in jezen na slovenske poslance in politike, ki so površno in pavšalno obravnavali naša vprašanja, kar je bilo sad slabega poznavanja in večkrat tudi brezbrnosti. Na srečo se stvari spremenijo, kot dokazuje včerajšnja izredna seja parlamentarne komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Vsi poslanci, ki so sodelovali v razpravi, so prišli na sejo pripravljeni in vsi so dokazali, da dobrudo, za kaj dejansko gre. Zelo dober vtis je odnesel minister Boštjan Žeks in dobro so se odrezali tudi predstavniki manjšine, ki so poslancem učinkovito prikazali situacijo takšno, kakršna je. Dokazali so, da lahko manjšinska politika, če hoče in ko hoče, nastopi z argumenti in z resnim pristopom do problemov.

Ne vemo, če bo Slovenija v prihodnjih dneh vendarle prepričala Italijo, da spremeni svojo proračunsko usmeritev do manjšine, ki je dejansko tudi politična usmeritev. Že sedaj pa lahko rečemo, da se nam zdijo sedanji in tudi načrtovani naporji slovenske vlade in parlamenta dobri za manjšino in dobrati tudi za Slovenijo. In to ne glede na končni rezultat, ki bo odvisen od več dejavnikov. Kot tudi ni posranskega pomena dejstvo, da je komisija vse včerajšnje sklepe in priporočila sprejela soglasno, torej s podporo večine in opozicije.

LJUBLJANA - Izredna seja Komisije Državnega zbora za Slovence v zamejstvu

Slovenski parlament na strani manjšine

Soglasna priporočila vladu Boruta Pahorja

TRŽIŠKO MESTNO OKROŽJE - Soglasen sklep županov

Redarji iz devetih občin bodo dajali dvojezične globe

TRŽIČ - S prihodnjim letom bodo izdajali dvojezične globe redarji iz občin Tržič, Doberdob, Ronke, Fojan-Redipulja, Štarancan, Škocjan,

Turjak, San Pier d'Isonzo in Zagraj. Predlog za uvedbo dvojezičnih zapisnikov glob je podal doberdobski župan Paolo Vizintin na zadnjem za-

sedanjemu medobčinske zveze ASTER, njegovi kolegi s Tržičkega pa so ga soglasno podprli.

Na 14. strani

LJUBLJANA - Slovenija se mora bolj energično zavzeti za slovensko manjšino v Italiji. Priporočilo prihaja od parlamentarne komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je včerajšnjo izredno sejo namenila kritni situaciji manjšine v luči načrtovanih krčenj italijanskih prispevkov in vsespolnih zamud pri izvajaju zaščitnega zakona. Komisija, ki jo vodi Miro Petek, je soglasno pozvala predsednika državnega zbora Pavleta Gantarja, da opozori predsednika italijanskega senata Renata Schifanija na posledice napovedanih finančnih udarcev za slovensko manjšino. Premier Borut Pahor naj bi to storil v odnosu do italijanskega kolega Silvia Berlusconija.

Na 3. strani

V vodstvu agencije za okoliš kave trije slovenski podjetniki

Na 4. strani

Skupščina zaposlenih slovenskih ustanov o krčenju sredstev

Na 7. strani

Anki Sugan priznanje Folkloru v srcu

Na 12. strani

Zaradi gostega dima evakuirali osnovno šolo v Romjanu

Na 14. strani

BRUSELJ - Zasedanje zunanjih ministrov

Nato obnavlja sodelovanje z Rusijo

BRUSELJ - Zunanji ministri zveze Nato so se včeraj na zasedanju v Bruslu strinjali, da bodo postopoma obnovili sestanke na visoki ravni z Rusijo v okviru Sveta Nato-Rusija, za zamrznitev katerih so se odločili po izbruhu konflikta v Gruziji. Generalni sekretar zavezništva Jaap de Hoop Scheffer je ob tem napovedal srečanje sveta na ravni veleposlanikov. Zunanji ministri so tudi sklenili, naj Nato v bližnjih prihodnosti poglobi sodelovanje z Gruzijo in Ukrajino, tema državama pa niso podelili akcijskega načrta za članstvo (MAP).

Na 18. strani

ITALIJA

Višjo obavčitev plačljive tv zahteva Bruselj

BRUSELJ, TIRANA - Zvišanje davka na dodano vrednost na 20% za plačljivo televizijo je dolžno deljanje. Že pred časom ga je zahtevala Evropska komisija, in sicer zato, da bi za vse televizijske storitve v Italiji veljala ista stopnja obdavčitve. Tako je včeraj povedal gospodarski minister Giulio Tremonti v Bruslu, kjer se je udeležil zasedanja finančnih ministrov. To stališče je potrdil premier Silvio Berlusconi, ki je napadel levico in časopise, če da so ga po nedolžnem napadali.

Na 13. strani

LJUBLJANA - Dosežek NSŠ Sv. Cirila in Metoda

Nacionalno jezikovno priznanje za katinarske srednješolce

Na 5.

OGLEDALO

Kriza grize

ACE MERMOLJA

Gospodarska kriza je v industrializiranem svetu danost, ki je ne more nihče več spregledati. Razsežnosti krize so zgodovinske in to v smislu obsega in globine pojava. Doživljamo prvo globalno in postblovsko krizo, njene korenine pa so se začrle v korenine tako finančnega kot "realnega", predmetnega gospodarstva. Kriza je dokončno pokopala vsako tezo o koncu zgodovine, saj bo prinesla zgodovinske spremembe.

Nekateri "zgodovinski" aspekti so razvidni. Po letu 1929 se je ponovno pokazalo, da je ideologija kapitalizma, ki se udejanja na svobodnem tržišču, ki ne pozna drugih interferenc razen tržnih, prazna, mrtva in pokopana. Države zalagajo banke z ogromnimi količinami denarja in se pripravljajo na drage posege v industriji, npr. v avtomobilski. Ker rešujejo gospodarski sistem države, je jasno, da gre tu za politične posege. Možnost za takšno poseganje je namreč v delu državljanov, v njihovih žrtvah in izgubah. Zato, da ne bi izgubili vsega, se vsi nečemu odpovedujemo in to verjetno za več kot eno generacijo. Vi deli bomo, če bodo politiki bogastvo države pravilno investirali in če se bodo žrtve državljanov njim (državljanom) tudi povrnile.

Sedanjkrizni sistem pa ima v svoji genezi več razlogov. Med njimi je nedvomno najbolj poznat ta, da so svetovne finančne, gospodarske in politične elite sprožile sistem, ki je ozkimi skupinami ljudi prinašal ogromna bogastva brez realne podlage. Virtualnost podlage pa je v tem, da so templjarji kapitala vnovčili realen denar in zapustili prav tako stvarne in težke dolgove. To pa so uspeli dosegici, ker so prodajali dim, skratka, fantazijske podobe neskončnega blagostanja. Teorije o koncu zgodovine, o tržišču brez vezi in podobne trditve so se rodile prav v fikciji, ki je prekrivala realen pretok bogastev. Ta sistem se je razkril in zlomil. Po malem bo od vseh nas odvisno, če bomo dopustili, da se po zaključeni krizi ples senc nadaljuje.

Drugi zgodovinski aspekt krize je v njeni globalnosti. V novem svetovnem sistemu ne more več vladati samo ena, washingtonska, opcija. Na svetu je več protagonistov, ki so med sabo soodvisni in morajo skupaj zastaviti osnovna pravila igre. Finančna okužba, ki je iz ZDA prinesla bolezen na staru in nova tržišča, deluje kot orkan v onesnaženem svetu. Znanstveno je ugotovljeno, da se je globalna temperatura morja dvignila, iz te nove topote pa so črpali nepoznano moč orkani, ki so se razdivljali v samih ZDA in v deželah, ki poznajo ta pojav. Ekonomika škoda je bila ogromna. Prav tako je finančna kriza črpala svojo moč iz ogromne mase sredstev, ki se kopijo v svetu, kjer se ob klasičnih razvijajo nove in močne ekonomije, kot so kitajska, indijska, brazilska in druge. Danes morajo gasiti požare države, ki so bile do včeraj izven finančnih in gospodarskih sistemov; kvečjemu so bile plen kolonialistične in imperialistične politike.

Omenil sem orkane. Bolezen, ki jo človek povzroča naravi in zemlji, se je danes končno pojavila kot močan vzrok depresije. Močne države, od ZDA do Kitajske, so do včeraj trmasto vztrajale pri minimaliziranju ekoloških vprašanj (glej Kyotski protokol in težave z njim). Danes tega ne morejo več početi. Orkani so povzročili ogromno škodo in v ZDA so pomagali h krizi, ker so krepko očibili zavarovalniški sistem. Šurovine postajajo dragocene. Odvisnost držav od naftne in plina postaja nevzdržna. Industrijski kolesi, začenši z avtomobilskimi, ki proizvajajo stroje in vozila, ki ne

upoštevajo danosti, so zašli v nepovratno krizo. Sok zemlje je omejen, kot je v človeku omejena količina krvi. Ni čudno, če je temnopoliti predsednik ZDA Obama med razvojnimi prioritetami postavil prav ustvarjanje alternativne energije. Po tej poti je pričela hoditi Kitajska, ki je tvegala, da bo prekinila olimpijado zaradi onesnaženega zraka. Prišli smo do roba, preko katerega ne bo možno dolgoročno vztrajati. Spremembe, ki se nam najavljam, so torej epohalne.

Prav tako postajata nevzdržna pojava demografska rast nerazvitega sveta in otoki endemične revščine. Tu se kotijo gospodarsko (da ne govorimo o humanih aspektih) nevzdržne vojne, integralizmi, napetosti, preseljevanja narodov, bolezni, skratka, pojavi, ki jih zaradi obsega ne more nihče več prepresto umakniti iz zavesti in s televizijskih ekranov. Noben del sveta, niti najrevnejši, ne more biti več nevtralen.

Sedanja gospodarska kriza zastavlja tako državam, politiki, gospodarstvenikom in ne nazadnje kulti dokaj ostra vprašanja. Jasnih receptov za izhod iz krize verjetno nima nič. Ob poznani Keynesovi teoriji o posegu države in redistribuciji dobrin, pa gre verjetno iskati nove izhode v drugačnem odnosu do narave in zemlje, v iskanju alternativnih energij, v novi vlogi politike, ki je poklicana, da prepreči nevzdržne razlike in nesorazmerja v dobičkih in imetjih ter revščino. Danes je del Italije v stiskah, manjši del, kakih pet milijonov ljudi, pa v bistvu ne občuti krize in živi v vase zaprtem svetu.

Ne nazadnje je potrebno natančneje definirati vlogo nove tehnologije. Slednja omogoča ogromno proizvodnino blaga, ki pa ga družba ne bo sposobna uporabiti. Tudi konzumni sistem ima svoje meje, ki jih je sedanja kriza razgalila. V bistvu doživljamo paradoks, da z novimi sredstvi uporabljamo star odnos do dela. Količina človekovega dela in tehnološke zmogljivosti ustvarjajo neprejavljivo maso reči. Primer je opazen že pri bankah. Vse so opremljene z elektronsko tehnologijo, klienta pa zasipajo z gorami papirja in s tolikšnimi količinami informacij, da postane razbiranje najbolj preprostega tekočega računa muka. Koliko časa je potrebenega za goro nepotrebnih informacij? Klienti si želijo jasnosti in sintetičnosti. Skratka, postavlja se nam vprašanje našega osnovnega odnosa do dela.

Podjetja govorijo o produktivnosti, v isti senci pa v krizi zmanjšujejo število delovnih dni. Države uvažajo daljša delovna obdobja, mladi pa se za trajnejši čas zaposlujejo vedno starejši. Gre torej za kopico paradoskov, za katere je treba najti rešitev, ki ni le trenutna odločitev, da neka vlada reši banko pred stečajem. Bo plačeval dolg nekdo, ki nima več možnosti stalne zaposlitve? Ne pomeni tudi to riziko za sam dolg, ki naj ga državljan plača? Rešitve potrebujejo advent, Cankarjevo "očiščenje in pomlajenje". Če bo do tega prišlo, bo pomenila kriza zasuk k pozitivnim ukrepom in politikam.

Ob zapisanem se neizbežno zastavlja vprašanje, kako je v Italiji. Berlusconijeva vlada se sicer zelo hvali s sprejetimi ukrepi. V resnici gre za manjše posege brez strukturne razsežnosti. Predvsem pa ni v politiki desnice zaslediti neke nove vizije, ki jo narekuje kriza. Kako je sedanja vlada skregana z razmišljanjem in iskanjem, govorijo rezi na račun šolstva, univerz in znanosti. Brez znanja pa ne bo nobene resnične spremembe. Sodobna kriza je namreč finančna, a tudi politična in kulturna. Tega nekateri ne razumejo.

MNENJA, RUBRIKE

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Moralna na centimetre

Na sliki iz dvajsetih let prejšnjega stoletja je ovekoven ameriški policij, ki meri skladnost ženskih kopal s takratnimi predpisi o dostenosti, izraženi v ameriških palcih. To je eden izmed neštetih primerov nesrečnih zakonskih posegov v našo moralno sfero. Običajno si take posege zmislijo ljudje, ki jim je pri srcu le videz, ne pa bistvo.

Koliko se je od časa, ko so posneli zgornjo sliko, spremenil »splošni občutek dostenosti« (neroden slovenski prevod italijanskega juridičnega in dokaj elastičnega pojma »comune senso del pudore«),

pa lahko vsakdo ugotovi, ko se sprehodi po kaki naši plaži.

Vsem ni pogodu današnje razkazovanje tolikšne površine človekovega telesa. Pravzaprav, nekaterim ne gre marsikaj, kar je danes povsem normalno: od enakosti med spoloma do možnosti zakonske razvezne, do kontracepcije itd.; da ne govorimo o zakonsko urejenih itispolnih zvezah, ki jih v Italiji tako kmalu ne bo.

Vsakodaj naj se kar drži svojih pravil in prepričanj in naj živi po njih. Vendar naj bo to njegova zadeva in naj ne skuša celo z zakonsko prisilo veleti vsem drugim, kako morajo živeti in misliti. Pazimo se pred takimi ljudmi, ki jim pravimo: fundamentalisti!

CELOVEC - Odločno stališče ZNP Narodnega sveta koroških Slovencev Šola naj toži deželo

Kričče nesorazmerje med učenci slovenske in nemške glasbene šole – Poziv Sloveniji, naj notificira pravno nasledstvo v ADP

CELOVEC - Zbor narodnih predstavnikov (ZNP) Narodnega sveta koroških Slovencev je v pondeljek v Celovcu s sodelovanjem sklepom pozval vodstvo Slovenske glasbene šole, naj si končno, če ne družba, po pravni poti izbiri enakopravnost ne manjšinskim skladov,« je za PD poudaril odločno stališče predsednik ZNP NSKS Jože Wakounig.

ZNP NSKS pri tem poudarja, da delo prispeva za otroka v nemški glasbeni šoli petkrat toliko kot za otroka v slovenski ustanovi. V številkah to pomeni, da bi moralna dežela prispevati za Slovensko glasbeno šolo okoli 800.000 evrov letno, ne pa skorajih 165.000 evrov, ki jih sedaj namenja tej zasebni slovenski ustanovi z nad 500 učencami in učenkami. »Če se pri Slovenski glasbeni šoli ne bodo odločno zav

zeli za izplačilo sorazmernega dela namenskih sredstev po zakonu o financiranju glasbenega šolstva na Koroškem, NSKS tudi ne bo več zagovarjal podpore iz manjšinskih skladov,« je za PD poudaril predsednik ZNP NSKS Jože Wakounig.

ZNP, najvišje telo odločanja znotraj NSKS, je na seji tudi ocenil stanje po državnozborskih volitvah tako v Avstriji kot tudi v Sloveniji. Kot pozitivno so izpostavili ureditev ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu, obenem pa na Republiko Slovenijo naslovali tudi tri zahteve: 1. Slovenija naj končno notificira pravno nasledstvo v Avstrijski državni pogodbi (ADP); 2. Slovenija naj podpira prizadevanja za skupno zastopstvo koroških Slovencev in 3. Slovenija naj uredi medijsko vprašanje, se pravi vprašanje tednika No-

vice tako z vidika financ kot tudi novinarskega kadra.

Ob primerih spora na ljudski šoli na Djekšah, neonacističnih mazaških akcijah v začetku novembra v Šentjakobu in v Celovcu ter napadih na kabaretista Grissemanna in Sternmana v zvezi z »zauskaznim kolektivnim žalovanjem« Koroške po Haiderju, so člani ZNP NSKS izrazili zaškrbljenost, da se je ozračja na Koroškem še poslabšalo. Kot je predsednik ZNP NSKS Jože Wakounig še poudaril za PD, so bili člani najvišjega organa krovne organizacije tudi zelo kritični do dela sosedstva za slovensko narodno skupnost pri uradu zveznega kanclera. »Ta samo izvaja avstrijsko vladno politiko, ne zavzema pa se za bistvene življenske interese in zahteve koroških Slovencev,« je pristavil Wakounig.

Ivan Lukanc

Pesniški večer s Tonetom Pavčkom

KOPER - V knjigarni Libris v Kopru bo danes ob 19. uri srečanje s pesnikom Tonetom Pavčkom. Ob njegovem 80-letnici se bodo uglednemu gostu poklonili s kratkim recitalom, pogovarjali o pesniškem ustvarjanju ter predstavili njegovo novo zbirko esejev Čas duše, čas telesa: četrti del, ki je pred kratkim izšla pri založbi Slovenske matice. V njih se avtor dotika številnih tem, vsakič na svojevrsten, oseben način, kar njegova premišljevanja približa literični prozi.

Koprska založba Libris je današnji večer pripravila v sodelovanju z domačim slavističnim društvom. (O.K.)

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Fondo europeo agricola
per lo sviluppo rurale: L'Europa
investe nelle zone rurali

**Glavna direkcija za kmetijske, naravne, gozdne vire in gorske predele
Služba za splošne, upravne zadeve in evropsko politiko
Program razvoja podprtja 2007-2013**

**Sprememba rokov za predstavitev "prošenj za pomoč" v papirnatih oblikah
za individualni pristop za ukrepe 121, 122, 123, 216, 221, 223, 226, 227, 311
aktivnost 1, 311 aktivnost 2, 311 aktivnost 3, 312**

Obveščamo, da z odlokom št. 3084 z dne 25. novembra 2008, je bil odložen na 4. decembra 2008 rok za predstavitev »prošenj za pomoč« v papirnatih oblikah na pristojne urade, navedene v posameznih razpisih, za individualni pristop za ukrepe 121, 122, 123, 216, 221, 223, 226, 227, 311 aktivnost 1, 311 aktivnost 2, 311 aktivnost 3, 312, na katerih se nanašajo odloki Službe za splošne, upravne zadeve in evropsko politiko Glavne direkcije za kmetijske, naravne, gozdne vire in gorske predele št. 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928 z dne 19. maja 2008 in št. 975 z dne 23. maja 2008, ter nadaljnje spremembe in dopolnila.

Potrdjeno je, da posamezne »prošnje za pomoč«, ki se nanašajo na ukrepe 121, 122, 123, 216, 221, 223, 226, 227, 311 aktivnost 1, 311 aktivnost 2, 311 aktivnost 3, 312, kot prošnje za individualni pristop, izpolnjene v informativnih oblikah z uporabo portala sistema SIAN (Sistema Informativo Agricolo Nazionale), je potrebno predstaviti do 28. novembra 2008.

Odlok je objavljen v dejelnem Uradnem listu (B.U.R.) št. 49 z dne 3. decembra 2008 in je na voljo na spletni strani <http://www.regione.fvg.it> pod sekcijsko "economia e impresa", področje "agricoltura" ter na spletni strani ministrstva <http://www.politicheagricole.it> pod sekcijsko "sviluppo rurale" področje "programmi 2007-2013".

Organ upravljanja
dr. Marina Bortotto

LJUBLJANA - Izredna seja parlamentarne komisije za zamejce posvečena težavam naše manjšine

Slovenija naj se še odločneje zavzame za rešitev finančnih težav Slovencev v Italiji

Priporočila vladi in parlamentu, ki jih je predlagala vladna koalicija, sprejeta oglasno - Pahorjevo vlogo zastopal minister Žekš

LJUBLJANA - Slovenija se mora bolj energično zavzeti za slovensko manjšino v Italiji. Priporočilo prihaja od parlamentarne komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je včerajšnjo izredno sejo namenila krizni situaciji manjšine v luči načrtovanih krčenj italijanskih prispevkov in vsesplošnih zamud pri izvajanju zaščitnega zakona. Vsi sklepi komisije so bili sprejeti soglasno, kar je dobro za manjšino in dobro za Slovenijo.

Komisija, ki ji predseduje Miro Petek, je pozvala predsednika državnega zobra Pavleta Gantarja, da opozori predsednika italijanskega senata Renata Schifanije na posledice napovedanih finančnih udarcev za slovensko manjšino. Premier Borut Pahor naj bi to naredil v odnosu do italijanskega kolega Silvia Berlusconija, zunanje ministrstvo in ministrstvo za zamejce pa morata zaskrbljenost Slovenije čim prej izraziti tudi italijanskemu veleposlaniku v Ljubljani. Parlamentarna komisija ocenjuje, da se je zunanje ministrstvo na te probleme doslej odzvalo primerno, a premašo učinkovito. Skratka cela vrsta priporočil, med katere sodi tudi splošno prepričanje, da mora Slovenija v dvostranskih odnosih z Italijo vedno in povsod postaviti v ospredje manjšinska vprašanja.

Sklepe komisije, ki so bili - kot rečeno - sprejeti soglasno, je formalno predlagal predsednik Petek, njihova politična izhodišča pa so pripravili poslanci večinske levosredinske koalicije strank SD, Zares, Desus in LDS. V razpravi so se oglasili zastopniki vseh strank v parlamentu ter László Götz, poslanec madžarske manjšine, ki je izpostavil dejstvo, da Slovenija v letu 2009 ne bo zmanjšala državnih podpor madžarski in italijanski narodni manjšini. Poleg zastopnikov manjšine so na seji sodelovali tudi predstavniki zunanjega ministrstva, Svetovnega slovenskega kongresa in državnega sveta, ki bo tudi posegel pri italijanskem parlamentu. Svetovalka predsednika republike Magdalena Tovornik je dejala, da Danilo Türk pozorno spremlja dogajanja v zvezi z našo manjšino in da bo posegel pri Giorgiu Napolitanu, ko bo to modro in potrebitno narediti. Na seji je bila tudi Andreja Duhovnik, svetovalka za slovenske šole v Italiji.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je prepričan, da se razmere s slovensko manjšino na daljši rok izboljšujejo, občasno pa smo priča priti skom, na katere se mora Slovenija odločno odzvati. Nekateri koraki so bili že storjeni, druge pa je treba narediti v naslednjih dneh in tednih, saj je problem prispevkov tudi vprašanje časa. Eno so varčevalni ukrepi v času splošne finančne in ekonomske krize, drugo pa so udarci na račun šibkejših, v sklop katerih sodijo tudi narodne manjšine. Žekš je pri tem omenil tudi nespodobudno situacijo italijanske manjšine v Istri, ki ji Slovenija ne bo krčila podpor. Če že govorimo o recipročnosti med manjšinami, naj bo potem ta pozitivna, je dejal minister.

Na seji v slovenskem parlamentu je tekla beseda tudi o konkretnih številkah. Italija hoče manjšino v prihodnjem letu prikrajšati za več kot milijon evrov, ki je za državo majhna vsota, za manjšino pa zelo velika. Milijon evrov za Italijo pomeni v povprečju 20 tisoč evrov za Slovenijo, kar priča, da načrtovani varčevalni ukrepi za Rim pomenijo skoraj simbolični znesek, pri katerem Berlusconijeva vlada vsekakor vztraja. Po besedah ministra Žekša bi moral Slovenija finančno pomagati manjšini, ko se bodo v pristojnih italijanskih telesih izčrpale vse možnosti za rešitev tega vprašanja.

Poslanec France Cukjati je predlagal slovenski vladi, naj posodi Italiji milijon evrov za potrebe slovenske manjšine in naj po enem letu razmisli o možnosti reprogramiranja tega dolga. Cukjati je svoj predlog ocenil kot provokacijo, »s katero bi se lahko Italija zavedla nesmiselnosti takšnega početja«. Samo Pahor (Edinost) je dejal, da bi moral Rim končno dvigniti denar, ki ga je Slovenija plačala za odškodnine istrskim beguncem ter ga delno nameniti manjšini.

Sandor Tence

Komisija DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je včerajšnjo nujno sejo posvetila položaju slovenske manjšine v Italiji (desno); na spodnjem posnetku od leve Rudi Pavšič, Boštjan Žekš in Drago Štoka

STA

PREDSTAVNIKI MANJŠINE - Posegi Pavšiča, Štoke, Čoka, Semoliča in Terpina

O težavah in možnih rešitvah

Opravičilo predsednika Komisije DZ vsem, ki niso dobili vabila, a bi na sejo po njegovih besedah gotovo sodili

IZ RAZPRAVE - Mnenja Petka, Brulca in Jurija

»Primorski dnevnik bi morali redno prebirati tudi v Sloveniji«

LJUBLJANA - Primorski dnevnik je nepogrešljiv sopotnik slovenske manjšine in bi ga moral redno prebirati vsakdo tudi v Sloveniji, ki hoče biti kolikor toliko informiran o življenju Slovencev v Italiji. Mirko Brulc, župan Novih Goric in podpredsednik komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu, je med včerajšnjo razpravo dejal, da mu naš dnevnik veliko pomaga pri spremljanju dogajanj ob nekdani meji. »Ne samo tako imenovanih velikih političnih dogajanj, temveč tudi in predvsem dogodkov, katerih protagonisti so ljudje,« je poudaril Brulc. Po njegovem bi moral primorska občina bolj sodelovati med seboj, kar se danes žal ne dogaja, pri čemer je Brulc omenil nujnost povezovanja med Primorskim

MIRO PETEK

dnevnikom in Primorskimi novicami. Predsednik komisije Miro Petek je povedal, da vsak dan prebira naš časopis in da je že predlagal predsedniku parlamenta Pavetu Gantaru, naj poveča število naročnin za Primorski dnevnik. Temu priporočilu se

je pridružil Franco Juri, ki je soglašal s Petkom in Brulcem, da bi morebitno krčenje italijanskih prispevkov PD pomenilo zelo hud udarec za vso slovensko manjšino in obenem za celoten primorski prostor.

S.T.

LJUBLJANA - Predstavniki slovenske manjšine zelo cenijo napore Slovenije, ki je na raznih nivojih pri italijanskih oblasteh že posegl in še bo, da se prepreči napovedano krčenje državnih prispevkov za manjšinske kulturne ustanove. Včerajšnja seja v slovenskem parlamentu ni bila samo priložnost za pogovor o trenutnem položaju manjšine, temveč tudi za razpravo o odnosih med Italijo in Slovenijo. Predsednik parlamentarne komisije Miro Petek se je uvodoma opravičil vsem, ki niso bili vabljeni, a bi gotovo sodili na sejo. Z izjemo levice, ki bi gotovo zaslужila povabilo, so bile včeraj v Ljubljani zastopane vse glavne manjšinske komponente. SKGZ in SSO sta zastopala predsednika Rudi Pavšič (predstavljal je tudi Slovensko manjšinsko koordinacijsko-Slomak) in Drago Štoka, Slovensko skupnost njen tajnik Damijan Terpin, Slovene v Demokratski stranki pa Stefan Čok. Senatorko Tamaro Blažinovo, ki v senatu v teh dneh spremlja obravnavo finančnega zakona, je zastopal sodelavec Ljubivo Semolič.

Pavšič je prepričan, da odraža varčevalni ukrep italijanske vlade politični pritisk na manjšino, ki jasno prihaja do izraza v Benečiji. Gonjo proti slovenskim načrtem je označil kot primer etničnega čiščenja. Predsednik SKGZ in Slomak je izrazil solidarnost italijanski manjšini v Sloveniji in Hrvaški, ki ji Italija tudi hoče moreno krčiti podpore, o čemer je govoril tudi Štoka. Opozoril je, da bi krčenje prispevkov najbolj prizadelo uslužbence manjšinskih ustanov in organizacij, skupaj s katерimi bosta krovni zvezki iskali skupne poti za premestitev težav. Čok je izpostavil napore Demokratske stranke tako v poslanski zbornici, kot sedaj v senatu, da se manjšini vsaj ohrani sedanje finančne prispevke. Da so ti napori zelo težki, je opozoril Semolič, po mnenju katerega obstajajo tudi druge možnosti, da manjšina dobije nekaj več prispevkov, pri čemer je omenil proračunski rebalans za to leto, s katerim se bo parlament ukvarjal v začetku leta 2009. Terpin ne vidi velikih možnosti, da bo italijanska vlada v teh razmerah pomagala manjšini, pač pa nekoliko več pričakuje od deželne vlade, kjer si je treba prizadavati za politični dialog s tistimi silami in politiki, ki niso sovražno razpoloženi do nas. Tajnik SSK Terpin je omenil predsednika Tonada in odbornika Molinara. (S.T.)

TRST - Na Pomorski postaji se je včeraj končal simpozij Nobels Colloquia

Kako iz krize in kakšni scenariji se bodo odprli po njej

Strokovnjaki so si edini, da je poseganje držav potrebno, a ne sme biti trajno

TRST - Z razpravami o scenarijih, ki se bodo odprli po koncu tega težavnega in razmeroma dolgega kriznega obdobja, se je včeraj v Trstu končal dvo-dnevni simpozij Nobels Colloquia 2008. Če so nobelovci in ekonomisti v ponedeljek soglašali, da tokratne krize ni mogoče primerjati z veliko depresijo, a je vendar najresnejša v zadnjih 30 letih in bo tudi dolga, so bili včeraj pri receptih nekoli manj soglasni. Beseda je tekla o valutnih razmerjih (evro naj bi še naprej nadvaldoval dolar z razmerjem med 1,20 in 1,40 evra za dolar, je napovedal Eric Maskin), o vlogi centralnih bank, o novih pravilih za globalne finance in predvsem o poseganju držav v gospodarstvo. Pri tem zadnjem vprašanju so se razpravljalci spet strinjali, da se morajo države vmešavati le do najnujnejše mere in se po končani krizi spet umakniti iz gospodarstva.

Nato zatožni klopi so bile tudi včeraj banke, ki jih je moral v svoji uradni vlogi braniti generalni direktor združenja italijanskih bank ABI Giuseppe Zadra. Po njegovem prepričanju v primeru italijanskih bank ni mogoče govoriti o tveganju, vendar ljudje to tveganje v zadnjih treh mesecih zaznavajo, zato je to treba upoštевati kljub dejству, da ga ni. O psiholoških dejavnikih, ki spremljajo krizo, je govoril tudi ameriški ekonomist in strateg Edward Lutwak, za katerega ljudje in podjetja ne zaupajo v vlade. S tem nezaupanjem v vlade, ki nimajo domišljije in ukrepajo na konvencionalni način, je Lutwak pojasnil tudi ponedeljkovo strmoglavljenje svetovnih borznih indeksov. Sicer pa je tudi Lutwak prepričan, da je kriza ciklična, čeprav globlja in daljša od prejšnjih, stičejo pa so velikokrat tudi zdravi, ker omogočajo svežo in bolj zdravo rast.

Nobelovec Eric Maskin je menil, da je ukrepanje držav v tem trenutku nujno, kajti kriza je pokazala, da sta tako regulamentiranje bank kot reševanje finančnih institucij pomembna ukrepa in da je treba ukrepata za zagotovitev, da bodo finančni trgi delovali korektno. Če rešujemo banke, potem morajo te delovati po pravilih, kajti sicer bi lahko znova naredile napake, zaradi katerih jih je bilo treba reševati.

Eden od sponsorjev tržaškega dialoga nobelovcev, visoko tehnološko podjetje Alcatel Lucent je včeraj za konec simpozija odprl vrata svoje tržaške tovarne, kjer dela 400 visoko kvalificiranih ljudi. Ukvajajo se s proizvodnjo optičnih vlaken za telekomunikacijske »avtovreste« in glavnino svojih izdelkov izvajajo.

TRST - V novem desetčlanskem upravnem svetu, ki bo prihodnja tri leta vodil Agencijo za razvoj industrijskega okoliša kave (ASDI) v Trstu, so kar trije Slovenci, kar le potrjuje zgodovinsko tradicijo, ki jo imajo naši podjetniki v eni najbolj tradicionalnih tržaških gospodarskih panog. V upravnem svetu agencije so bili na nedavnem občnem zboru izbrani Roberto Vidoni iz podjetja Cogeco (Skupina KB1909), Vinko Sandalj (Sandalj Trading Company) in Fabrizio Polozaj (Primoaroma). Za predsednika agencije je bil izvoljen

Furio Suggi Liverani iz podjetja Illycaffè, kjer je odgovoren za raziskovanje, razvoj in kakovost, medtem ko so ostali člani novega upravnega sveta še dosedanj predsednik in zdaj podpredsednik agencije Massimiliano Fabian, Daniela Bonini (Tergestea Casa di Spedizioni), Gianni Pistrini (za Občino Trst), Enrico Pacorini (B. Pacorini), Beniamino Nobile (za tržaško Trgovinsko zbornico), Franco Bazzara (Planet Coffee) in Alberto Polojac (Imperator).

»Gospodarski in konkurenčni kontekst, v katerem se nahajamo, ozna-

čuje kriza, ki ji ni primere. V kavnem sektorju se v globalnem okviru izvaja spojitve in združevanja,« je ob izvojitvi izjavil Suggi Liverani, ki je prepričan, da lahko ASDI postane sredstvo za ovrednotenje kavne proizvodne verige in za njeno nadaljnjo rast, tudi z uporabo znanja in kompetenc, ki jih ima tržaški znanstveni sistem.

Dosedanj predsednik Massimiliano Fabian je na skupščini obnovil postopek ustanavljanja in priznanja okoliša od leta 2006 do danes, pri čemer je izpostavil odločilni prispevek tržaškega združenja industrijev, ki med drugim v svojih prostorih tudi gosti agencijo. Polno podporo je agenciji in njenim načrtom v imenu Občine Trst izrazil na skupščini tudi odbornik Paolo Rovis, ki je poudaril, da je njena ustavovite rezultat visoke stopnje sodelovanja med javnimi upravami in podjetji, h kateremu občinska uprava vztrajno spodbuja.

Med 24 člani agencije je šest javnih uprav (Trgovinska zbornica, Občina Milje, Občina Trst, zavod EZIT, sejemska družba Fiera Trieste Spa in deželna finančna družba Friulia) in 18 družb iz proizvodne verige kave: Antares Srl, Associazione Caffè Trieste, Associazione Industriali Trieste, B. Pacorini Srl, CMA Spa, Coffeocolours by Antorami Srl, Cogeco Spa, Demus Spa, Hesse Alberto Trieste Snc, Illycaffè Spa, Imperator Srl, Ommeci Snc, Planet Coffee Srl, Primoaroma Srl, Sandalj Trading Company Spa, Tergestea Casa di Spedizioni Srl, Terminal Merci Trieste Snc in Torrefazione Caffè San Giusto Snc. Člani agencije bodo v kratkem odločili o triletnem načrtu razvoja okoliša kave, ki ga bodo potem posredovali deželni upravi s prošnjo za financiranje. Razvojni plan bo vseboval pregled kritičnosti in priložnosti referenčnega konkurenčnega okolja, strateške usmeritve industrijske politike v lokalnem okviru s ciljem razvoja in konkurenčne evolucije okoliša, zadnje poglavje pa bo vsebovalo projekte javnih, zasebnih ali mešanih nosilcev, ki bodo kandidirali za dostop do deželnih prispevkov.

FINANCA - Rotacijski sklad FRIE V letu 2008 v FJK odobreno 167 financiranj

V Sloveniji nova banka

LJUBLJANA - V Sloveniji nastaja še ena banka. Družba KD BPD, ki se pripravlja na preoblikovanje v KD Banko, je od Banke Slovenije prejela dovoljenje za opravljanje bančnih in finančnih storitev, KD Group pa dovoljenje za pridobitev stodstotnega deleža v bodoči KD Banki. Namen preoblikovanja družbe KD BPD v banko, ki se bo sklenil z vpisom preoblikovanja v sodni register, je uresničevanje strategije skupine KD Group, v okviru katere bo strankam zagotovljen celovit nabor finančnih storitev na enem mestu. KD Banka bo svoje storitve ponudila slovenskemu trgu v prvi polovici leta 2009. Skupina KD Group, katere glavne dejavnosti so upravljanje investicijskih skladov in individualnega premoženja, borzno posredovanje in zavarovalništvo, deluje v 12 državah.

TRST - Rotacijski sklad za gospodarske pobude (FRIE) je v letošnjem letu odobril 167 prošenj za financiranje. Kot je objavil njegov predsednik Mario Zarli, znaša skupna vrednost podeljenih prispevkov 508,47 milijona evrov. Vgoriški pokrajini je bilo odobreno 23 financiranj v skupni vrednosti 144,049 milijona evrov (28%), v pordenonski 40 financiranj za skupaj 46,84 milijona (9%), v tržaški pokrajini 23 financiranj za 54,309 milijona evrov (11%) in v višemski pokrajini 81 financiranj za skupno vrednost 263,272 milijona evrov (52%). Na osnovi naštetih finančnih prispevkov so podjetja izvedla naložbe za približno 726 milijonov evrov, od 167 financiranj pa jih je bilo 22 za naložbe v nove podjetniške projekte.

V teku letošnjega leta se je tudi odmrnila operativnost »italijanske karte pomoči deželnega pomena«, v okviru Frie pa je bil ustanovljen nov deželni sklad za posojilna jamstva malim in srednjim podjetjem, ki lajša dostop teh podjetij do kredita.

Barroso previdno optimističen glede rešitve zapleta s slovenskimi vinjetami

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je včeraj po srečanju s slovenskim premierom Borutom Pahorjem dejal, da je glede rešitve problema s slovenskimi vinjetami »previdno optimističen« in da bi »rešitev morali najti. Barroso je ob tem pojasnil, da je pravna podlaga za začrnitve postopka potrebovanja projekta gradnje avtocestnega odseka Draženči-Slivnica, ki je sledila sprožitvi postopka Evropske komisije proti Sloveniji, ker ta z veljavnim sistemom vinjet po njeni oceni krši pravni red EU, uredila Sveta EU iz leta 2006 o splošnih določbah o evropskem skladu za regionalni razvoj, evropskem socialnem skladu in kohezijskem skladu (1083/2006). »Če ocenimo, da projekt ni popolnoma v skladu s pravnim redom EU, ne moremo nadaljevati sofinanciranja. To je eden od razlogov, zato katerih mislim, da bi si resnično morali prizadevati za čimprejšnjo rešitev. Rešitev je mogoče najti,« je poudaril predsednik Evropske komisije.

Adria Airways v 11 mesecih s 16% več potnikov

LJUBLJANA - Slovenski letalski prevoznik Adria Airways je v prvih enajstih mesecih letos povečal število prepeljanih potnikov. V prvih enajstih mesecih je z Adrijimi letali potovalo 1.231.531 potnikov, kar je 16 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Število letov se je v primerjalnem obdobju povečalo za 15 odstotkov; število rednih letov se je zvišalo za 16 odstotkov, število čarter letov pa za 11 odstotkov. Adria Airways je v rednem prometu, ki predstavlja najpomembnejšo dejavnost, prepeljala 1.036.435 potnikov, kar je 18 odstotkov več kot v prvih enajstih mesecih lani. Gibanje števila potnikov v drugi polovici leta v primerjavi s prvimi šestimi meseci kaže, da se delno že čuti vpliv gospodarske recesije. Krepitev števila potnikov se umirja in je za dobrih šest odstotnih točk nižja kot v začetku leta, ko je Slovenija predsedovala EU in je bil letalski promet zato nadpovprečno živahan.

EVRO

1,2697 \$ +0,71

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

2. decembra 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	02.12.	01.12.
ameriški dolar	1,2697	1,2608
japonski jen	118,56	118,42
kitaški juan	8,7444	8,6804
ruski rubel	35,4538	35,3145
danska krona	7,4486	7,4497
britanski funt	0,84695	0,84155
švedska krona	10,5340	10,3588
norveška krona	8,9650	8,8915
češka koruna	25,688	25,613
švicarski frank	1,5311	1,5262
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	261,35	262,20
poljski zlot	3,8325	3,8445
kanadski dolar	1,5756	1,5725
avstralski dolar	1,9602	1,9649
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,8195	3,8200
slovaška korona	30,265	30,312
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7093	0,7092
brazilski real	2,9546	2,9823
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,0189	2,0189
hrvaška kuna	7,1796	7,1275

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

2. decembra 2008

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	1,89875	2,21	2,56875	2,7125
LIBOR (EUR)	3,47625	3,785	3,83125	3,9
LIBOR (CHF)	0,85667	1,22667	1,40167	1,63167
EURIBOR (EUR)	3,3471	3,816	3,859	3,896

ZLATO

(99,99 %) za kg 19.736,21 € +318,49

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

2. decembra 2008

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	13,23	-3,22
INTEREUROPA	10,08	-2,04
KRKA	51,24	-3,50
LUKA KOPER	23,63	-6,53
MERCATOR	175,32	-3,21
PETROL	264,04	-5,59
TELEKOM SLOVENIJE	146,30	-7,45

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €	spr. v %
ABANKA	50,00	-2,91
AERODROM LJUBLJANA	30,39	-2,63
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA		

ŠOLSTVO - NSŠ Sv. Cirila in Metoda prejela slovensko Nacionalno jezikovno priznanje

Italijanske vrstnike so zblížali s slovenščino

Včeraj slovesna podelitev v Ljubljani - NSŠ Ivana Trinka iz Gorice sodelovala na italijanskem razpisu

LJUBLJANA - Po obsegu majhnja šola je dokazala svojo veličino. Tako so se na včerajšnji slovesni podelitvi evropskih in slovenskega jezikovnega priznanja v Grand hotelu Union v Ljubljani izrazili o Nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana v Trstu, točneje o njenem katinarskem oddelku, ki je prejel Nacionalno jezikovno priznanje, ki ga od leta 2006 podeljuje Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (Cmepius). Šola je priznanje prejela zaradi projekta Tu smo doma, pri katerem sodelujejo še Didaktično ravnateljstvo Sv. Ivan in italijanska večstopenjska šola Iqbala Masiha z Melare in s katerim italijanskim učencem posredujejo osnove znanja slovenskega jezika, zgodovine in kulture slovenskega okolja na območju Katinare in Lonjerja. V ta namen so že uredili Učno pot vasi Lonjer in je stekla tudi vrsta delavnic, v načrtu pa so še večjezični slovarček, CD-rom slovarček in uvažanje slovenščine kot drugega izbirnega jezika na zavodu Masih.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš in predsednica ocevanjne komisije Marjetka Golež Kaučič, ki sta skupaj z direktorico centra Cmepius Majdo Širok nagovorila navzoče, sta priznanje podelila ravnateljici NSŠ Sv. Cirila in Metoda Kseniji Dobrili in koordinatorki projekta Kristini Kovačič, ki sta v Ljubljano prišli skupaj s svetoivansko didaktično ravnateljico Fiorelo Benič, prof. Marino Čebulec, učiteljicama Alessandram Goruppi in Monicom Ressel z zavoda Masih ter skupino učencev drugih razredov katinarskega oddelka NSŠ Sv. Cirila in Metoda in NSŠ Rismondo z Melare (slednja spada v okvir zavoda Masih), ki sodelujejo pri projektu, nagrajevanja pa se je udeležila tudi pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji Andreja Duhovnik Antoni.

Letošnji razpis za Evropsko jezikovno priznanje, posebno pobudo Evropske unije s področja učenja ter poučevanja jezikov, pri kateri Slovenija sodeluje že od leta 2002, je kot prioriteto imel medkulturni dialog in jezike v poslovnom svetu, napis pa se je prijavilo šestnajst projektov iz Slovenije in zamejstva, od katerih jih je bilo pet sprejetih v ožji izbor. Evropski jezikovni priznanji sta prejeli Osnovna šola XIV. Divizije iz Senovega za projekt Druži nas »najpravljica« našega otroštva in Srednja šola za gostinstvo in turizem iz Celja za projekt Eurocatering Language Training. Kot že rečeno, pa so v Sloveniji leta 2006 uvedli še Nacionalno jezikovno priznanje za dosežke na področju učenja in poučevanja jezikov. NSŠ Sv. Cirila in Metoda ga je prejela za projekt Tu smo doma, saj je, kot piše v utemeljiti, »dokazala svojo veličino in potrebo po zblíževanju in medsebojnem spoznavanju in spoštovanju učencev iz različnih jezikovnih in kulturnih okolij, skupnem odkrivanju kulturnih, zgodovinskih in zemljepisnih značilnosti domačega kraja, seznanjanju s slovenskim in italijanskim šolskim okoljem, širjenju vedenja o slovenskem jeziku in tem povezanem premoščanju pred sodkov in bojanji pred drugimi in drugačimi, sodelovanju slovenskih in italijanskih učiteljev in učencev pri skupnem načrtovanju in izvajanjem učnih ur, spodbujanju kulturnih in jezikovnih raznolikosti ter sprejemanju slovenščine kot enakovrednega jezika evropskih narodov.«

NSŠ Sv. Cirila in Metoda pa ni edina slovenska šola v Italiji, ki se je prijavila na razpis za Evropsko jezikovno priznanje. Tu je treba omeniti NSŠ Ivana Trinka iz Gorice, ki se je prijavila na natečaj, ki ga je pripravilo italijansko ministrstvo za šolstvo. Goriška šola se je predstavila s projektom Paura Fear Strah Angst in prejela 45 točk, medtem ko sta med prejemniki priznanj italijanska večstopenjska šola iz Pavie pri Vidmu s projektom Deutschunterricht mal anders in poklicni zavod Bonaldo Stringher iz Vidma s projektom Mazzambik. Omeniti velja tudi, da je med prejemniki priznanj tudi večstopenjska šola iz Bocna na Južnem Tirolskem, ki se je predstavila s projektom eksperimentalne dvojezične sekcijs.

Katinarski nižješolci so lahko ponosni na svoj dosežek

BRUSELJ - Slovenski premier Borut na srečanju z Josejem Manuelom Barrosom

»Iščemo rešitev, ki bo odpravila sleherni dvom glede prejudiciranja meje«

BRUSELJ - Po svojih najboljših močeh iščemo rešitev, ki bi odpravila sleherni dvom, da bi Hrvaška z odprtjem poglavij v pogajanjih z EU kakor koli prejudicirala mejo med Slovenijo in Hrvaško, in če bo tako rešitev najdena, Slovenija verjetno ne bo imela težav z nadaljevanjem pogajanj med Hrvaško in EU, je včeraj v Bruslju poudaril premier Borut Pahor po srečanju s predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelom Barrosom danes v Bruslju. »Slovenija si želi, da bi Hrvaški uspešno zapreti vsa poglavja in v EU vstopiti čim prej, a seveda pod pogoj, ki so enaki za vse kandidatke,« je še povedal Pahor. »Slovenija bo podpirala vstop Hrvaške v EU, če to vstopanje Hrvaške v EU ne bo ranilo naših nacionalnih interesov,« je poudaril.

»S tem ko je hrvaška vlada Evropski komisiji poslala dokumente, v katerih so tudi navedbe, ki jih je mogoče razumeti kot prejudiciranje meje na kopnem in na morju med državama, je storila nekaj, česar slovenska vlada ne more spregledati, ne prejšnja, ne sedanja,« je opozoril predsednik vlade. Premier se je včeraj zvečer sestal tudi z evropskim komisarjem Ollijem Rehnom, s katerim se je prav tako pogovarjal o pristopnih pogajanjih Hrvaške z EU.

Sicer pa sta Barroso in Pahor po srečanju izpostavila predvsem pogovore o finančni in gospodarski krizi. »Podzdravljam pozitiven odnos in močno podporo Slovenije načrtu za oživitev gospodarstva, ki ga je predstavila Evropska komisija,« je poudaril Barroso.

Pahor je ob tem na kratko predstavil slovenske ukrepe in poudaril, da je bil dosežen politični konsenz, da »se vlada mora osredotočiti na upočasnitve gospodarske rasti in da ima podporo za to«. Barroso je poudaril, da je dejstvo, da je Pahorjev obisk v Bruslju njegova prva pot v tujino po prevzemu položaja »signal zavezanosti Slovenije naši skupni evropski prihodnosti.«

V Bruslju sta se včeraj na »spoznavnem srečanju« sestala tudi slovenski in hrvaški zunanjji minister Samuel Žbogar ter Gordan Jandroković. Pogovarjala sta se o

BORUT PAHOR

JOSE MANUEL BARROSO

SAMUEL ŽBOGAR

načinih, kako bi državi najbolje rešili odprta vprašanja. »Dogovorila sva se za pot, ki bodo okreplile zaupanje in spoštovanje med državama ter s tem olajšale reševanje vprašanj,« je po sestanku povedal Žbogar.

Hrvaška in Slovenija bosta medsebojno zaupanje, spoštovanje in razumevanje okreplili s poglabljanjem odnosov in sodelovanja, tudi z obiski na najvišji ravni, kot je bil uradni obisk predsednika države Danila Türkja v Zagrebu prejšnji teden, in s srečanjem, kot je bilo včerajšnje v Bruslju. »Dogovorila sva se, da bova vzpostavila redno

obliko komunikacije med ministrstvoma, da bomo sodelovanje razširili na številna

področja,« je dejal Žbogar in tako nakazal, da se bosta ministra kmalu spet srečala.

Hrvaški minister se je strinjal, da so bili pogovori res »odprtii in prijateljski«.

»Dotaknila pa sva se tudi odprtih vprašanj med Slovenijo in Hrvaško, pogo varjala sva se o načinih in poteh, kako bi jih najbolje rešili,« je še povedal Žbogar. Ministra sta se strinjala, da je treba za to okrepliti zaupanje in spoštovanje med državama. Žbogar je tudi poudaril, da bi bila uravnotežena in kompromisna rešitev odprtih vprašanj odličen signal tako za EU kakor tudi za javnost v obeh državah. (STA)

KOBILARNA LIPICA - Po pогину dveh žrebcev

Vzroki za pogin bodo znani predvidoma prihodnji teden

MATJAŽ PUST

LIPICA - »Prvi znaki kolike so se pojavili 25. novembra. Žival smo pričeli zdraviti, ker ni bilo izboljšav, smo jo odpeljali v Ljubljano na Veterinarsko fakulteto (VF). Naslednji dan je konj poginil,« je o smrti prvega žrebcu na posebej sklicani novinarski konferenci poročal direktor Kobilarne Lipica (KL) Matjaž Pust. »Skupaj je zbolelo šest konj, od tega jih je bilo pet v istem hlevu. Dva sta poginila, tri smo ozdravili sami, enega pa smo poslali na operativni poseg v Ljubljano. Vsi preživeli konji so že zunaj nevarnosti.«

Že včeraj smo poročali, da sta v preteklem tednu poginila dva lipiška žrebcia, pri katerih so ugotovili koliko ali napenjanje trebuha. Sumijo, da je za pojavenje kriva hrana, zato so v hlevu, v katerem so oboleli konji, poostri li nadzor, dali v analizo hrano, steljo in seno ter kri živali, poklicali pa so tudi veterinarsko inšpekcijsko, ki bo preverila postopek zdravljenja poginulih lipicanov. O dogodku so obvestili tudi kri-

minalistično policijo. »Ne želim sumiti nikogar in ničesar, zato upam, da je bil to samo slučaj in da ni bilo nobenega zunanjega vpliva,« je še povedal Pust. »Na leto porabimo 1200 ton zbaliranega sena. Leta 2002 je zaradi kolike zbolelo 18 konj in trije so poginili. Vzroka za pojavo se takrat ni ugotovilo.«

V Lipici pa se soočajo tudi z okužbo z virusnim arteritisom in v Mednarodnem združenju za Lipico, ki mu predseduje Etbín Tavčar, trdi, da strokovni vodja Marko Marc izvaja vak-

cinijo s sredstvi, ki v Sloveniji niso registrirana in jih na trgu ni mogoče kupiti. Tretiranje sicer zavira nastanek arteritis, povzroča pa neplodnost. »Virusni arteritis je v Lipici že vrsto let, vendar se znaki bolezni še nikoli niso pokazali. Je pa res, da pri žrebcih, ki so se okužili mlajši, virus ostane v modih,« je pojasnil Marc. »Teh žrebcov pa ne pripuščamo in zato tudi ne plemenijo.« Z namenom, da bi virus izkorjenili, so se pred petimi leti vključili v nacionalni načrt in izvajajo cepljenje z uradno priznano vakkino. »Od letnika 2003 dalje je cepljenih velika večina žrebet, ki jih v sodelovanju z VF in veterinarsko ambulanto v Sežani kontinuirajo cepimo vsako leto dvakrat. Tako ohranijo odpornost proti virusu. V Lipici ne preizkušamo nobenih nedovoljenih sredstev, te obtožbe so izmišljene.« Vzroke pojava kolike pri lipicancih preiskejo v Ljubljani, predvidoma prihodnji teden pa naj bi bili znani izidi.

Irena Cunja

Pavšič in Štoka danes pri predsedniku DS Kavčiču

LJUBLJANA - Predsednik Državnega sveta Republike Slovenije (DS) Blaž Kavčič bo danes dopoldne sprejel predsednika krovnih organizacij Slovencev v Italiji, Rudija Pavšiča (SKGZ) in Dragu Štoko (SSO). Ob tej prilnosti bosta predsednika SKGZ in SSO izpostavila položaj slovenske narodne skupnosti v Italiji in opozorila na velike probleme zaradi nespoštanja zaščitnih norm, brisanja slovenske prisotnosti v Benečiji ter napovedanega drastičnega nižanja prispevkov za slovenske ustanove in organizacije. O tem bosta Pavšič in Štoka govorila tudi na kasnejši skupni seji Komisije DS za mednarodne odnose in evropske zadeve ter Komisije DS za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki bo tudi danes.

Plimovanje poškodovalo sečoveljske soline in portoroško plažo

PIRAN - Ponedeljkovo plimovanje morja je po navedbah vodje Krajinškega parka Sečoveljske soline Andreja Sovince na sečoveljskih solinah povzročilo za več tisoč evrov škodo. Škoda je predvsem na površinah za sol, ki je v zimskih mesecih tam ni. Sicer pa je, kot so pojasnili v javnem podjetju Okolje Piran, največ škodo na portoroški plaži, kjer bo za sanacijo potrebnih blizu 500.000 evrov.

ZGONIK - Obisk deželne odbornice Severne lige Federice Seganti

Ko bi na Proseški postaji natovorili tovornjake na vlak ...

Zamisel občinske uprave za olajšanje prometa na avtocesti - O letališču in vojašnici Dardi

Srečanja med krajevnimi in deželnimi upravitelji se često, po vladnem sprejemu, spremenijo v prosačenje. Občina potrebuje denar za popravilo cest; kulturni center bi bilo treba dokončati, za kar bi bil dobrodošel deželni prispevek; dotrajani športni center gre obnoviti, a brez doprinosu dežele ne bo šlo.

Včerajšnji obisk deželne odbornice Federice Seganti na zgoniškem županstvu ni sodil med tovrstna srečanja. Župan Mirko Sardoč se ni predstavil pred ligaško odbornico za ozemeljsko načrtovanje, krajevne avtonomije in varnost s prosaškim klobukom v roki, temveč ji je pripravil svojevrstno dobrodošlico. Segantijeva je pred šestimi leti, kot odbornica v prvi Tondovi upravi, podprla prvi evropski čezmejni načrt zgoniške občine Spoznaj Kras. Sardoč ji je z videoposnetki koordinatorja projekta Aljoše Gabrova pokazal, kaj vse je bilo v okviru načrta konkretno storjeno za ovrednotenje in obogatitev kraškega ozemlja in za turistično trženje Krasa. Seznanil jo je z drugima dvema čezmejnima projektoma, ki sta stekla ob prvem (Ogenj brez meja in Kraški okraj) in tudi pripomogla k enoviti promociji kraškega teritorija na obeh straneh meje.

Seveda se ob tem zastavlja vprašanje, kako naj se Kras razvija. Deželna uprava se je svojčas z vključitvijo dobršnega dela občinskega ozemlja v evropsko zaščiteno območje odločila za togo, vsespolno zaščito. Župan je odbornici predložil drugo možnost: tisto, ki so jo s študijo, opravljeno v okviru Kraškega okraja, nakazali strokovnjaki tržaške univerze. Tako je Segantijeva na razgrnjeni mapi uvidela konkretno možnosti aktivne zaščite, ki dopušča ljudem in institucijam prijazen pristop do kraškega ozemlja.

Zgoniška občina ima z deželno upravo kar nekaj »odprtih računov«. Župan jih je gostil prijazno omenil.

Prvi se nanaša na nov regulacijski načrt. Občina ga je decembra lani sprejela, potrebnih je bilo dobreih pet mesecev, preden je deželna uprava (prejšnja) posredovala svoje pripombe. V začetku avgusta je občinski svet osvojil te pripombe in dokončno odobril regulacijski načrt. Od začetka septembra je dokument v deželnih uradih:

Deželni obisk na županstvu (od leve): odbornica Federica Seganti, župan Mirko Sardoč in občinski svetnik Adriano Regent

KROMA

tam čaka na dokončno odobritev dežele.

In z njim čaka tudi občinska uprava, in sicer na ... novo krožišče pri zgoniški obrtni coni. Načrt za to krožišče je že pripravljen, pokrajinska uprava je že iztaknila sredstva za kritje stroškov, postopek pa je ustavljen, ker se dela, brez dokončno odobretega regulacijskega načrta ne morejo začeti. Segantijeva je razumela in takoj prijela za mobil.

Drug »računček« zadeva letališče pri Briščikih. Pred dvema letoma so zgoniška občina, takratna deželna uprava in civilna zaščita podpisali dogovor o prehodu lastništva tega velikega območja zgoniški občini. Do dejanskega prehoda še ni prišlo, zato občinska uprava ne more začrtati raz-

vojnega načrta za dejavnosti, ki naj vyzvetele na sedaj popularna opuščenem predelu. Sardoč je namignil na športne aktivnosti, na turistično območje za avtodome. Spomnil je na bližino hitre ceste in železnice, zaradi česar je to območje razvoju zelo perspektivno. Podobno kot bližnja kasarna Dardi, ki bi jo bilo treba preurediti v civilne namene, za kar pa bo potrebno kar nekaj denarja.

Prosjačenje?

Niti najmanj. Sama odbornica je seznanila župana z nedavnim odlokom deželnega odbora, ki omogoča majhnim občinam koriščenje manjših deželnih prispevkov (do 30-40.000 evrov) za nekatere nujne izredne posege.

Sardoč je opozoril Segantijevu še na eno območje z velikim, doslej neizkoričenim potencialom: Proseško postajo. Območje je sedaj opuščeno. Železniška struktura obstaja, z majhno investicijo bi jo lahko preuredili v postajo, na kateri bi na vlaže vkrcali težke tovornjake, da bi jih po železnici prepeljali v osrčje severne Italije ali v Avstrijo. Tako bi hitro cesto in avtocesto rešili dela nevarnega tovornega prometa in na prometnicah povečali varnost. Proseška postaja se nahaja v bližini uvozov in izvezov s hitre ceste, lokacija je zelo primerna, je poudaril zgoniški župan. Izvedenec za tovrstni promet, občinski svetnik Adriano Regent mu je pritrdir.

Zamisel je dobra, je ocenila Segantijeva, vprašanje pa je, kdo bi lahko opravil službo prevoza tovornjakov po železnici. Italijanske železnice nimajo lokomotiv in posebnih vagonov za prevoz tovornjakov, je bila njena brida ugotovitev. »Slovenci se na te zadeve spoznajo, pri tem poslu so zelo pridni,« je dodala, in namignila občinskima upraviteljem, naj se pač obrne na Slovenske železnice. Nakazala je tudi možni scenarij: dovolj bi bil en vlak dnevno. Ko bi vozil ob sobotah in nedeljah, bi se ga vozniki tovornjakov gotovo poslužili, da bi se odkrili vodnjevnega čakanja zaradi prepovedi vožnje ob koncih tedna. Tako čezmejno sodelovanje s Slovenijo na železniškem področju bi bilo »strateško zelo zanimivo,« je ugotovila deželna odborica.

Obisk v Zgoniku je bil obojestransko ploden. Segantijeva je videla, kaj je bilo storjeno s projekti, ki jih je pred leti podprla, in spoznala zanimive razvojne zamisli zgoniške občine. Sardoč pa je med drugim tudi izvedel za odlok, po katerem bodo lahko tudi na Krasu ustanovili medobčinsko združenje za koriščenje deželnih finančnih sredstev. Pri tem združenju bodo lahko sodelovale - in to je novost - tudi občine, ki ne mejijo med sabo.

Na primer: v medobčinsko združenje (nekakšen Aster) bi se po novem lahko združile občine Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina. Ali z drugimi besedami: nekakšna mini kraška gorska skupnost tretjega tisočletja.

M.K.

POKRAJINA - Popoldneva proti osamitvi starejših prebivalcev

Starejši spoznavajo okuse Krasa

Danes in jutri jih bodo sprejeli v Repnu in Dolini, kjer so zanje priredili predavanja in degustacije s strokovnjaki

Vino, olje, sir, med in čokolada ... Okusi Krasa za dobro družbo in prijateljsko počutje, za preprečevanje izolacije, socialne osamelosti, depresije in občutka manj-vrednosti med starejšimi. V to sta prepričana podpredsednik tržaške pokrajine Walter Godina in tržaška pokrajinska odbornica za socialne zadeve in mladinska vprašanja Marina Guglielmi, ki sta včeraj novinarjem predstavila pobudo, ki želi pomagati temu šibkejšemu delu prebivalstva in hkrati ovrednotiti naš teritorij oziroma njegovo bogastvo pridelkov.

V sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem bosta danes in jutri zaživeli družabna popoldneva. V okviru pobude *Okusi Krasa*, ki iz leta in leta šteje več obiskovalcev, bo tako skupina starejših občanov preživel nekoliko drugačna družbeno kulturna trenutka v Repnu oziroma v Dolini. Posamezne občinske uprave, univerza tretje starosti, krožki in združenja upokojencev, projekt Amalia in tržaško zdravstveno podjetje so namreč posredovali imena kakih osemdesetih starejših oseb iz mesta in s Krasa, ki bodo danes ob 15.30 v Zagradcu obiskali kmetijo Andreja in Bernarde Milič, uro pozneje pa jih bo v Kraški hiši pričakal repentinški župan Aleksij Križman. Od tod se bodo sprehodili do gostilne Križman, kjer bodo zanje priredili pravo predavanje z degustacijami s pomočjo gostincev Elvisa in Tiziane Guštin, proizvajalca vina Andreja Miliča, podpredsednika tržaškega čebelarskega konzorcija Livia Doriga, predsednika odbora Moisir Daria Zidaricha in enogastronomke raziskovalke Vesne

Pobudo so včeraj predstavili na sedežu tržaške pokrajine v Palači Galatti

KROMA

Guštin. Jutri pa bo pestro še v Dolini, kjer bo skupina starejših ob 15.30 obiskala najprej Torklo Parovel v družbi Elene in Zorana Parovela ter čokoladnico Ota z Alešem in Mitjo Ota v dolinski obrtni coni. Ob 16.30 se bodo podali še do Zadruge Dolga Kronska, kjer jih bodo

po pozdravih predsednika pokrajinskega sveta Borisja Pangerca in županje Fulvie Premolin, sprejela proizvajalca vina in olja iz Brega Rado Kocijancic oz. Roberto Ota, čebelar Fausto Settimi in pa predstavnik SDGZ in pobude *Okusi Krasa* Davorin Devetak. (sas)

UNIVERZA - Jutri

Ogled filma Petelinji zajtrk

Tudi Trst bo eno od prizorišč dogajanja v okviru pobude Svetovni dnevi slovenske literature na filmu, ki jo v tem tednu izvaja program Slovenčina na tujih univerzah v okviru Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Pobuda namreč zajema 54 univerz na svetu, kjer se slovenščina poučuje kot drugi oz. tuji jezik. Ena od teh je tudi Univerza v Trstu, kjer bo na sedežu njene leposlovne in filozofske fakultete v organizaciji tamkajšnje stolice za slovenski jezik in književnost in generalnega konzulata Republike Slovenije jutri ob 11. uri v predavalnici B predvajanje filmske uspešnice Petelinji zajtrk, ki ga je po romanu Ferija Lajnščka režiral Marko Naberšnik. Predstavniki konzulata v slovenistik na tržaški univerzi so na srečanje s slovenskim filmom poleg študentov slovenščine na Visoki šoli modernih jezikov za prevajalce in tolmače posebej povabili tudi maturante višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki bodo tako imeli tudi priložnost se seznaniti z delovanjem in možnostjo študija slovenistike na tržaški univerzi.

Kot že rečeno, bo jutrišnje predvajanje Petelinjega zajtrka v Trstu potekalo v okviru projekta Svetovni dnevi slovenske literature na filmu, s katerim se želi prepletenost slovenske književnosti in filmske produkcije (skoraj polovica slovenskih filmov je literarnih priredb) približati mednarodnemu krogu bralcov in gledalcev ter povezati 54 univerz na svetu, kjer se slovenščina poučuje kot drugi ali tuji jezik. Pobuda, ki se je pričela v ponedeljek in bo trajala do petka, želi povezati ne samo študente in lektorje na tujih univerzah, ampak tudi ostale predstavnike univerz, slovenskih društev, predstavnivščev in drugih organizacij ter vse radovedne posameznike.

Petelinji zajtrki ni edini predvajani film v okviru letošnje pobude, saj so v teh dneh na ogled še filma *Zvenenje* v glavi, ki ga je Andrej Košak režiral na podlagi istoimenskega romana Draga Jančarja, in Sladke sanje režiserja Saša Podgorška, katerega scenarij je Miha Mazzini preoblikoval v roman *Kralj ropotajočih duhov*. Obenem se predvajajo še dva kratka filma (*Child* in *Time* Majke Weiss in Vrtoglavci ptič Saša Podgorška) in dokumentarni film *Pot o Primožu Trubarju*. Vse izbrane filme je prispeval Filmski sklad Republike Slovenije, film o Trubarju pa Radiotelevizija Slovenija.

Omeniti velja, da je letošnji projekt Svetovni dnevi slovenske literature na filmu nadgradnja prejšnjih projektov Svetovni dnevi slovenskega filma in Svetovni dnevi slovenske literature, s čimer si pobudniki prizadevajo obeležiti letno predsedovanje Slovenije Evropski uniji, Trubarjevo leto ter letno medkulturnega dialoga v mednarodnem prostoru kot stičišču kultur, hkrati pa se z literarno-filmskimi večeri pridružujejo praznovanju obletnice Prešernovega rojstva, ki se obhaja ravno na današnji dan.

OPČINE - Skupščina uslužbenik in uslužbencev slovenskih ustanov

Zaščita delovnih mest ostaja poglavitna skrb

V senatu bodo potrebne amandmaje najbrž zavrnili - Nekaj optimizma vlivajo novice iz deželne skupščine

Na skupščini, ki se je v ponedeljek odvijala v openskem Prosvetnem domu, se je zbralo okrog štirideset uslužbenik in uslužbencev slovenskih ustanov. Prišli so, da bi prisluhnili senatorki Tamari Blažinu, a tudi deželnima svetnikoma Igorju Gabrovcu in Igorju Kocijančiču ter tajniku SKGZ Marinu Marsiču. Ljudi skrbi usoda njihovih delovnih mest, ki bi jih lahko »odpihalo« napovedano krčenje prispevkov za slovensko skupnost v Italiji. V odgovor so dobili zagotovilo, da je tudi med politiki ohranitev delovnih mest primarnega pomena.

Senatorka Blažina je spomnila, da je napovedano krčenje manjšinskih sredstev v finančnem zakonu za leto 2009 posledica zakona 133, ki ga pripravil minister Tremonti. Poslanska zbornica je osnutek že odobrila, vsi amandmaji, tudi tisti, ki jih je manjšini v prid zagovarjal poslanec Ettore Rosato, so bili zavrnjeni. V teh dneh obravnava zakon 5. senatne komisije, Blažina pa je vložila amandmaje, na podlagi katerih krčenje ne bi prizadelo Slovencev v Italiji, Italijanov v Istri in zakona 482, ki ščiti manjštine, prisotne na Apeninskem polotoku. Utvar pa si ne gre delati: večina jih bo bržkone složno zavrnila. Senatorka pa je prepričana, da je potrebno pritisniti tako na državno kot na deželno vlado, pri čemer bi bil poseg Slovenije nedvomno učinkovit (tudi zato, ker je minister Frattini večkrat javno izjavil, da Berlusconijeva vlada ne bo spremenila odnosa do manjšin).

Nekaj optimizma je zbranim vlij Kocijančič, ko je pojasnil, da je v osnutku deželnega finančnega zakona 2009 ostala dotacija za slovensko manjšino nespremenjena (4.876.000 €). To je denar, ki ga deželi nakaže država: vprašanje je torej, če bo ob državnem krčenju, nastalo razliko krila deželne uprave. Slovenska svetnika bosta zagovarjala to stališče, Gabrovček pa je prepričan, da bi lahko dežela prispevke tudi površila. Svetnik Slovenske skupnosti je podal tudi barvito prispevko o politiki - prostitutki: čeprav mu je med ponazoritvijo nekoliko spodrsnilo, je bilo njegovo razmišljanje jasno. Krovni organizaciji naj s predstavniki italijanske manjšine stopita do državnega podtajnika Roberta Menie: če jim slednji odreče podporo, naj si za to vzame vso politično in moralno odgovornost.

Marsič je delegacijo uslužbencev povabil na današnje srečanje, ki sta ga SKGZ in SSO sklicalna z vodstvi svojih članic, ter izrazil željo po skupnem angažiranju in nastopanju. Ob zaskrbljenosti pa je bilo na skupščini slišati, da je sedanja kriza lahko priloznost za razmislek o manjšinski organiznosti. O slednjem je bil sicer že pred leti govor na programske konferenci: senatorka Blažina sprašuje, kje so danes tisti zaključki ... (pd)

Uslužbence
slovenskih ustanov
skrbijo delovna
mesta

KROMA

NABREŽINA - Po oktobrskem občnem zboru

Novo vodstvo jusa

Predsednik je Pepko Gruden, podpredsednik pa Ivan Pertot - Nerešeno vprašanje transakcije z Občino

Nabrežinski jusrarji so se v petek, 3. oktobra, zbrali v drugem sklicanju na rednem občnem zboru, ki je bil tudi volilnega značaja. Občnega zabora, ki je potekal v župnijskem dvorani, se je udeležilo res lepo število potomcev nekdanjih ustanoviteljev nabrežinskega jusa in ki so s svojo prisotnostjo potrdili veliko zanimanje do lastnega teritorija.

Najprej je predsednik Igor Zadnik podal svoje poročilo in opisal delovanje jusa in mandatni dobi, ki se je zaključila z občnim zborom. Opravil se je vsem članom za zamudo pri sklicanju občnega zabora in pojasnil, da je bil vzrok predvsem problematika pogodbe o transakciji z občinsko upravo. Upal je, da bo odbor izpeljal transakcijo še v svojem mandatu, toda mu ni uspelo. Omenil je tudi razna srečanja z občinsko upravo v zve-

zi s transakcijo in nekaterimi drugimi težavami ter je nato prebral pismo Občine, s katerim je predlagala prvi osnutek morebitnega sporazuma. Prisotne je tudi seznanili o načrtih Dežele Furlanije-Julijske krajine za ovrednotenje nekaterih nabrežinskih jav. Predsednik Zadnik je zaključil svoj poseg s poudarkom, da bo ena od primarnih nalog bodočega odbora dokončno razčistiti z Občino vprašanje pripadnosti jusrarske imovine in si priskrbeti neobhodno preporebni sedež za nadaljnje delovanje jusa. Prisotni člani so zelo negativno ocenili predloge devinsko-nabrežinske Občine in so bili mnenja, da se upošteva to, kar uradno piše v starih zemljiskih knjigah. Po blagajniškem poročilu, ki ga je podala blagajničarka Nada Caharija, in poročilu predsednika nadzornega odbora Pepkota

Grudna, ki je dal razrešnico prejšnjemu odboru, je prinesel svoj pozdrav koordinator Agrarne skupnosti za Občino Devin-Nabrežina Danijel Šuligoj.

Udeleženci so nato izvolili novo vodstvo, v katerem so tudi novi in mladi obrazzi in ki je na seji dne 21. novembra porazdelilo funkcije. Za predsednika je bil izvoljen Giuseppe-Pepko Gruden, za podpredsednika pa Giovanni-Ivan Pertot. Tajniško mesto je bilo poverjeno Damianu Pertotu in za blagajnika je bil imenovan Tomaž Caharija. V upravnem svetu so še Nada Caharija, Pavel Kukanja in Igor Zadnik.

Nadzorni odbor sestavlja predsednik Boris Devetak, člena Milivoja Pertot in Igor Jazbec ter suplenta Bogomila Gabrovec in Peter Pertot. (pd)

SKK IN MOSP - Uspešno martinovanje za mlade

Predstavila se je mlajša gledališka skupina SKK

Prijetno vzdružje ob smehu, sladkih receptih in dobrimi kapljicami. Tako je potekel Martinov večer za mlade, ki sta si ga zamislili društvo Slovenski kulturni klub (SKK) in Mladi v oddrževanju skupnih poti (MOSP). Izpeljali sta ga v Peterlinovi dvorani sredi novembra.

Protagonisti večera so bili severna mladi. Najprej so se na svojem prvem letnemčinu nastopu izkazali člani mlajše gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba. Gre za deset mladih, ki obiskujejo nižje letnike višjih šol in so se vključili v gledališki krožek SKK lani ali letos. Pod mentorstvom Lučne Peterlin in Helene Pertot so pripravili hudomušen prizorček z naslovom Lepi zdrevnik. V zdrevniški čakalnici se srečajo vaška dekleta, ki so vse odkrila simptome raznih bolezni prav v istem obdobju – in sicer ko se je v vas priselil mlad, lep zdrevnik. Publike, ki so jo sestavljali člani ostalih krožkov SKK in MOSP, njihovi pri-

jatelji in nekateri sorodniki, se je poslošno nasmejala ob zabavnih situacijah, mladi pa so s sproščenim igranjem dokazali, da bodo vredni nasledniki starejše gledališke skupine, ki v okviru SKK deluje že nekaj let.

Po nastopu so prišli na vrsto ljubitelji sladkih dobrobiti in žlahtne kapljice. Nekatere članice obeh društev so namreč spekle pecivo za tekmovanje, prav vsi pa so jih lahko okusili in ocenili, katero je najboljše. Čeprav so se izkazale vse društvene »slaščičarke«, so prisotni določili, da si nagrada – ki jo je darovala Draguljarna Malalan z Općin – zaslужi Valentina Oblak, ki je sicer mlad, lep zdrevnik.

Nazadnje so mladi prisluhnili še someljierjem Mitij Petarosu in Mateju Susiču, ki sta vodila degustacijo vin. S pomočjo članice Neže Milič, ki študira agronomijo, sta izbrala steklenico terana in vitovske kraškega pridelovalca, malvazijo z Brega in souvignon z Goriških Brd. O vsakem vinu sta na-

nizala glavne značilnosti, ob tem pa sta mladim skušala posredovati vedenje o tem, kako je treba piti, da vino ni škodljivo, da lahko v polnosti okusimo kakovost vina, ter da lahko cenimo delo naših vinogradnikov.

Prijeten večer se je zaključil ob prijateljskem klepetu. Že v naslednjih dneh pa so mladi zopet posvetili vsak svojemu krožku: starejša gledališka skupina vadi novo igro, nekateri njeni člani pa se obenem tudi odpravljajo na gostovanje k slovenskim rojakom v Stuttgart, člani časnikarskega krožka pripravljajo novo številko revije Rast, članice plesne skupine so se lotile študija nove koreografije, mednarodni krožek pripravlja izmenjavo z mladimi iz Švice, člani likovnega krožka pa vsak teden skupaj z barvami prelivajo na papir svojo ustvarjalnost.

Kdor želi vedeti več o delovanju krožkov SKK in MOSP, lahko obišče njihov blog na naslovu: www.mosp-skk.blogspot.com.

CAMPI ELISI - Občinski vrt za pse

Pasje zdrahe

V 45 dneh tri vandalska dejanja - Zaradi vandalov 300.000 evrov letnih stroškov

V Trstu in bližnji okolici je 40 občinskih vrtov, ki pa imajo različne namenosti. Vstop v 16 vrtov je za živali prepovedan, v ostale 17 lahko z nagobčnikom vstopijo tudi psi, 7 vrtov pa je namenjenih samo človekovim najboljšim prijateljem (in seveda njihovim gospodarjem). Tržaški občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli pravi, da se povsod najde kdo, ki s situacijo ni zadovoljen: staršem ni po godu, da se otroci igrajo ob psih, stanovalci nočijo lajanja zraven hiše, gospodarji kosmatincev pa protestirajo, ker v nekatere vrtove nimajo vstopa.

Eden redkih vrtov za izključno »pasje« uporabo je na začetku Drevoreda Campi Elisi, tik ob zeleznici in hitri cesti. Občina Trst je 900 kv. metrov obsežen vrt z leseno ograjo odprla 15. oktobra, v prvih 45 dneh pa se je zelenica izkazala za zelo nesrečno. V načrtovani živalski oazi so se po nekaj tednih pojavili smrdljivi kupčki pasjih iztrebkov, pa čeprav je na tabli jasno zapisano, da bi jih morali gospodarji sproti odstranjevati.

Nekateri krajeni se odpravljajo na vrt v nočnih urah, njihovi ljubljenci pa s tuljenjem in lajanjem motijo spanje sosedov. Poleg tega pa prihaja na vrtu pogosto do prerekanja, ker so večji psi posebno agresivni do malih nebogljivih kužkov. Nekemu stanovalcu je zaradi vsega naštetevega očitno prekipeo, odločil pa se je za nekulturno obliko protesta: v polnem mesecu je kar trikrat zlomil ograjo, nazadnje v noči na ponedeljek, ko je odlomljeni kos lesa odvrgel čez zid na zeleznisko progo.

Odbornik Bandelli meni, da prave rešitve ni. Krajane poziva, naj se vedejo dostojno in naj se med seboj spoštujejo. V primeru ponavljajočih se vandalskih dejanj pa naj obvestijo občinsko upravo in sile javnega reda. Vandalstvo je v Trstu razširjen pojav: občinska uprava potrosi za navadno vzdrževanje javnih prostorov približno milijon evrov javnega denarja na leto, vsoto v višini 30 odstotkov tega zneska (300 tisoč evrov) pa mora naknadno odštetiti za popravila po vandalskih dejanjih. (af)

SDZPI

Na občnem zboru izrazili zaskrbljenost

V četrtek, 27. novembra, je potekal občni zbor Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje, ustanove, ki se ukvarja s poklicnim izobraževanjem v Trstu, Gorici in Špetru. Delegati članic so slišali od predsednika v odstopu Štefana Semna, da je stanje Zavoda zaskrbljujoče, ker je bilanca deficitarna in ni premoženja. Po poročilu ravnatelja Branka Jazbeca o delovanju je v imenu nadzornega odbora podal svoje poročilo njegov predsednik Boris Kuret. Razvila se je nato razprava, v katero so posegli razni predstavniki organizacij članic in osebja. Splošno sta bili izraženi zaskrbljenost za krizno stanje, v kateri se je znašla ustanova, in posebna pozornost za ukrepe, ki so potrebni za saniranje situacije. Predsednik je napovedal, da se bo ustanovilo izvršni odbor oz. t.i. krizni štab, v katerega bodo vključeni poleg njega samega tudi podpredsednik Zavoda Karlo Devetak in predsednik nadzornega odbora Boris Kuret. K sodelovanju tega kriznega odbora so povabili tudi sindikalni predstavniki osebja, pa tudi vse ostale uslužbence in druge, ki bi lahko pristopili k odboru in sodelovali pri reševanju težke situacije. Na občnem zboru so predstavniki članic sklenili, da se bo v januarju odvijal izredni občni zbor, do takrat pa bo krizni odbor poskal nove članice, ki bi lahko pristopile k Zavodu. Krizni odbor se je sestal že v soboto, 29. novembra, s skupino uslužbencev in začel s pripravo sanacijskega načrta.

Ropar izgubil del plena po cesti

Na Trgu Cagni je prišlo včeraj dopoldne do ropa. Okrog dvajset let star mladenič je ob 10.30 vstopil v malo prodajalno časopisov, stegnil roke po blagajni in si prilastil večjo vsoto denarja. Ena prodajalka je bila v tistem trenutku obrnjena, njen sodelavec je skušal rop preprečiti, roparju pa je le uspelo. Dolgorstreš je uredno odštel in se peš napotil proti Naselju sv. Sergija, med begom pa je iz njegovih rok odletel del bankovcev. Na kraj so prišli policisti in mestni redarji, zadevo raziskujejo slednji.

LJUBLJANA - Slavnostna seja senata univerze

Boris Pahor častni doktor osrednje slovenske univerze

Tržaški pisatelj opozoril, da ima Slovenija zamejce za odlomek slovenstva, ki je prepuščen samemu sebi

Na včerajšnji slavnostni seji senata Univerze v Ljubljani, ki so se je med drugimi udeležili slovenski predsednik republike Danilo Türk, premier Borut Pahor in predsednik Državnega zborna Pavel Gantar, so podelili častna doktora ljudljanske univerze tržaškemu pisatelju Borisu Pahorju in pa, sicer odsonemu, francoskemu pravnemu strokovnjaku Robertu Badinteru. Z nazivom častni senator pa so počastili nemškega strokovnjaka za farmacevtsko tehnologijo Hansa E. Jungingerja. Plakete univerze so prejeli Borut Sterle, Janez Škrabec in Jože Anderlič. Slavnostne seje so se udeležili tudi minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič, minister za šolstvo in sport Igor Lukšič, ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran, rektor Univerze na Primorskem Rado Bohinc in predsednik Univerze v Novi Gorici Danilo Zavrtanik.

Novi častni doktor Univerze v Ljubljani Boris Pahor je na novinarski konferenci pred začetkom slavnostne seje poudaril, da to priznanje razume tudi kot priznanje vsem Slovencem zunanjim slovenske države. Ob tem je obžaloval, da kljub padcu meja državna razdelitev še ostaja. »Slovenska država se premašo zaveda, da spadamo s svojo usodo v skupno slovensko usodo,« je pisatelj pojasnil položaj zamejskih Slovencev. V »novi Evropi« bi morali namreč po njegovem manj poudarjati pripadnost državni skupnosti, bolj pa kulturno-jezikovno pripadnost. »Slovenci v Italiji ne

Predsednik R
Slovenije Danilo
Türk in Boris Pahor
pred začetkom
slavnostne seje
senata Univerze v
Ljubljani

BOBO

bomo nikdar rekli, da smo Italijani, ki govorimo slovensko« je dejal, po drugi strani pa je opozoril, da ima Slovenija zamejce za »odlomek slovenstva, ki je prepuščen v bistvu samemu sebi«, ter da celo nekateri intelektualci vedo zelo malo o šolskih in kulturnih institucijah slovenske manjšine.

Boris Pahor upa, da nova ali katera od naslednjih vlad »ne bo imela poudarjanje narodne zavesti in narodne

identitete za neke vrste nacionalizem«. Pojasnil je, da je bivši zunanji minister Dimitrij Rupel glede nekega Pahorjevega pisma izrazil skepticizem do »ne-reflektiranih nacionalistov«.

Premier Borut Pahor se je v nagonu na slavnostni seji zavzel za to, da se iz plačnega sistema za javni sektor, avto voljo njegove posebnosti in avtonomije, postopno izvzame visokošolsko podlje, zlasti univerze. Pozdravil je osnutek

zakona o univerzi, ki so ga pripravila vseučilišča sama in ki se dotika tudi vprašanja plačnega sistema. Hkrati je predsednik vlade napovedal, da si bo vlada v prihodnje prizadevala za avtonomijo univerz. V svojem govoru je Borut Pahor izrazil tudi željo, da se v razvojni dialog v Sloveniji s svojim znanjem, modrostjo in izkušnjami vključijo tudi slovenske univerze ter Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

JUTRI SREČANJE O skupnem znanstvenem prostoru

Znanstveno-raziskovalno središče Koper Univerze na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Narodna in študijska knjižnica Trst. Slovenski raziskovalni inštitut prirejajo javno predstavitev in okroglo mizo z naslovom Pre-mislišti skupni slovenski znanstveni prostor, ki bo sta potekali jutri ob 17. uri v razstavnici in konferenčni dvorani Narodnega doma v Trstu.

Univerza na Primorskem že vrsto let proučuje različne vidike integracijskih procesov na obmejnih in etnično mešanih območjih, med katere sodi raziskovanje manjšinskih skupnosti, medetničnih odnosov ter oblik in politik čezmejne komunikacije in sodelovanja. Po vstopu Slovenije v schengenski prostor se zdi potreba po razvijanju tovrstne znanstveno-raziskovalne dejavnosti še bolj nujna in koristna. Zato se je razvila pobuda za strokovno srečanje raziskovalcev integracijskih procesov v slovensko-italijanskem obmejnem pasu, ki delujejo v okviru Univerze na Primorskem in slovenskih raziskovalnih inštitutov v Furlaniji Julijski krajini.

Uvodni del jutrišnje pobude bo namenjen predstavitvi znanstvenih dosežkov zgoraj omenjenih raziskovalnih ustanov in inštitutov pri proučevanju manjšinskih razvojnih procesov in medetničnih oziroma medkulturnih odnosov v slovensko-italijanskem obmejnem območju. Analiza trenutnega stanja in nadaljnji razvojni možnosti znanstveno-raziskovalnega sodelovanja bo nato predmet razprave na okrogli mizi, ki jo bo povezoval dr. Milan Bufon z Univerze na Primorskem. Cilj okrogle mize bo izpostaviti možna izhodišča za utrjevanje skupnega slovenskega znanstveno-raziskovalnega prostora.

DSI - Ponedeljkov večer Slovenci v kraljevini SHS pred drugo svetovno vojno

Jure Gašparič in
Borut Klabjan na
ponedeljkovem
večeru

KROMA

Prav na dan, ko se je pred 90. leti rodila prva Jugoslavija, takrat še kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, je v Društvu slovenskih izobražencev na temo Država na »mrtvi točki«, Slovenci in Jugoslavija v desetletju pred drugo svetovno vojno predaval zgodovinar z Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani dr. Jure Gašparič. Z linearnim in pestrim izvajanjem ter z vmesnimi, včasih pikrimi dodatki je 31-letni izvedenec za srednjeevropsko zgodovino v času med obema vojnoma, privlačno predstavljal obdobje, kateremu se je posvetil tudi za lani pri Modrijanu izdanou knjigo SLS pod kraljevo diktaturo. Diktatura kralja Aleksandra in politika Slo-

venske ljudske stranke v letih 1929-1935. Raziskovalno delo na tem polju zahteva od zgodovinarjev izreden trud, saj predvsem za združevanje in interpretacijo različnih virov, za SLS in druge stranke stare Jugoslavije ni namreč ohranjenih arhivov. Večer z Gašparičem je vodil tržaški zgodovinar s koprsko univerzo dr. Borut Klabjan.

Odročitev kralja Aleksandra o uvedbi diktature leta 1929 ni bila presečenje, pa tudi najbolj pričakovana rešitev politične krize ne, je uvedel večer Gašparič. V desetih letih se je namreč zvrstilo kar 25 vlad, glavni vzrok za nestabilnost države pa je bilo nerešeno srbsko in hrvaško nacionalno

vpršanje. Po padcu zadnje Koroševe vlade je sicer kralj začel preverjanja s političnimi strankami, s tem pa je želel le pokazati, da je konsenz nemogoč in da je pot do svojega vnaprej pripravljenega načrta neizbežna. Tako je 6. januarja 1929 proglašil diktaturo z ministrskim predsednikom generalom Žirkovićem na čelu. V letu dni je nova država sprejela več zakonov kot prej v desetih letih, glavna kraljeva skrb pa je bilo utrjevanje države v smislu jugoslovenskega unitarizma. Morda je ta poteza celo rešila enotnost države, je poudaril Gašparič, saj bi utegnili biti streli v parlamentu Srba Račića leta 1928 proti hrvaškim poslancem povod za razpad države. N obenega dvoma pa ni, da je bila to prava diktatura. Sodni procesi proti dejanskim ali namišljenim nasprotnikom so pometli z opozicijo, tujo kritiko v občilih so jugoslovenski funkcionarji utisali s podkupovanjem, ostra cenzura je bila vsakdan in avtokratsko vladavino je bilo čutiti v vseh plasteh življenja.

Izredni časi naj bi minili septembra 1931, ko je kralj Aleksander spet uvedel ustavno monarhijo in dvodomni parlament. A je v bistvu vse ostalo pri starem. Zakoni so dovoljevali le vsejugoslovenske stranke, tako da se je voliti udeležila in zmagała le Jugoslovenska nacionalna stranka. Stare, deželne stranke niso izpolnjevale pogojev za registracijo. Vzpostavljena je bila torej lepa fasada za režimski absolutizem, je dejal Gašparič. Tudi nove okoliščine po atentatu na kralja Aleksandra leta 1934 in po koncu diktature junija 1935 niso prinesle novosti: Jugoslovensko nacionalno stranko je le zamenjala Jugoslovenska radikalna zajednica.

Slovenska ljudska stranka, pred in po diktaturi največja slovenska stranka, se je vedla na pragmatično-oportunistični način, je podprtala predavatelj. V danih možnostih je skušala uveljavljati federalistične zahteve in čim širše samoupravne kompetence v zagotavljanju stabilne kraljevine. (tj.)

Rosato: Tržaška občina se ne zmeni za parlamentarce

Zakaj ni tržaška občina sklicalna tržaške parlamentarce, da bi pred proračunsko razpravo uskladili svoje posege v korist tržaškega gospodarstva in tukajšnje skupnosti? Vprašanje je zastavil tržaški poslanec Demokratske stranke Ettore Rosato. V prejšnjih letih so deželne uprave, pa tudi uprave glavnih mest pokrajin pred razpravo o finančnem zakonu sklicale tako imenovano institucionalno omizje deželnih parlamentarcev, da bi se domenili za skupne posege. Letos se to ni zgodilo, prvič v nekaj desetletjih.

Rosata je precej začudil molk tržaške občine. Občinska uprava se ni zmenila za poseg pri parlamentarcih, pa čeprav bi se ji to izplačalo, glede na številna neřešena vprašanja, kot so razvoj ozemlja, obnova palače Carciotti in druge tovrstne zadeve. Videmška občina se je oprla na furlanske parlamentarce, tržaška bi moralna slediti temu zgledu, sicer bo v podrejenem položaju, je ocenil Rosato.

Zimska pomoč brezdomcem

Brezdomcem predvsem v zimskem času trda prede. Zato je tržaška občina tudi letos pripravila poseg za pomoč tem ljudem. Mnogo se jih zbira v železniški postaji. Od začetka decembra vse do 31. marca bo zato od 18. do 20. ure ob vhodu na železniško postajo delovala postojanka predstavnikov skupnosti S.Martino al campo in Italijanskega solidarnostnega konzorcija, ki bo napotila potrebne ljudi v prenocišče Caritasa in v prenocišče v Ul. Udine. Caritas bo v tem obdobju povečal število ležišč z dodatnimi 15 posteljami.

Sporna obnova Trga Belvedere

Na Trgu Belvedere v sredini Ul. Udine potekajo že nekaj dni obnovitvena dela, ki pa so izvzvala mnogo pomislek med tam bivanjoci. Dela niso obsežna, krajane pa zanima izvedeti, ali bo območje po koncu del podobno sedanemu. Skrbi jih namestitev nekaterih cementnih bazenov, ki bi lahko predstavljali prepreko za nekatere prireditve, pa tudi namernav posek enega od tamkajšnjih mogočnih dreves. Te skrbi in pomislike so občinski svetniki Demokratske stranke Bruna Tam, Alessandro Carmi in Mario Ravalico iznesli v vprašanje, ki so ga vložili v tržaški občinski sveti.

Miklavž bo obdaril bolne otroke

Miklavž bo tudi letos obiskal otroško bolnišnico Burlo Garofolo, namesto angelčkov in parkeljkov pa ga bodo pospremili prostovoljci Združenja za redke bolezni Azzura in Unicefa. V petek, 5. decembra, bo obdaril vse male goste pediatrične bolnišnice z darovi in slaščicami. Pobudo sta si pred leti zamislila uslužbenec bolnišnice Edoardo Sossa in bivši uslužbenec Bruno Pisani, že vrsto let pa jo izvajajo s pomočjo prispevkov številnih zasebnih podjetij. Sveti Miklavž bo krenil na obdarovanje bolnih otrok ob 9. uri.

Srečanje o vladnih ukrepih za univerzo

Odbor fakultete za znanosti - zakon 133 prireja jutri ob 17. uri v veliki dvorani poslopja H3 seminar na temo: Univerzitetno izobraževanje, vzroki in oblike javnih posegov. Na srečanju bo govor o vladnih ukrepih za univerzo.

LONJER - Pevski zbor poimenovan po domačinki Tončki Čok

»Misel na Tončko je kot prijeten spomin na lep in srečen dan«

Popoldan ob harmoniki Oskarja Kjudra in petju mladih pevcev - Nagovora Nevenke Pečar in Edvina Švaba

Ime Antonije - Tončke Čok je od nedelje vključano tudi v tablo. Domači pevski skupini so jo v Lonjeru izročili člani SKD Lonjer-Katinara, saj so se mladi pevci in pevke odločili, da se preimenujejo v Pevski zbor Tončka Čok. In se tako oddolžijo neutrudni kulturni delavki, učitelji in prijateljici otrok, ki je veliko naredila za slovensko tržaško mladino. Nedeljske slovesnosti se je udeležilo veliko domačinov in prijateljev, ki so prisluhnili govornikom in glasbi harmonikarju Oskarju Kjudru, predvsem pa petju. Mladi člani zboru, ki je nastal pred tremi leti pod okriljem domačega Mladinskega združenja, so se namreč predstavili s celovečernim koncertom; kot vsakič doslej jih je vodil domačin Manuel Purger, med drugim tudi Tončkin pravnuk.

O »gospodični Tončki«, kot so ji pravili v vasi, je v imenu SKD Lonjer-Katinara spregovorila Nevenka Pečar. Spomnila se je njenih organizacijskih in pedagoških sposobnosti, ki so prišle do izraza med pripravami na Prešernove proslave, na praznovanja ob 8. marcu (v povojnih letih so mu pravili praznovanje AFŽ), ob organizaciji in delovanju društvene knjižnice. Tončka Čok je skrbela tudi za to, da bi se čim več otrok vpisalo v slovenske šole, v katerih je po 1. svetovni vojni tudi sa-

ma poučevala. Bila pa je tudi organistka v katinarski cerkvi in vodila je več pevskih zborov. Vse dokler ji niso leta 1923, kot prvi slovenski učitelji na Primorskem, prepovedali učiti na katerikoli šoli v Italiji. Zato se je preselila v Kočevje, kjer je nadaljevala svoj poklic in se vključila v nastajajočo Osvobodilno fronto. Leta kasneje je bila izgnana v taborišče Monigo pri Trevisu, kjer je bila zaprta do osvoboditve. Ob povratku v Trst je bila aktivna v lonjerskem društvu, v vrstah Slovenske prosvetne zveze, Dijaške matice, Neodvisne socialistične zveze in Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Bila je nosilka Partizanske spomenice 1941 in visokega priznanja Rdečega križa Jugoslavije.

»Misel na Tončko je kot prijeten spomin na lep in srečen dan« je med drugim dejal Edvin Švab, njen nekdanji delovni kolega. Kajti Tončka je bila veselega značaja, njeno pripovedovanje je bilo prava »ljudska univerza«, njeni pomoci neprekosljiva, ko so se tržaški študentje po vojni odločali za vpis na ljubljansko univerzo. Skratka: poštena, neutrudna, prijazna tovarišica, ki se je razdajala za okolje, v katerem se je rodila in živila. Njene vrednote so odslej tudi vrednote Pevskega zabora Tončka Čok.

Pevski zbor Tončka Čok z dirigentom Manuelem Purgerjem

KROMA

KD TABOR Z OPČIN - Bogata kulturna in družabna ponudba

Od danes Miklavžev sejem

Na današnjem odprtju nastop osnovnošolcev in čarodejke - Uspešna tudi večera, posvečena Viktorju Parmi in Zori Tavčar

Na zgornji sliki
utrinek z večera,
posvečenega
Viktorju Parmi, na
spodnji pa Zora
Tavčar in Olga
Lupinc

KROMA

V zadnjih dneh novembra je društvo Tabor počastilo dva pomembna jubileja. Najprej v petek, 21. novembra, ko so Glasbena matica, Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebič in KD Tabor priredili večer Viktor Parma praznike: ob 150-letnici skladateljevega rojstva. Vsebinsko bogat večer so oblikovali pianistka Beatrice Zonta, ki je izvedla Pozdrav Gorenjske - valček po slovenskih napevih, dodelni poseg dr. Paola Petronia, ki je predstavil osebnost in opus skladatelja ter ga uokviril v čas in prostor, pianistka Cristina Santin je najprej podala svojo priredbo odlomka iz opere Zlatorog' nato pa je s sopranistko Veronico Vassotto zazvenel še Poutpourri. Na koncu so člani Godbenega društva iz Trebič zaigrali v priredbi Vinka Strucla, kočačnico Mladi vojaki iz spevogrie Rokovnjač, Intermezzo iz opere Ksenija in v Dleskovi priredbi Uverturo k ljudski spevogri Rokovnjači ter iztrzili še dodatek. Za res kako-vosten glasbeni užitek je publika vse izvajalce nagradila s toplim aplavzom. Bil je prav gotovo uspešen večer z dodano vrednostjo združevanja moči treh prirediteljev.

Prav tako praznično je bilo prejšnji teden, ko je openko društvo počastilo lep življenski jubilej prof. Zore Tavčar. S slavljenko se je pogovarjala Olga Lupinc, Kostanca Filipovič in Armando Škerlavaj pa sta prebrala nekaj odlomkov iz pisateljičnih del. Živahni, ironični, pikri in optimistični klepet se je dotaknil vseh pomenljivih etap, ki so zaznamovale lik in osebnost prof. Olge Tavčar. Prisotni v praznični Mali dvorani Prosvetnega doma so tako ponovno odkrili profesorico, pisateljico, pesnico, publicistko, mentorico, ženo, ki s svojo pripovedjo naravnost priklenke na stolico. Ko pa so slavljenki nazdravili, so vsi še kako radi vstali in ji zaželeti še veliko srečnih in ustvarjalnih let.

Danes pa se, ob 16. uri, odpirajo vrata novi razstavni pobudi. Tokrat bo Prosvetni dom praznično okrašen za prodajno razstavni Miklavžev sejem, na katerem se predstavljajo domači razstavljavci s svojimi ročnimi deli. Letos bodo prisotni VZS M. Čuk, gospe iz društvenega krožka Ob pletenju še kaj, Martina in Michela Gregoretta, Marisa Dolce, društvena knjižnica Pinko Tomažič in tovarši, ki bo poskrbela za knjižne novosti, in učenci osnovne šole Franceta Bevka z Opčin, ki bodo s svojo pesmijo sejem tudi odprli. Sledil bo nastop čarodejke Nade. Sejem bo odprt tudi v jutri in petek med 16. ter 19. uro.

Sejem v Prosvetnem domu odpirajo na »veseli dan kulture«. Ni slučaj. Kot tudi ni slučaj, da bodo v sodelovanju z Glasbeno matico v večernih urah (ob 20.30) predstavili knjigo Zorana Lupinca Skladbice za diatonično harmoniko. Ob prisotnosti avtorja bodo o zbirki spregovorili ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj in etnomuzikolog Emil Zonta. Sodeluje kitarist Marko Feri. Gre torej za bogat začetek prazničnega decembra, ki bo svoj višek dosegel v soboto, 20. decembra, z zaključnim večerom ob 40-letnici društva.

Nagrada Paolo Spincich

Od danes do nedelje bo na različnih lokacijah v tržaškem mestnem središču potekala četrta izvedba mednarodnega glasbenega tekmovanja za Nagrado Paolo Spincich, ki ga prireja akademija Ars Nova in ki se ga bo udeležilo tristo mladih glasbenikov iz desetih držav, ki bodo nastopali v okviru štirih sekcij: za klavir, violino, prečno flauto in komorno glasbo. Njihove nastope bodo ocenjevale mednarodne komisije strokovnjakov, vstop na vse nastope vključno z zaključnim nagradnim koncertom, ki bo v nedeljo ob 10.30 v Beethovnovi dvorani v Ul. Coroneo 15, pa je prost. Datumini in urniki posameznih nastopov so dostopni na spletni strani www.arsnova.com. Pobudo so podprle Podkrajina Trst, Dežela Furlanija-Julijška krajina, Fundacija Casali in Zadružna krasna banka.

Festival tržaških študentov

V veži stavbe H3 Univerze v Trstu na Trgu Evropa in konferenčni dvorani Študentskega doma bo danes ves dan potekal Festival študentskih organizacij tržaškega vseučilišča v organizaciji Odборa študentskih združenj Cau in ob podpori Študentskega sveta univerze. Ob 10. uri bo pred zbornino dvorano stavbe H3 okrogla miza o pomenu novih spletnih družbenih mrež, kot sta npr. Facebook ali MySpace, in njihovem vplivu na komuniciranje med mladimi. Popoldne bodo od 13. do 17. ure delavnice, ob 21. uri pa bo v konferenčni dvorani Študentskega doma v stavbi E3 koncert glasbenih skupin.

Leto 1968 na platnu

Na sedežu La Cappella Underground (Ul. Economo 12/9) predvajajo vsako sredo do 17. decembra filme niza posvečenega mladinskemu gibanju leta 1968, ki ga prireja deželni inštitut Gramsci, oddelek za zgodovino in zgodovino umetnosti tržaške univerze in sama Cappella Underground. Danes bodo predvajali film »Deux ou trois choses que je sais d'elle« Jean-Luc Godarda. Vstop je prost, poskrbljeno bo sedvača za italijanske podnaslove.

Bralni maraton z Gomorro

Na pobodu študentov fakultete za politične vede, študentskega združenja Cyriano in združenja Libera bo v ponedeljek, 15. decembra, bralni maraton s Saviano Gomorro, ki se bo začel ob 10. uri v stavbi H3 (dvorana 3B v 3. nadstropju). Veliko bralcov se je že prijavilo za sodelovanje; če želite to storiti tudi vi, oglasite se po elektronski pošti na naslov gomorra@sp.units.it.

Obisk scenarista Gomorре

Massimo Gaudioso, scenarist filma Gomorro, ki je bil povzet po istoimenskem romanu, bo jutri v Trstu. Kot gost združenja FilMakers se bo ob 20. uri srečal s študenti in radovedneži v kinodvorani Ariston. Film bodo predvajali ob 15.30, 17.45 in 21.15.

V Dolini iščejo tehnika

Uprava Občine Dolina sporoča, da je razpisala javni natečaj na podlagi izpitov za zaposlitev tehničnega izvedenca (D kategorije - ekonomski položaj D1) za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pogoji: univerzitetna diploma po prejšnji ureditvi iz geologije, biologije, naravoslovnih ved in okoljskih ved ali eno od sledenih specjalističnih diplom v razredih 86/S, 6/S, 68/S, 82/S, znanje slovenskega jezika in voznški izpit. Razpis in obrazci so na razpolago v tajništvu – urad za osebje, tel. št. 040/8329242 ali email: personale-osebje@com-sandorligo-della-valle.regionefvg.it. Rok za predložitev prošenj zapade 30. decembra ob 13. uri.

Spet evri zadela pol milijona

V neki prodajalni v Ul. Lamarmora je neznanega gospa z igro na srečo zadela eno bogatejših nagrad, kar jih pomni Trst. V začetku novembra je odstrela pet evrov za sistem »briši in zmaga« (v it. gratta e vinci). Prodajalec je v teh dneh prejel pismo s kopijo sistema in pripisom z zahvalo, saj je neznanega gospa zmagala 500.000 evrov.

TREBČE - Cici urice

Letos otroci potujejo iz Trebč brez meja po svetu

Pripravljali so tipično grško jed

Letošnje Cici urice, ki jih prireja SKD Primorec iz Trebč, imajo v sklopu praznovanju 110-letnice društva skupno veznot: Trebče brez meja ... Tema je medkulturno obarvana, saj otroci poleg domačega kraja spoznavajo tudi tuje kulture in običaje. Da bi bilo spoznavanje čim bolj celostno, so vzgojiteljice pripravile različne delavnice, ki vklju-

čujejo vsa področja otrokovega razvoja. Novembra je bilo na vrsti odkrivanje evropskih značilnosti: otroci so se v namišljenem potovanju odpravili najprej v toplo Grčijo, nato pa še na ledeno mrzlo Švedsko.

Spoznali so značilnosti posameznih držav, katera so njihovoma tipična oblačila in kaj tam ljudje jedo. Pripravili so tudi grško

specialiteto tzatziki in svoje ime zapisali z grškimi črkami. Za Švedsko pa so izdelali razglednice s švedskimi motivi, spoznali so huskyje, jelene, lose in kite ter Piko Nogavičko, švedske pisateljice Astrid Lindgren.

Naslednja Cici urica bo v petek, 12. decembra, ko bodo otroci z domisljijo poleteli v daljnjo Avstralijo.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 3. decembra 2008

FRANČEK

Sonce vzide ob 7.28 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.54 - Luna vzide ob 11.30 in zatone ob 21.35.

Jutri, ČETRTEK, 4. decembra 2008

BARBARA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 9,9 stopinje C, zračni tlak 1010,7 mb raste, veter 10 km na uro jugo-vzhodnik, vlag 81-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 14 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. decembra 2008

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Oširek Sonnino 4 (040 660438), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -

991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 19.05, 21.15 »Twilight«.

ARISTON - 16.30, 18.30 »Il papà di Giovanna«; 21.00 »Od goroba do groba«.

CINECITY - 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 22.00 »Bold 3D« - Un eroe a quattro zampe»; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Max Payne«; 16.00, 17.30, 18.20, 20.00, 21.30, 22.15 »Twilight«; 16.30, 19.50, 22.15 »Nessuna verità«; 17.55, 21.15 »Changeling«; 20.25 »La fidanzata di papà«; 22.15 »007 - Quantum of Solace«; 15.50 »High School Musical 3 - Senior year«.

EXCELSIOR - 16.15, 20.00, 21.40 »Sollo un padre«; 18.00 »Rumore Bianco«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.35, 21.10 »Changeling«.

FELLINI - 18.45, 22.15 »Giù al Nord«; 17.00, 20.30 »Si puo' fare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.30, 20.30 »Mamma mia!«; 22.20 »Death Race«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Nessuna verità«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 19.15, 21.30 »Qualcuno con cui correre«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.20, 21.20 »Krantena - Quarantine«; 17.00, 19.00, 21.00 »Čeljusti - Rogue«; 16.30, 18.30 »Hišna zajčica«; 20.30 »Zadetki: Ananas eksprese«; 17.20 »Muhice osvajajo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight«; Dvorana 2: 16.45, 18.35, 20.30, 22.15 »Bolt«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Never Back down«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Max Payne«.

SUPER - 21.15 »Quantum of Solace«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Twilight«; Dvorana 2: 17.00, 18.45, 20.15, 22.00 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.00 »Max Payne«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »Nessuna verità«; Dvorana 5: 17.00 »La fidanzata di papà«; 18.45, 21.30 »Changeling«.

Naš častni predsednik

Mario Briščik
praznuje 70 let.

Iskrene čestitke mu želimo
vsi pri KRD Dom Briščiki

Čestitke

Nono MARIO danes okroglo obletnico slavi. 70 poljubčkov mu posiljata svoja dva mala srčka Matija in Jernej.

Dragi MARIO! Ob tej pomembni obletnici ti iz vsega srca želimo vse najboljše, polno zdravja, sreče in razumevanja. Tvoja Milena, Barbara z Damjanom in Roberto z Monico.

Mamici Sari, očku Petru in sestrici Niki se je pridružil mali ERIK.

Srečni družinic ter nonama in notoma, pa še stricema čestita in se z njimi veseli žlahtsa s tržaškega in goriškega Krasa. Živijo Erik, vse dobro na tem ljubem svetu ti iz srca želimo.

Prireditve

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi danes, 3. decembra, na nastop gojencev Glasbene matice - Trst Gorica iz razredov profesorice T. Ražem, B. Zonta in V. Zuppini. Začetek ob 19. uri.

SKD IGO GRUDEN prireja, v okviru razstave »Govorica kamna«, predavanje dokumentarnega filma TV Koper/Capodistria »Pesem kamna«, po zamisli Danjela Božiča in Stanislava Renčelja, ki bo danes, 3. decembra, ob 20. uri v društvenih prostorih. V soboto, 6. decembra, ob 20. uri pa vabi na predstavitev knjige »Kraška hiša in arhitektura Krasa« (dr. Stanislav Renčelj in dr. Ljubo Lah). Toplo vabljeni!

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v četrtek, 4. decembra, na predstavitev knjige ob pravljici

»Muc Felix, učiteljica Tončka in stršilo Zverina«, avtorica Anamarja Volk Zlobec, ilustratorka Magda Starec Tavčar. Začetek ob 15. uri.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi na otvoritev božičnega sejma. Svoje izdelke razstavlja 19 oseb. Urnik sejma: danes, 3. decembra, ob 15. do 19. ure; v četrtek, 4. decembra ob 15. ure do 18.30; v petek, 5. decembra ob 15.30 do 18.30; v soboto, 6., v nedeljo 7. in ponedeljek, 8. ob 10. do 13. ure.

SKD FRANCE PREŠEREN BOLJUNEC

- Skupina 35-55 vabi v četrtek, 4. decembra, ob 20.30, v društvene prostore v gledališču F. Prešeren, kjer bo Bisserka Cesar govorila o svojih izkušnjah na črni celini s potpisnim predavanjem »Uganda, moj afriški biser...«. Vabljeni.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na predstavitev knjige Marija Šušteršiča

»Sledovi - Po poteh slovenske prisotnosti v Trstu«. Večer bo povezoval Rado Šušteršič, z avtorjem pa se bo pogovarjal Saša Rudolf. Predstavitev bo v četrtek, 4. decembra, ob 20. uri na štadionu 1. Maj.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCI vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca, 5. decembra, ob 20.30, nastopajo MePz Jacobus Gallus, MePz Rdeča zvezda, Oktet Odmevi, OPZ iz Zgonika; Zgonik, Cerkev sv. Mihaela, 6. januarja 2009, ob 18. uri, nastopajo MePz Jacobus Gallus, MePz Rdeča zvezda, Oktet Odmevi, OPZ iz Zgonika; Nabrežina, Cerkev sv. Roka, 11. januarja, ob 16. uri, nastopajo MePz Igo Gruden, DPZ Kraški slavček, glasbeni utrinki s harmonika; Milje, Stolnica, 11. januarja 2009 ob 15.30, nastopa MeMPZ Trst z glasbenimi utrinki.

V GALERIJI IL CORIANDOLO (ul. Udine 55) do 6. decembra razstavlja slikarja Maria in Eugenio Pancrazi. Urnik od ponedeljka do sobote od 16. ure do 19.30. Ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

KD KRAŠKI DOM vabi v nedeljo, 7. decembra, na ogled veselioigr »Srčni mrk« v izvedbi dramske skupine Kd Rovte Kolonkovec. Režija Ingrid Werk Žerjal. Prireditev bo v Kulturnem domu na Colu ob 17. uri.

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju s

Tržaško pokrajino, Občino Devin Nabrežina, ZKB, Trgovinsko zbornico, ZSKD in Slovensko prosveto prireja v društvenih prostorih razstavo kamnitih izdelkov in skulptur »Govorica kamna do ponedeljka, 8. decembra. Urnik ogleda: delavniki 17.00-20.00, prazniki 10.00-12.00 in 15.00-20.00. Za info: Mariza Skerk (335-6553150)

SKD TABOR V DECEMBRU: od 3. do 5. decembra, med 16. in 19. uro, v Prosvetnem domu na Opčinah »Prodajno-razstavni Miklavžev sejem«. Odprtje danes, 3. decembra, ob 16. uri, z nastopom zborov OŠ »F.Bekv« z Opčin in čarodejke Nade, ob 20.30 predstavitev zbirke Zorana Lupinca »Skladnice za didaktično harmoniko«.

Ob prisotnosti avtorja bodo o zbirki spregovorili ravnatelj GM Bogdan Kralj, etnomuzikolog Emil Zonta in kitarist Marko Feri; v nedeljo, 14. decembra, ob 16. uri, ob 67. obletnici 2. tržaškega procesa, predstavitev knjige Vlaste Beltram »Koprski zapori - Le carceri Capodistriane«. Predstavili bodo Vera Vezovnik in Zorka Podobnik; v soboto, 20. decembra, ob 20. uri, zaključni gala večer ob 40-letnici društva »Od včeraj do jutri« s predstavijo priložnostne publikacije in DVD-ja o društvenem delovanju ter veselo družabnostjo z ansamblom. Pridružite se nam v prazničnem decembru!

MASAŽE, solarij, depilacija, manikuro, gel-nohti, antiselulitične tretmaje ... nudimo v salonu Pulse v Sežani na avtobusni postaji.

ŠČEM ZAPOSЛИТЕV kot negovalka ostarelih oseb, 24 ur dnevno. Sem 50-letna ženska z večletno izkušnjo, z odličnim znanjem hrvaščine in italijanščine, dobro obvladam slovenščino. Tel. št. 335-5474244.

MAZDA 3, 1.6 TD, 16V, v odličnem stanju, letnik 2006, plave barve, 44.000 prevoženih km., še tri leta garancije, prodam. Tel. na št. 328-9522292.

PRODAM TOYOTA land cruiser executive, tri vrata, letnik 2003, prevoženih 113.000 km., sive metalizirane barve, notranjost v usnju, satelitski sprejemnik, senzorji za vzvratno vožnjo. Tel. 348-2585024.

PRODAM bencinski chevrolet nubira, full optional, 1,6 SW, sive barve, letnik 2006, prevoženih 29.000 km. Cena po dogovoru. Tel. 339-1024723.

PRODAM dnevno sobo: omara 3,50 m,

miza in štiri stolice v odličnem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 040-225655.

V NAJEM dajem stanovanje na Opčinah, veliko pribl. 100 kv.m., velika kuhinja z balkonom, dnevna soba, dve spalni sobi, kopalnica in shramba. Tel. na št.: 040-214309 ali

SKD Igo Gruden NABREŽINA
V sklopu razstave
GOVORICA KAMNA večer
KAMEN KLICE ZNANJE

Na programu:
- predvajanje dokumentarca
PESEM KAMNA
(D. Božič, S. Renčelj - TV KOPER)
- predstavitev
VIŠJE STROKOVNE SOLE ZA OBLIKOVANJE MATERIALOV iz SEZANE
danes, 3. decembra ob 20.00 v društvenih prostorih.
Toplo vabljeni!

Šolske vesti**TRGOVSKI ODDELEK ZAVODA ŽIGE ZOISA**

DPIO J. STEFAN obvešča vse dijake nižjih srednjih šol in njihove starše, da bo v petek, 5. decembra, od 16. do 19. ure in v soboto, 6. decembra, od 9. do 13. ure Dan odprtih vrat. Po predstavitev posameznih oddelkov bodo profesorji in dijaki na razpolago za katerekoli informacije.

GEOMETRSKI ODDELEK ZAVODA ŽIGE ZOISA vabi na dneve odprtih vrat, ki bodo od 1. do 6. decembra, od 17. do 20. ure na podružnici (Canestrinijeva ploščad 7).

LICEJ FRANCETA PREŠERNA prireja informativna dneva za dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol ter njihove starše in sicer v petek, 12. decembra, in petek 16. januarja 2009, od 18. do 20. ure.

ZDruženje STARŠEV O.Š. FRAN MILČINSKI S KATINARE tudi letos organizira silvestersko družinsko zimovanje »Snežinka« v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori. Zimovanje bo potekalo od 30. decembra do 4. januarja, namejeno pa je vsem družinam, ki imajo otroke (od vrtca do višje). Organizirali bomo smučarski tečaj, nočne sprekhode, ogled razsvetljenega slapa Peričnika v zimski preobleki. 1. januarja je predviden poskus sanjanja s pasjo vprego (sleddog). Možno je še drsanje, kraljanje in nočni spust s sanmi. Če bo srega dovolj, bodo otroci s skupnimi močmi gradili snežene gradove in igloo-je. Za vse dodatne informacije in prijava lahko poklicete od 24. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanya) ali na e-mail: frannmilcinski@gmail.com.

Obvestila

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v četrtek, 4. decembra, ob 20. uri na svojem sedežu (Prosek št. 159).

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo do sobote, 10. januarja 2009, urad zaprt. Info na tel. št. 328-4559414 »mailto:info@melanieklein.org« info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ZDruženje ZA ZDRAVLJENJE ALKO-HOLNE ODVISNOSTI ASTRa sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU v sklopu »Božičnega sejma 2008« vabi danes, 3. decembra, ob 17.30 na otvoritev likovne razstave »Božič pri nas-II noštro Natale«, na katero sodelujejo šole in vrtci občine Dolina.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) prireja danes, 3. decembra, v sklopu božičnega sejma »Sladki popoldan: pokusna in prodaja domačih slasčic.« Zacetek ob 15. uri.

SKD Tabor PRODAJNO-RAZSTAVNI MIKLAVŽEV SEJEM od 3. do 5. decembra 2008, med 16. in 19. uro v Prosvetnem domu na Opčinah

odprtje danes, 3. decembra 2008 ob 16. uri, z nastopom ZBORA OSNOVNE ŠOLE »F.BEVK« z OPČIN in čarodejke NADE ob 20.30 predstavitev zbirke Zorana Lupinca SKLADBIKE ZA DIATONIČNO HARMONIKO.

Ob prisotnosti avtorja bosta o zbirki spregovorila ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj in etnomuzikolog Emil Zonta sodeluje kitarist Marko Feri.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB KOŠIR vabi svoje člane in ostale filateliste na redno sejo, ki bo danes, 3. decembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Franciška 20.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vabita na predstavitev knjižne zbirke Goriške Mohorjeve družbe za leto 2009 danes, 3. decembra, ob 18. uri v prostorih Tržaške knjigarne, ul. Sv. Franciška 20 v Trstu.

ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE obvešča vse otroke, da se bo Miklavž ustavljal na trgu v Mavhinjah v petek, 5. decembra, ob 17.30. Angelčki so vam na razpolago v društvenih prostorih danes, 3. decembra, od 20. do 21. ure. Vabljeni vsi otroci, ki bi se radi srečali z Miklavžem.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na Miklavževanje, ki bo v četrtek, 4. decembra, ob 16. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah. Otroška igralska skupina bo uprizorila igrico »Palice in oglje«, OPZ Vesela pomlad pa bo s posmijo pozdravil sv. Miklavža.

BAMBIČEVA GALERIJA - slikarska razstava Fulvia Cazzadorja Immaginaria 2008. Razstava bo na ogled do 5. decembra na Opčinah, Proseška ul. 131., od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure.

DRUŠTVO NOE v sodelovanju in s pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina in s prispevkom Tržaške pokrajine, prireja predavanje »... rodila se je violina iz kraškega favorja«, ki bo v petek, 5. decembra, ob 20.30 v Grudnovi hiši v Nabrežini. V ponedeljek, 8. decembra, bo v Škerkovi hiši v Šempolaju ob 15. uri odprtje razstave restavriranega kraškega pohištva. Razstava bo na ogled do 31. decembra letos. Informacije na tel. št. 349-8419497.

KD IVAN GRBEC - Škedenjska ulica 124, prireja za člane in prijatelje v petek, 5. decembra, ob 18. uri prijetno srečanje s Sv. Miklavžem. Radodarni mož, ki vsega sam ne zmore, naproša vaščane, naj ob prilikih darujejo čimeveč živeža za reweže, za katere skrbijo patri Frančščani na Montuzzi, da bi vsi lepo preživele božične praznike.

OPZ SLOMŠEK vabi na »Miklavževanje«, ki bo v petek, 5. decembra, ob 17. uri v kinodvorani v Bazovici. Nastopali bodo: malčki iz otroškega vrtca Ubalda Vrabca, otroci iz OŠ Trubarja Kajuhha in OPZ Slomšek z igrico »Katja in sošolci«. Angelčki so vam na razpolago za katerokoli informacijo v večernih urah na tel. št. 040-226841.

SKD GRAD BANI - razstava panjskih končnic, je na ogled v društvenih prostorih vsak dan od 17. do 19. ure do 5. decembra.

SKD JOŽE RAPOTEC: MIKLAVŽ prihaja v Prebeneg, tudi če zapade sneg! Da ga pričakamo veseli, bomo z igralcem D. Malalanom pravljico zapeli. Kdor si dario res zaslubi, naj se nam v petek, 5. decembra, ob 18.30 v Srenjski hiši priredi. Dan prej pa bodo Miklavževi pomočniki ob siju sveče od 18.30 do 19.30 darila spravili v vrečel!

SKD VIGRED, otroški vrtec Šempolaj in OŠ Stanko Gruden vabijo na pobude »Veseli decembra 2008« v Šempolaju, danes, 3. in v četrtek 4. decembra, od 15.30 do 18.30, v petek, 5. decembra, od 15.30 do 17. ure. Miklavž prodajni sejem: knjig in ročnih del, koledarjev, voščilnic, ter Lectarjevih izdelkov (muzej Lectar Radovljica) ter razstava panjskih končnic (Nadje in Reneja Čopija iz Čezsoče). V petek, 5. decembra,

ob 17.30 na OŠ Stanko Gruden Miklavževanje. Sodelujejo: otroška pevska in mladinska glasbena skupina Vigred, ter dramski odsek Jaka Štoka z igrico Igrače imajo rade otroke.

SV. MIKLAVŽ PRIHAJA! V petek, 5. decembra, ob 18. uri v društvenih prostorih Skd Grad pri Banih. Za informacije: 040-226654 (Norma) ali 040-212403 (Neva).

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR, v sodelovanju s konzorcijem »Fhocus« in zadrugo »La CO.S.T.I.E.RA organizirajo dne 6. decembra, ob 16. uri, v igralnem kotičku palček v Naselju Sv. Mavra, 124 - Sesljan, brezplačno gledališko predstavo za otroke »Le stagionix - gledališka družina La Baracca iz Bologne.

ZUPNINA SV. TROJICE NA KATINARI - Trst, prireja v nedeljo, 7. decembra, ob 17.30 »Igor Gherdol in Božični čar«. Večer za dobrodelne namene s knjigami, kulturo in glasbo. Sodelujejo: mladinski zbor Kati zbor, dirigent Carlo Tommasi, glasbenica Daniela Casotto, bas Aldo Žerjal, skupaj z društvom Azzurra, ki nudi pomoč bolnim otrokom. Povzeti in proza Igor Gherdol. Predstavila bo Bernarda Žerjal.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v šolskem letu 2008/2009 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Za informacije se lahko zainteresirane družine obrnejo na urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina - Nabrežina 102 (tel. 040-2017371).

ODBOR FEŠTE ANTIKANE prireja tudi letos tradicionalni praznik v Pečini. Ob dobrini glasbi se bomo gostili z ribjimi specialitetami. Toplo vabljeni vsi.

SKD PRIMORSKO IZ MAČKOLJ vladljivo vabi na slavnostno prireditev ob 110-letnici ustanovitve društva. Slavnostni govornik bo dr. Ciril Zlobec, nastopali bodo tudi Nonet Primorsko, otroški pevski zbor, plesna skupina društva MOSP in solisti z glasbo Adija Daneva. Predstavo je režiral Gregor Geč, vodila pa jo bo Aleksandra Pertot. Prireditev bo v nedeljo, 7. decembra, v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu ob 19. uri. Predstavniki društva, ki bi zeleli pozdraviti oziroma čestitati, so naprošeni, da se javijo v dvorani 15 minut pred pričetkom predstave. Toplo vabljeni.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabi vse člane na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 7. decembra, v Prosvetnem domu na Opčinah. Prvo sklicanje ob 10., drugo pa ob 10.30.

V PONEDELJEK, 8. DECEMBRA, bo ob 15.30 na sedežu Slovenskega pastoralnega središča v Trstu, ul. Risorta, 3, škof msgr. Evgen Ravnigani slovensko blagoslovil kopijo bandera Bratovščine sv. Cirila in Metoda, ki so jo izdelale sestre Notredamke iz Novega mesta. Vsi toplo vabljeni!

V SLOVENSKEM PASTORALNEM SREDIŠČU v Trstu (ul. Risorta 3) bo ob prazniku Brezmadežnega spomenega Device Marije v ponedeljek, 8. decembra, ob 15.30 svečan oblagoslov bandere v čast sv. Cirilu in Metodu, ki ga bo vodil g. škof Evgen Ravnigani. Sledil bo glasbeni program, ki ga bosta oblikovala Združeni zbor ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta in sopranistka Mojca Milič ob klavirski spremljavi Jana Grbca.

LUTKOVNA KLEPATLNICNA - Radijski oder prireja tečaj lepe govorice za osnovnošolce, v okviru katerega bodo malčki udeleženci s pomočjo lutk urili lepotreče. Prijave in informacije na tel. št. 328-4535725 ob delavnikih med 18. in 19. uro do torka 9. decembra.

OBČINA DOLINA - ODBORNOSTVA ZA KULTURO v sodelovanju z domačimi društvimi in organizacijami prireja Božični sejem na trgu v Boljuncu ob 5. do 9. decembra. Vsak dan od 16.30 dalje prireditve na trgu (glasba, ples, animacija za otroke). V petek, 5. decembra, ob 17. uri, otvoritev s prihodom Miklavža, mažoretnih in godbe iz Občine Kočevje. Prižig luči s strani županov občine Dolina in pobratene občine Kočevje, ob prisotnosti županov kraških občin. V soboto, 6. decembra, plesni nastop športno rekreacijskega krožka »G. Roli«. Ob 17.30 nastop pevskih skupin in pozdrav županov prijateljskih občin Brtonigla, Buje, Umag, Novigrad (HR) in Milje. Predsednica Pokrajine Trst bo prisotna na raznih prireditvah.

SKD PRIMOREC IN COŠ P. TOMAŽIČ iz

Trebč pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, Zadružne kraške banke in Zveze slovenskih kulturnih društev vabita na niz pobud »Trebče brez meja« ob 110-letnici društvenega delovanja, 140-letnici ustanovitve in 30-letnici poimenovanja osnovne šole: v torek, 9. decembra, ob 19. uri v Ljudskem domu v Trebčah predstavitev društvenega kolelderja in nagrjevanje likovnega načrtja »Trebče brez meja«; v soboto, 13. decembra, ob 19. uri v Ljudskem domu osrednja proslava »Trebče oj Trebče, to je naša vas«; v nedelja, 14. decembra, ob 11. uri odprtje fotografike in slikarske razstave Marinelle Terbon »Zgodbe, ki so mi jih vedno pripovedovali nonoti«.

SKD SLAVEC Ricmanje-Log vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 10. decembra, v društvenih prostorih v Rimčanjih. Prvo sklicanje ob 20. uri, drugo sklicanje ob 20.30.

SDZPI sporoča, da se je še mogoče vpisati na brezplačna tečaja »Teknike vedenje projektov« (80 ur) ter »Promoviranje turistični razvoj tržaškega Kraša« (60 ur), ki sta namenjena takoj zapošlenim kot brezposelnim univerzitetnim diplomirancem. Informacije in vpisovanje na tržaškem sedežu SDZPI v ulici Ginnastica 72 (tel. 040-566360).

ODBORNOSTVO ZA SOCIALNO SLUŽBO OBČINE DOLINA, v sodelovanju s Kulturnim Društvom »Fran Venturini« od Domja, organizira v soboto, 13. decembra, ob 17. uri, v Kulturnem Centru »A. Ukmar-Miro« pri Domju, »Božično družabnost za starejše občane«.

Po krajšem kulturnem programu bo sledila pogostitev ob glasbi in družabnih igrah. Vpisovanje in dvig vabil bo na Županstvu v torek, 9., v sredo, 10. in v četrtek, 11. novembra, ob 8.30 do 12.15. V sredo popoldne tudi od 14.30 do 16.45.

ANPPA - VZAPP - ANPI - VZPI - ANED - **VZED** prirejajo v nedeljo, 14. decembra, ob 15. uri bo na openskem strelšču spominsko svečanost ob 67-letnici usmrtnosti obsojenec na drugem tržaškem procesu Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa, Pinka Tomažiča in Ivana Vadnala. Spregovorila bo Fulvija Premolin, županja občine Dolina in Roberto Birsa, član tržaškega pokrajinskega tajništva VZPI. Sodeloval bo MoPZ Tabor.

NASELJE V CENTRU - Toplo vablivo vso prebivalstvo Občine Devin Nabrežina na Božični sejem, ki se bo odvijal v sredo, 17. decembra, v Vzgojnem Zapovštvem Središču v Naselju Sv. Mavra, 124 v Sesljanu. Središče bo odprto od 10. do 18. ure. Pričakujemo Vas!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja urica letosnjega niza bo na sporednu v četrtek, 18. decembra, ob 16.30 v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljico Anđelček brez perutnička bo pripovedovala Alenka Hrovatin. Toplo vabljeni!

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v četrtek, 18. decembra, v restavraciji Hotela Greif Maria Theresia v Barkovljah. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Za prijave in informacije kličite na št. 333-4219540.

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencev v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski postri na naslov: info@slomedia.it. Najboljši izdelki bodo nagrjeni.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) prireja Silvestrovje z glasbo v živo večerjo in družabnimi igrami. Informacije nudimo na št. 040-411635 ali 040-415797.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO razpisuje 22. natečaj za študijske nagrade iz skladu »Mihael Flajban

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Aleksandrija kot mesto svobode

Še en, tokrat italijanski, pogled na življenje aleksandrink

Franco Però se je osredotočil na osebno čustvovanje deklet in žensk, ki so odšle za delom v Egipt

Ko je z odprtjem Sueškega prekopa je v drugi polovici 19. stoletja Aleksandrija v Egiptu postajala vse pomembnejše kozmopolitsko mesto, se je med bogatimi elitnimi arabskimi in tujimi družinami pojavljala potreba po povsem posebnih delovnih silah in to ženski: potrebovali so namreč hišne pomočnice, šivilje, likarice in še zlasti dojilje, vendar ne katerekoli, temveč takšne, ki so ustrezale tedanjim evropskim standardom. Tako je zaradi odlične pomorske zveze med Aleksandrijo in Trstom prišlo v naših krajih, na Krasu, na Goriškem in na Vipavskem do množičnega ženskega izseljevanja: ob začetku druge svetovne vojne je bil v Egiptu približno 7.000 aleksandrink. Ženske so od doma silile gospodarske razmere: v Egiptu je hišna pomočnica zaslužila trikrat toliko kot v Trstu, tako da je bil marsikdaj njen zaslužek bistven za preživetje družine doma, za odplačevanje dolgov, za popravilo hiše, ali pa si je dekle z delom prislužilo do to in si tako lahko zagotovilo dober zakon. Njihovo življenje daleč od doma je bilo težko, obenem pa je veliko mesto za marsikatero pomenilo svobodo, ki je sicer ne bi pozname; ker so njihovi delodajalci pripadali višjim družbenim slojem in različnim narodnostim, so se iz Egipta vračale tudi bolj izobražene, če so se sploh vrnille. Kljub odličnim plačam je bilo življenje daleč od doma vsekakor velika žrtev, za kar pa jim rodne družine marsikdaj niso bile hvaležne, naspotno, svoboda, ki so je bile deležne, je pri marsikomu vzbudila neučravnico sumničenje.

Temu pojalu slovenska javnost že dolgo posveča precej pozornosti:

V predstavi se prepletajo štiri ženske zgodbe

izšlo je veliko študij, pa tudi literarnih del, kakršna je, denimo, trilogija Marjana Tomšiča, in tudi gledaliških predstav, denimo Alexandria Embarked. Nedavno je to žensko izseljevanje vzbudilo tudi zanimanje videomognega gledališčnika Franca Peròja, ki je na besedilo Renate Ciaravino postavil predstavo Alexandria. Gledališko delo je Stalno gledališče Furlanije – Julisce krajine vključilo v projekt z enakim naslovom, pri katerem sodeluje s Pokrajino Trst. V okviru projekta se je včeraj začel dvodnevni posvet, ki se nadaljuje danes, medtem ko bo predstava na sporednu v mali Bartoljevi dvorani do 4. decembra.

Predstavo je Franco Però osredotočil na lik Milene, ki je v egipovsko mesto prišla leta 1925, komaj petnajst let stara, in se po drugi svetovni vojni, ko so se razmere popolnoma spremene, vrača domov; spremila jo mlada tetina hčerka, ki se je rodila v Aleksandriji in je niše nikoli zapustila. Na predvečer odhoda jo prideta pozdravljati prijateljici in skupaj se spominjajo let, ki so jih preživele v egipovskem velemestu in razlogov, ki so jih gnali od doma. Z nostalгиjo prezeta predstava je osredotočena zlasti na intimno življenje štirih junakinj; družbeni vidiki so puščeni bolj v ozadju in v bistvu služijo le kot razlagi, zakaj so

se Goričanke in Kraševke znašle tako daleč od doma. Kljub melanoliji zradi časa, ki je minil, v predstavi izstopa predvsem radost štirih žensk zradi svobode, ki so jo užile.

Skrbno postavljen predstavu odlikuje odlična igra štirih nastopajočih igralk, med katerimi ima vodilno vlogo Milene Elisabetta Pozzi. Poleg nje nastopajo Laura Bussani kot mlada nečakinja Alexandria in Michela Mocchiutti ter Marzia Postogna kot prijateljici Olga in Irene. Sceno, ki predstavlja bok stare ladje, in kostume, ki se navezujejo na modno povojski let, je ustvaril Andrea Stanisci. (bov)

LJUBLJANA - 24. knjižni sejem

Uspešno sodelovanje

Skupaj so nastopile založbe ZTT, Novi Matajur in Mladika

Slovenske založbe v Italiji - ZTT, Novi Matajur in Mladika - so nadvse zadovoljne s svojo udeležbo na letosnjem osrednjem slovenskem knjižnem sejmu, ki je potekal od 25. do 30. novembra v Ljubljani. Zamejska stojnica z naslovom Slovenska knjiga v Italiji je v preteklem tednu postal kraj srečanja, promoviranja v zamejstvu naših knjig, izmenjanja mnenj in načrtovanja novih publikacij. V poplavi različnih založb, ki ponujajo take in drugačne knjižne uspešnice, so zamejske založbe s svojo specifično ponudbo zopet uspele vzbudit zanimalne bralcev. Založbe so nase opozorile tudi z posebnim programom (Mla-

dika je predstavila romansirano biografijo Marice Nadlišek Bartol Po sledihi fate morgane, ZTT je ob pokusuji oljnega olja Rada Kocjančiča predstavilo nov Jadranski koledar, na slike) in tiskovno konferenco na kateri se je zbral precejšnje število novinarjev.

Pozornost je pritegnil tudi dnevnivo svež Primorski dnevnik, v katerega so obiskovalci pokukali v trenutkih oddih med napornim ogledom stojnic. In na koncu, če povlečemo črto pod letosnjim sejmom, je rezultat tak: kljub recesiji so bralci še vedno pripravljeni odšteti evro več za kakovostno čitvo, ki jim ga naše založbe vsekakor ponujajo.

AVIANO - Podelitev priznanj Folklor dal cur

Priznanje Folkloru v srcu dolgoletni pevki Anki Sugani

Preteklo soboto je v prostorih restavracije Alpe Adria v Avianu pri Pordenonu potekala 5. izvedba slovenske podelitev prestižnih priznanj Folclor dal cur (Folklor v srcu). Vsakoletno podeljevanje tega priznanja spada že v tradicionalno redno delovanje dejavnega združenja folklornih skupin A.G.F.F. - Associazione tra i Gruppi Folkloristici della Regione Friuli - Venezia Giulia; namenjeno je osebnostim oz. članom včlanjenih folklornih skupin, ki so se še posebno izkazali v delu na področju folklora.

Večer je bil posebno slovesen in s svojo prisotnostjo so ga počastili tudi predstavniki krajevnih oblasti. Pobudo so namreč pozdravili tudi župan Občine Aviano in domači odbornik za kulturo. Pred samim podelitvijo priznanj je predsednik združenja A.G.F.F. Michele Gasparotto postal svoje poročilo, ki ga je zaključil z običajnimi, a vendar obveznimi zahvalami vsem, ki so na katerikoli način prispevali k uspešnemu delovanju združenja. Protokolarnemu delu večera je nato sledilo slovensko podeljevanje priznanj »Folclor dal cur 2008.«

Med tokratnimi dobitniki prestižnega priznanja je bila letos tudi dolgoletna pevka Ženske pevske skupine Stu ledi Anka Sagan. Žirija je svojo izbiro utemeljila z dejstvom, da Anka poje v skupini že od same ustanovitve, to je trideset nepreklenjenih let posvečenih ljudski pevki. Rodila se je 26. aprila 1942, k folklorini skupini Stu ledi pa je kot pevka pristopila leta 1978, ko je bila ravno ob peti obletnici skupine ustanovljena Ženska pevska skupina Stu ledi zato, da bi se s posebno pozornostjo posvečala ljudski pesmi. V vseh tridesetih letih je bila Anka v pevski skupini pravi vodilni element in še danes s svojim prefinjenim posluhom daje intonacijo ostalim pevkam, marsikdo pa se spominja tudi njenih vrhunskih solističnih interpretacij. V letih se je preizkušala tudi kot plesalka in prav gotovo je vsem nam zapustila neizbrisen spomin na lik Đulse v bosanskih muslimanskih ženskih plesih. Tudi po tridesetih letih nepreklenjenega pevskega delovanja se še danes razlikuje po svojem temperamentnem značaju, ki je prav gotovo gonilna sila za vso pevsko skupino.

Po prejetju prestižnega priznanja se je Anka srčno zahvalila organizatorjem (tudi v slovenščini) ter poudarila, da gre tako priznanje pravzaprav celotni pevski sku-

pini; ob tej priložnosti se je nato hvaležno spomnila pevki, ki jih žal ni več med nami in izrazila željo, da bi nove oziroma mlajše pevke nadaljevale to tridesetletno poslanstvo, v korist celotni naši narodni skupnosti.

Anka je še danes ena izmed glavnih stebrov Ženske pevske skupine in ena med samimi protagonisti tržaške folklorne skupine Stu ledi, ki je vedno prisotna na vajah in na nastopih. Njen trud je prav gotovo med poglaviti dejavniki, ki so tržaški folklorini skupini Stu ledi zagotovili toliko let uspehov in priznanj. (M.S.)

Na fotografiji nagrajenka Anka Sagan (prva levo), ob njej predsednik AGFF Michele Gasparotto in spremljevalci, člani TFS Stu ledi.

Prešernove nagrade: dubitniki bodo znani šele na podelitvi

Upravni odbor (UO) Prešernovega sklada bo za leto 2008 podelil dve Prešernovi nagradi in šest nagrad Prešernovega sklada. Imena dobitnikov bodo znana šele na podelitvi 7. februarja 2009 v Cankarjevem domu v Ljubljani, je na četrtni novinarski konferenci povedal predsednik UO Jaroslav Skrušny. Kot je še povedal, bo prav slavo režiral Diego de Brea. Čeprav se je v zadnjih letih uveljavila praksa, da je upravni odbor dobitnikov Prešernove nagrade in 12 nominirancev za skladove nagrade razglasil že 3. decembra, na ta veseli dan kulture, so se letos odločili drugače, je povedal Skrušny. Kot je dejal, je v zadnjih letih pogosto prihajalo do neljubih dogodkov, saj se je na dan razglasitve »vedelo, katerih šest je izbranih«. Razglasitev imen nagrajencev na predvečer praznika je Skrušny sicer označil kot začasno rešitev. Državna pravslava s podelitvijo Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada bo tokrat, potem ko je bila zadnja v Mariboru, ponovno v Cankarjevem domu. Prireditve v Gallusovi dvorani bo režiral Diego de Brea. Imenovanje režisera je Skrušny označil kot »eno najbolj sporih nalog upravnega odbora sklada okoli obeleževanja obletnice smrti Franceta Prešerna«, saj je izbira vedno deležna kritik. Kot je poudaril, so se člani odbora zavedali, da stojijo pred delikatno nalogo, to je pripraviti kar najbolj »slovesno in praznično prireditve, ki ne bo zgolj prazen spektakel«. Koncept proslave zaenkrat ostaja skrivnost. Skrušny je včeraj razkril le, da je temeljna ideja proslave »počastitev umetniške ustvarjalnosti, apotezo umetnosti kot tiste človekove dejavnosti, ki ga povzdiguje v njegove presežne razsežnosti in ga vzpostavlja kot posebno in univerzalno bitje«. (STA)

POLITIKA - Zadevno obvezo naj bi sprejela že Prodijeva vlada

Tremonti: Zvišanje DDV za plačljivo tv zahteva EU

Berlusconi pozval voditelje opozicije in direktorje časopisov, naj se umaknejo

EKONOMIJA Socialna kartica je na voljo

V poštnih uradilih cele Italije so od tega tedna na voljo socialne kartice (t. i. social card), ki jih je italijanska vlada uvedla, da bi podprila državljanje v finančni stiski. Z elektronsko kartico bodo državniani opravljali nakupe, račun pa bo poravnala država. Pomoč je namenjena priletnim ljudem in velikim družinam z nizkimi dohodki.

Vrednost

S kartico je mogoče potrošiti 40 evrov na mesec. Ministrstvo za gospodarstvo je kartice, ki so na voljo do 31. decembra, napolnila s 120 evri (za oktober, november in december), po novem letu pa bo kartice vsaka dva meseca napolnilo z 80 evri.

Uporaba

Kartica omogoča nakupe v številnih trgovinah z živili, poleg tega pa bodo imetniki deležni popustov v drugih trgovinah, ki podpirajo program. Družba Enel pa ponuja imetnikom kartice cenejše tarefe za električno energijo. Nadaljnje ponudbe v zvezi s socialno kartico še proučujejo.

Koristniki

Morebitnih koristnikov je v Italiji približno 1,3 milijona. To so osebe med 65. in 69. letom starosti, ki prejemajo letno pokojnino do 6000 evrov, osebe nad 69. letom z letno pokojnino do 8000 evrov, upokojenci z dohodki, ki niso podvrženi davkom, družine z otroki do 3. leta starosti in letnimi dohodki do 6000 evrov; velike družine z enim samim vozilom ipd.

Kako do kartice

Kartice so na voljo v poštnih uradilih, izpolniti pa je treba obrazec, ki je dosegljiv tudi na spletni strani gospodarskega ministrstva (www.mef.gov.it/carta_acquisti). Po oddaji izpolnjene obrazca bodo koristniku takoj izročili kartico, ali pa jo bo prejel po pošti. Kartica bo uporabna od drugega delavnika po izročitvi.

BRUSELJ, TIRANA - Zvišanje davka na dodano vrednost na 20% za plačljivo televizijo (kar je v Italiji skorajda sinonim za Sky tv) je dolžno dejano. Že pred časom ga je zahtevala Evropska komisija, in sicer zato, da bi za vse televizijske storitve v Italiji veljala ista stopnja obdavčitve. Tako je včeraj povedal gospodarski minister Giulio Tremonti v Bruslju, kjer se je udeležil zasedanja finančnih ministrov Evropske unije. Tremonti je pojasnil, da se je za zvišanje obvezala že Prodijeva vlada in da je Berlusconijeva vlada to obvezo zdaj spoštovala s tem, da je vključila zadevno določilo v zakonski odlok o protikriznem paketu. Zato je treba izkoristiti možnost, da bi to določilo popravljali v parlamentu.

To stališče je potem potrdil premier Silvio Berlusconi v Tiranu, kjer se je včeraj mudil na obisku. »Levica bi se moralova sramovati. Sprožila je gonjo proti meni, govorila o konfliktu interesov, v resnici pa se je za prilagoditev DDV za plačljive televizije obvezal Prodi. Ti politiki in direktorji časopisov, kot sta La Stampa in Corriere della Sera, bi moralni vsi menjati poklic in oditi domov,« je dejal predsednik vlade.

V imenu Demokratske stranke se je odzval minister za gospodarstvo v senci Pierluigi Bersani. »Sedanja vlada skuša vselej zvrniti odgovornost na druge. Ostaja dejstvo, da Berlusconi doča stopnjo obdavčitve za svoje in druge televizije na lastno pest,« je dejal. Predstavnik Italije vrednot Giuseppe Giulietti pa je opozoril, da se Berlusconi sklicuje na Bruselj le, ko mu to ustrezaj, saj televizija Rete 4 še vedno ne spoštuje razsodbe evropskega sodišča, po kateri bi moralna svoje frekvence odstopiti mreži Evropa 7.

Berlusconi in albanski premier Sali Beriša včeraj v Tiranu

MILAN - Načrtovala sta napade na civilne in vojaške cilje

Aretirana maroška priseljenca zaradi mednarodnega terorizma

MILAN - V Milanu je policija včeraj aretirala dva moška, ker naj bi načrtovala napade na civilne in vojaške cilje v tem mestu in v njegovi okolici. Zaporni nalog za dvojico so izdali protiteroristični preiskovalci.

Aretirana moška, 31-letni Rachid Ilhami in 42-letni Gafir Abdelkader, prihajata iz Maroka. Po podatkih policije sta načrtovala napade na supermarket Es-selunga v kraju Seregno severno od Milana ter na policijske kaserne v Giussanu in urad za priseljence v Milanu. Oba naj bi bila tako kriva mednarodnega terorizma - gre za obtožbo, ki so jo v italijansko zakonodajo vnesli po terorističnih napadih v ZDA 11. septembra 2001.

Aretirana dvojica je sicer prva, ki ji grozijo tovrstne obtožbe zaradi načrtovanja napadov na ozemlju Italije, saj je šlo pri prejšnjih primerih za sum pripadanja logistični celici ali rekrutiranja samomorilskih napadalcev za napade na Bližnjem vzhodu.

RACHID ILHAMI

GAFIR
ABDELKADER

V okviru preiskave so sicer prisluškovali telefonskim pogovorom kakih desetih oseb in na ta način razkrili simpatije do mednarodne teroristične mreže Al Kaida. Ali se obetajo še kakšne druge aretacije, pa zaenkrat ni znano.

Rachid Ilhami je doslej deloval kot eden izmed pridigarjev v muslimanskem kulturnem centru Pace v Macheriu pri Milanu. V svojih javnih nastopih je bil praviloma zmeren, toda ob tem je deloval tudi podtalno kot fundamentalist. Policia je prek prisluškovana razkrila,

da je Ilhami v pozneh večernih urah, ko je bil kulturni center uradno zaprt, v njem zbiral manjše skupine skrajnežev, ki so načrtovali uvodoma omenjene napade. Sicer pa je Ilhamijev fanatizem prihajal do izraza tudi v malenkostih, npr. v dejstvu, da je svojega zadnjega sina poimenoval Osama po voditelju Al Kaide.

Ilhami in Abdelkader sta v zadnjih dneh v kulturnem centru v Macheriu odkrila prisluškovalno napravo in sta nameravala zbežati iz Italije. To je pospešilo njuno aretacijo.

POLITIKA - Predsednik Napolitano v Neaplju

Južna Italija mora opraviti »samokritiko«

NEAPELJ - »Italijanski jug mora opraviti samokritiko in samopremislek glede javne uprave. Sicer ne bo mogel digniti svojega glasu proti političnim odločitvam, ki ga bodo zapostavljale ali oškodovale, niti proti najbolj pverzni tolmačenjem davčnega federalizma.« Tako je rekel predsednik republike Giorgio Napolitano, ko je včeraj nastopal na sedežu Fundacije Mezzogiorno Europa v Neaplju. Na tak način je še dodatno pojasnil pozive k prenovi politike, ki jih je v zadnjih dneh med obiskom Neaplja in okolice večkrat ponavljala.

Tako je Napolitano opozoril, kako je na očeh vseh »kulturno in moralno obubožanje politike.« Po njegovih besedah se prenova italijanske politike ne more in ne smeomejiti na ustanavljanje novih strank. Prenoviti je treba tudi in predvsem politično delovanje oziroma javno upravljanje. Po predsednikovem prepričanju to velja za vse italijanske politike, še posebej pa za politike iz južne Italije, ki se se kronično spopadajo s hujšimi težavami kot njihovi kolegi iz severnih predelov države.

Giorgio Napolitano

EU - Načrtovani ukrepi naj bi bili preobremenjujoči za Italijo

Rim še vedno napoveduje možnost veta na podnebno-energetski paket

BRUSELJ - Italija še vedno ne more dati svoje zeleni luči za podnebno-energetski paket in bo, če bo potreben, vložila veto, je dejal italijanski minister za evropske zadeve Andrea Ronchi. V Rimu so namreč prepričani, da bi predlagani sveženj škodil italijanskemu gospodarstvu.

»Če bo podnebno-energetski paket sprejet v trenutni obliki, bo vsak Italijan moral plačati za 17 odstotkov višji račun za elektriko. Menimo, da je načrt napačno zastavljen. Takšen, kot je, kaznuje našo industrijo, zvišuje stroške za državniane, ogroža delovna mesta in siromaši Italijo,« je v Bruslju pojasnil Ronchi. »Treba je najti uravnotežen dogovor. V nasprotнем primeru možnost veta ostaja,« je še opozoril.

Italijanski premier Silvio Berlusconi je že ne oktobrskem vrhu EU zagrozil z vetom, češ da so ambiciozni podnebni in energetski cilji, ki si jih je EU zastavila, pretežko breme za italijanska podjetja, ki že dovolj trpijo za-

radi finančne krize. Italija je problematizirala nekatere konkretné številke oziroma stroške, ki pa po trditvah Bruslja niso skladni z oceno vplivov Evropske komisije, in so pretiravane.

Italijanska ministrica za okolje Stefania Prestigiacomo je kasneje opozorila, da bo imela Italija ogromne stroške z izpolnjevanjem ciljev podnebnega svežinja, predvsem v povezavi s sektorji industrije v tretje države. Po ocenah naj bi italijanska industrija porabila letno med 18 in 25 milijardami evrov denarja, da bi tako izpolnila cilje podnebnega paketa. Po mnenju ministrici bi morali priti do širšega mednarodnega sporazuma na tem področju.

Italija v zadržkih glede podnebno-energetskega svežinja ni osamljena, saj si za spremembe trenutnega predloga prizadevajo tudi vzhodnoevropske članice EU, še posebej Poljska. Da bi utegnilo zaradi evropske okoljske zakonodaje priti do množičnih odpuščanj, pa svarijo tudi v Nemčiji. »Z zadovolj-

CISL: 900.000 delovnih mest pod vprašajem

RIM - Po podatkih sindikata CISL je v prihodnjih dveh letih pod vprašajem obstoj devetsto tisoč delovnih mest na področju gradbeništva in lahke industrije. To piše v vsakoletnem sindikalnem poročilu o stanju italijanske industrije, ki vsebuje tudi seznam podjetij, ki doživljajo krizo oz. preurejanje v zadnjih dveh mesecih. Potem ko se je junija mislilo, da službo tvega okoli 20.000-25.000 delavcev, se zdaj govori kar o 179.552 delavcih na preipihi, je opozoril tajnik sindikata Gianni Baratta, pri čemer pa niso upoštevani delavci z nestalnim službenim razmerjem oz. s pogodbami za določen čas, ali pa tisti, katerim niso obnovili delovne pogodbe. Med podjetji v težavah so velika imena, kot npr. Fiat, Alitalia, Guzzi, Lucchini, Riello, Ratti, Electrolux, Antonio Merloni, Pininfarina, Granarolo, Campari, Unilever, Bertone in Natuzzi, hudo obdobje pa doživljajo nekatera območja, ki predstavljajo cvetove v gumbnici italijanske industrije, pri čemer se struktturni težavam pridružujejo vedno bolj pogoste težave, ki izvirajo iz svetovne gospodarske krize.

Scajola: Nova Alitalia bo operativna šele januarja

RIM - Nova letalska družba Alitalia bo začela delovati šele januarja prihodnje leto, saj bo podjetniška naveza Cai operativna šele po božičnih praznikih. To je včeraj dejal italijanski minister za gospodarski razvoj Claudio Scajola, ki pa je opozoril, da je ekonomski dogovor z navezo Cai operativen že od ponedeljka, in izrazil upanje, da bo nova družba doseglja kakovostno raven stare Alitalie. Izredni komisar Augusto Fantozzi pa je sporočil, da bo komisarska uprava družbe trajala najdlje do 12. januarja 2009.

30-letni mladenič z mačeto nad starša

RIM - Ko so agenti mobilnega odreda v ponedeljek zvečer vdrli v dvo-nadstropno hišo v kraju Mentana pri Rimu, jih je pričakala okrutna scena. 30-letni Valerio Ullasci je stal z mačeto v rokah, ob njem pa sta na tleh ležala njegova mrtva starša. Fanta so aretirali in ga na kvesturi seveda zaslišali, vendar agentom ni znal ponuditi nobenega razloga za umor. Žrtvi, 59-letni Vincenzo Ullasci in 60-letna Maria Spina, sta bila lastnika restavracije, v kateri je kot natakar delal tudi njun sin. Po prvih ugotovitvah kaže, da je mladenič najprej napadel očeta, zatem pa se je znesel še nad matmo, ki je priskočila možu na pomoč. Preiskovalci zdaj skušajo ugotoviti, ali je imel fant mentalne težave.

stvom ugotavljamo, da nismo sami,« je dejal Ronchi.

Evropska komisija z Italijo že vodi posebne pogovore glede podnebno-energetskega paketa, v soboto pa naj bi Poljsko obiskal predsednik EU, francoski predsednik Nicolas Sarkozy, osrednja tema pogovora pa bo prav novevropska okoljska zakonodaja.

Cilj francoskega predsedstva EU je, da bi evropski voditelji na srečanju 11. in 12. decembra dokončno potrdili podnebno-energetski sveženj, ki med drugim do leta 2020 predvideva znižanje izpustov ogljikovega dioksida za 20 odstotkov glede na leto 1990 ter povodenje deleža obnovljivih virov energije v skupini energetski mešanici na 20 odstotkov.

Kasneje ga mora potrditi še Evropski parlament. Če bodo voditelji dogovor v Bruslju prihodnji teden dosegli, naj bi parlament o paketu odločil na seji med 15. in 18. decembrom. (STA)

TRŽIŠKO MESTNO OKROŽJE - Župani soglasno sprejeli Vizintinov predlog

V devetih občinah bodo redarji izdajali dvojezične globe

»Pozitivni odnosi nam omogočajo, da rušimo predsodke in uveljavljamo svoje pravice«

V vseh devetih občinah tržiškega mestnega okrožja bodo redarji v prihodnjem letu začeli izdajati dvojezične globe. Dogovor so soglasno sprejeli župani tržiške medobčinske zveze ASTER, ki so se v ponedeljek srečali na rednem zasedanju. Predlog za uvedbo italijansko-slovenskih zapisnikov glob je županom občin Tržič, Ronke, Foljan-Redipulja, Štarancan, Škocjan, Turjak, San Pier in Zagraj podal doberdobski župan Paolo Vizintin, ki je napovedal, da bo novost po vsej verjetnosti stekla že z januarjem.

»V medobčinski zvezi ASTER sodelujemo na različnih področjih. Imamo skupni davčni in računalniški urad, enotno okence za proizvodne dejavnosti, skupno skrbimo za socialne storitve in vodimo sodelovanje na šolskem področju. V zadnjih letih smo sklenili še sporazum o skupnih redarskih službi: ker je cilj zveze ASTER racionalizacija upravnih postopkov za povečanje njihove učinkovitosti in znižanje stroškov, smo tudi na področju mestne policije šli v to smer z uskladitevjo pravilnikov, skupno spletne stranjo za izgubljene predmete, skupnim upravljanjem zapisnikov in poenotenjem dokumentacije. Dnevnih red ponedeljkove seje je predvidel odobritev novih obrazcev zapisnikov za prekrške prometnega zakonika, v zvezi s katerimi sem pred nekaj tedni predlagal, da bi jih prevedli in izdajali v dvojezični oblikah. Vsem ostalim županom sem poslal pismo, v katerem sem jim predlagal prevod obrazcev, na zasedanju pa sem jim predlog ponovno predložil,« je pojasnil doberdobski župan Paolo Vizintin, katerega zamisel so ostali predstavniki zveze ASTER soglasno sprejeli.

»Mestni redarji bodo dvojezične zapisnike izdajali na območju vseh devetih občin zveze ASTER. Zaenkrat je to edinstveni primer na Goriškem. Za našo upravo in slovensko narodno skupnost nasploh je zelo pomembna pridobitev, saj priča o slovenski prisotnosti na celiem tržiškem območju,« je ocenil Vizintin in poudaril: »Dvojezične zapisnike bodo izdajali tudi v občinah, kjer je prisotnost slovenske manjšine šibkejša. Soglasna odobritev predloga je dokaz, da z ostalimi upravami tržiškega mestnega okrožja uspešno sodelujemo. Pozitivni odnosi nam omogočajo, da rušimo predsodke in uveljavljamo pravice naše narodne skupnosti. Upravitelji in občani se zavedajo, da je dvojezičnost bogastvo za celotno tržiško območje, ne pa prikrajšanje.«

Prevod obrazcev glob bo zveza občin ASTER zaupala zunanjim prevajalskim službам. »Dvojezične globe bodo redarji predvidoma začeli izdajati na začetku prihodnjega leta, morda že januarja,« je zaključil Vizintin.

Aleksija Ambrosi

V ronški občini so pred par leti namestili dvojezične smerokaze; zdaj bodo mestni redarji iz Ronk in iz drugih osmih občin izdajali dvojezične globe

BUMBACA

LAS KRAS Zaposlijo koordinatorja Razpis že objavljen

Lokalna akcijska skupina Kras (LAS Kras) je razpisala javni natečaj za selekcijo osebe, ki ji bo zaučana vloga koordinatorja in animatorja lokalnih akcijskih skupin znotraj Načrta za lokalni razvoj, ki ga predvideva program podeželskega razvoja dežele Furlanije-Julijanske krajine za obdobje 2007-2013.

Oseba, ki se bo najbolje uvrstila in bo podpisala pogodbo za določen čas, bo koordinirala dejavnosti lokalne akcijske skupine Kras. Ob tem bo sodelovala pri programiranju lokalnega razvojnega načrta in nadzorovala dejavnosti za njegovo uresničevanje. Poskrbelo bo tudi za udejanjanje projektov, ki bo omogočal njegovo kontinuiteto. Obrazec za prijavo in dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.provincia.gorizia.it.

Založba MLADIKA
Trst

SREČANJE Z AVTORJEM:
Predstavitev romana, ki je uvrščen v izbor

za najboljši slovenski literarni prvenec v letu 2008,

»PREROKUJ MI ŠE ENKRAT«
avtorice Jasne Jurečić

Delo bo predstavil Marij ČUK

KULTURNI DOM GORICA (ul. I.Brass 20)
danes, 3. decembra 2008, ob 18. uri

Vabljeni!

ROMJAN - Evakuacija na osnovni šoli Iz neonske žarnice uhajal gost dim

Osnovna šola
v ulici Capitello

ALTRAN

Stavbo bivše osnovne šole Brumati, kjer danes delujejo slovenska in italijanska osnovna šola iz Romjana, so včeraj morali evakuirati. Učence Večstopenjske šole Doberdob in Večstopenjske šole Leonardo da Vinci je na dvorišču pregnal gost smrdeč dim, ki je okrog 12.30 začel uhajati iz neonske žarnice: do okvare je prišlo v učilnici v prvem nadstropju, kjer ima pouk 4. razred slovenske osnovne šole.

»Okrog 12.30 se je začelo kaditi iz enega izmed lestencev, takoj za tem pa se je sprožil protipožarni alarm. Učiteljica, ki je vodila pouk v četrtem razredu, je nemudoma pospremila otroke na dvorišče, isto pa smo načrtili tudi z vsemi ostalimi učenci,« je povedal učitelj Dario Bertinazzi, ki je na pomoč

poklical tržiške gasilce. Le-ti so bili na kraju nekaj pred 13. uro, ob njih pa so prišli tudi renske občine ter ravnatelja Sonja Klanjšček in Germano Lusnig. Približno dvesto otrok - njihovi starši so bili seveda obveščeni - je z učitelji ostalo na dvorišču, dokler ni bil izklopilen alarm, okrog 14. ure pa so se slovenski otroci vrnili v razrede. Gasilci so četrti razred najprej prezračili, nato pa so pregledali lestenec in ugotovili, da je prišlo do okvare električne napeljave. Povedati gre, da se je v lanskem šolskem letu v omenjeni učilnici dvakrat pojabil isti problem, poseg občinskih delavcev pa očitno ni zadostoval. Zaradi popravil bodo danes brez elektrike vsi razredi tudi z vsemi ostalimi učenci,« je povedal učitelj Dario Bertinazzi, ki je na pomoč

Korak v smeri rešitve krize

Pokrajinski odbornik za delo Marino Visintin se je včeraj srečal s sindikalisti in vodstvom podjetja Marc Tre iz Mariana, ki je zašlo v krizo in zato namerava odsloviti del zaposlenih. Na srečanju je prišlo na dan, da je družba IKEA potrdila svoja naročila do konca leta; to naj bi omogočilo podjetju Marc Tre, da uresniči predvideno obdobje dopolnilne blagajne.

Moški iz Bangladeša v zapor

Tržiški karabinjerji so arretirali 29-letnega moškega iz Bangladeša, za katerega je sodišče iz Cagliarija odredilo dve leti in pol zaporne kazni. Ob tem so karabinjerji odvzeli tri vozniška dovoljenja zaradi vožnje pod vplivom alkohola, medtem ko so v ponedeljek s patruljnim čolnom posredovali pred Gradežem, kjer je čoln naplavilo sredi morja. Plovilo so odpeljali v pristan.

Zaprlji športno dvorano

V Tržiču so v prejšnjih dneh zaprli javnosti športno dvorano, ki stoji med ulico Rossini in drevoredom Cosulich, ker ju pod streho objekta nameščena izolacija iz azbesta. Na srečanju med odbornikom za šport Michelejem Luisejem in predstavniki društva, ki so vadila v dvorani, so določili druge objekte, v katerih bodo športniki lahko nadaljevali v vadbo in tekmani. Ženska odbojkaška ekipa, ki nastopa v državni B2-ligi, se bo preselila v telovadnico v ulici Baden Powell, medtem ko bodo druga društva nadaljevala z aktivnostmi v Štarancanu.

Več sto tisoč evrov škode

Na Tržiču in v Gradežu so včeraj odpravljali posledice ponedeljkovega visokega plimovanja, ki je povzročilo več sto tisoč evrov škode. V Gradežu je morje poplavilo številne kleti, stanovanja in javne lokale, medtem ko je v Marini Juliji voda zalila vse štiri bare, ki stojijo na plaži. Za vodpad so hladilniki, štedilniki in druga električna oprema, veliko gmotno škodo pa so doživeli tudi vsi tržiški jadrinalni klubi. Več jadrnic in čolnov je nasedlo na pomole in jih poškodovalo; nekatere plovila so se potopila. V Tržiču in Gradežu bodo deželo zaprosili za sredstva za odpravo posledic nastale škode.

Glasbeniki z vseh vetrov

Tudi letos se bo osemnajdeset mladih in obetavnih glasbenikov med 18. in 25. letom starosti iz Italije, Slovenije, Madžarske, Japonske, Albanije, Avstrije in Makedonije udeležilo tritedenskih priprav za nastop na koncertu mlađinskega filharmoničnega orkestra Alpe Adria, ki bo v nedeljo, 7. decembra, ob 17. uri v deželnem avditoriju v Gorici. Glasbeni dogodek prireja goriška pokrajina v sodelovanju z deželo FJK, Fundacijo Goriške hranilnice, revijo Imagazine in zadružno Coop. Pričakovani so šest koncertov, ki je predvsem nastal po zamisli dirigenta Luigija Pistoreja, sprejemata v svoje vrste diplomirane glasbenike, ki so študij uspešno opravili na konservatoriju ali glasbenih šolah predvsem iz držav jadransko-alpskega prostora. Na koncertu v gorškem avditoriju se bodo orkestru pridružili še solisti Michele Spellicci (violončelo), Davide Alogna (violinist) in Leonora Armellini (klavir). Orkester bo nastopil še jutri ob 18. uri v kulturnem centru Lože Bratuž v Gorici, v petek, 5. decembra, ob 11. uri v Štarancanu in v soboto, 6. decembra, ob 20.30 v gledališču v Krminu. Vstop bo prost. (VaS)

GORICA - Občinski odbor sprožil postopek za začetek projektiranja

Med gradom in samostanom načrtujejo novo povezovalno pot

Sredstva za uresničitev čezmejnega projekta nameravajo črpati iz evropskih skladov

Samostan
na Kostanjevici

BUMBACA

Goriška občina bo v prihodnjih tednih sprožila postopek za načrtovanje poti, ki bo povezala goriški grad in samostan na Kostanjevici. Tako je med včerajšnjim zasedanjem sklenil občinski odbor župana Etto-reja Romolija in dal nalogu pristojnim občinskim uradom, da pripravi prošnje za koriščenje prispevkov, ki jih bo dejela FIK dala na razpolago leta 2009 na podlagi evropskega čezmejnega programa Italija-Slovenija 2007-2013.

Izgradnja povezovalne poti je vključena v čezmejni projekt »Trije griči: goriški grad, kostanjeviški samostan, Panovec«, ki ga je po naročilu goriške občine izdelal zavod »London School of Economics«. Študijo o izvedljivosti načrta so pripravili že leta 2001 in predvideva gradnjo poti, ki se začenja na goriškem gradu in je nato speljana po Rafutu ter ulicah Cappella in Poligono, da je pa še skozi gozd do vrha kostanjeviškega griča. Projekt predvideva

povsem novo povezavo med mestom in gradom, ob tem pa prenovi že obstoječih poti, namestitev urbane opreme in javne razsvetljave do konca ulice Poligono. »Z vstopom Slovenije v območje schengenskega sporazuma je povezovalna pot povsem uresničljiva, nedvomno pa bi se po njej lahko sprehajali tako domačini kot turisti,« pravijo z goriške občine, od koder so se že postavili v stik s partnerji na slovenski strani.

»Regijska razvojna agencija je pripravljena opravljati vlogo koordinatorja pri izvedbi projekta, pri katerem namerava sodelovati tudi novogoriška mesta občina,« pojasnjuje z goriške občine in poudarjajo, da se novogoriški občinski upravitelji zanimajo za prekvalifikacijo širšega območja, ki bi vključevalo kostanjeviški samostan in sosednji park pri Rafutu. Regijska razvojna agencija se je že postavila v stik s kostanjeviškimi menihi, ki so dali zeleno luč za izvedbo projekta. (dr)

GORICA - Posvet sindikat CISL

Pojav mobinga tudi na Goriškem

Pri sindikatu CISL iz Gorice je v zadnjih desetih mesecih zaradi mobinga iskalno pomoč trinajst oseb, med katerimi je bilo sedem moških in šest žensk. Od teh jih je osem zaposlenih v javnem sektorju, star pa so med 38 in 45 let. Nekateri doživljajo psihološki pritisk na svojem delovnem mestu že preko deset let, zato pa so se odpravili k sindikatu CISL, kjer je njihovim težavam prisluhnih odvetnik.

»Pojav mobinga je vse bolj zaskrbljujoč, sploh pa težave prijavlje manjšina ljudi in večina primerov ostane nerešenih,« poudarja pokra-

jinski tajnik sindikata CISL Umberto Brusciano, ki je o problemu sistematičnih pritiskov in izrinjanja napadenih oseb iz delovne sredine spregovoril na včerajšnjem posvetu v Pokrajinskih muzejih.

Srečanje je priredil dejavnost sindikata CISL, podatke pa sta podala Brusciano in pordenonski tajnik CISL Daniele Morassut. Goriško in pordenonsko pokrajinsko tajništvo sindikata sta namreč odprli okenci, pri katerih nudijo pomoč žrtvam mobinga. Med udeleženci včerajšnjega posvetu je bila dejelna odbornica Alessia Rosolen.

DOBERDOB Ko nam ostane le narava

»Ko nam ostane le narava« je naslov srečanja, ki bo potekalo jutri ob 20.30 v centru Gradina v Doberdobu in bo posvečeno naravnim zdravilom. Spregovorili bosta Irma Ogorevc, avtorica knjige Termoregulacija telesa, in višja medicinska sestra Zdenka Srebrnič Marušič. Teme večera bodo zdravstvo, prevencija, predvsem pa hitri življenski ritmi, ki nam preprečijo posvečati pozornost svojemu telesu. Pogosto se ukvarjam z zdravjem drugih, premašimo pa z lastnim. Gostji bosta predstavili novo metodo, ki sloni na uporabi naravnih olj, s katerimi naj bi uravnovesili telesne funkcije. Govora bo tudi o novi napravi, ki omogoča analizo 117 parametrov krvi brez jemanja krvnih vzorcev. (jj)

Azijski Truffaut v Modra's galeriji

Drevi ob 20.30 uri bodo v Modra's galeriji kulturnega društva Jezero iz Doberdoba predvajali zadnji film »azijskega Truffauta« Wonga Kar-Waia »Un bacio romantico«. Gre za zgodbo o Elisabeth, ki se odpravi na dolgo pot po Ameriki, na kateri naj bi se končno našla in si odgovorila na vprašanja o svojih ljubezenskih čustvih. V glavnih vlogah igrata Norah Jones in Jude Law.

ROMJAN - Včeraj obdarili otroke slovenskega vrtca

Natrpana dvorana za Miklavž

Malčki štirih sekcij so bradatemu gostu zapeli dobrodošlico - V četrtek na vrsti romjanski osnovnošolci

Četa, ki so jo sestavljali otroci slovenskega vrtca v Romjanu ter njihovi starši, dedki in prijatelji je včeraj do zadnjega kotača napolnila občinsko telovadnico v Romjanu, kjer je potekalo tradicionalno miklavževanje. Poobudo je priredilo Združenja staršev v sodelovanju z vzgojitelji vseh štirih sekcij slovenskega vrtca, ki skupno štejejo okrog sto otrok. V uvodu sta prisotne pozdravili vzgojiteljica Mila Bratinja in predsednica Združenja staršev Damiana Kobil, nato pa so dobrodošlico za-

Miklavž je obdaril malčke (levo) ter nagovoril množico staršev in sorodnikov

ALTRAN

SOVODNJE

Odškodnine lastnikom in narodni skupnosti

V dvorani Zadružne banke v Sovodnjah bo jutri ob 20. uri javno srečanje o odškodninah in razlastvenih postopkih za gradnjo avtoceste Gorica-Vileš, ki bo namenjeno lastnikom razlaščenih zemljišč in sploh vsem domačinom; prireditelja večera sta sovodenjska občinska uprava in Kmečka zveza, ki ima po besedah dejavnega tajnika Edija Bučavca dolgoletne izkušnje na področju razlastvenih postopkov. V zadnjih tridesetih letih se je namreč stanovska organizacija slovenskih kmetov vedno v prvi vrsti borila za obrambo slovenske zemlje, ob vsaki razlastitvi pa si je prizadevala, da bi slovenska narodna skupnost iztržila največjo možno protivrednost.

»Vsak posameznik ima pravico do odškodnin, pravico pa je tudi, da protivrednost prejme skupnost, ki se odpoveduje svoji zemlji,« je prepričan Bukavec in opozarja, da je slovenska narodna skupnost po vsaki razlastitvi vedno bolj hroma. Dežela je zato pri poseghih z velikim učinkom na teritorij doslej poskrbela za odškodnine, ki jih je slovenska narodna skupnost prejela za uresničitev projektov, ki so prinašali splošno korist. Tako mora biti tudi v Sovodnjah, zato pa Bukavec poziva domačine, naj na jutrišnjem srečanju predstavijo svoje predloge in zamisli. Kmečka zveza je bila pred časom že nosilec projekta o gradnji namakalnega sistema v sovodenjski občini, vsekakor pa je na razpolago tudi za uresničitev drugih razvojnih načrtov.

Na jutrišnjem srečanju bodo občinski upravitelji predstavili svoje stališče in prihodnje poteze, predstavniki Kmečke zveze pa bodo pojasnili potek razlastvenega postopka. Jutrišnje srečanje bo upraviteljem služilo za pripravo na obisk, ki ga bo dejelni odbornik za promet Riccardo Riccardi opravil v sovodenjski občini, da bi prisluhnil krajevnim predlogom in zahtevam, vezanim na gradnjo avtoceste.

NOVA GORICA - Predsednica sindikata GIT Jožica Bone o ukrepih HIT-a zoper recesijo

Z nižanjem plač se nikakor ne strinjajo

»Če ni denarja, naj prodajo projekte v Ameriki, Beogradu, Umagu in Sarajevu«

V zvezi s ponedeljkovo HIT-ovo napovedjo po seji nadzornega sveta, da se v luči ukrepov, ki bi ublažili posledice recesije in finančne krize, v družbi obetajo tudi odpuščanja in nižanje osebnih dohodkov, smo žeeli spregovoriti tudi s predstavniki vseh treh delajočih sindikatov v družbi (Sindikat igralniških delavcev Slovenije, Vrba in GIT) ter sveta delavcev. Odgovore smo uspeli pridobiti le pri predsednici sindikata GIT (gostinstvo in turizem) v HIT-u Jožici Bone. Sogovornica pojasnjuje, da so v sindikatu osnutek dobili plana za poslovno leto 2009 dobili dokaj pozno, v njem pa da je bilo odpuščanje oziroma ugotavljanje tehnoloških viškov omenjeno le v primeru, če bo to zares potrebno. Enako sicer navajajo tudi v upravi družbe, kjer pojasnjujejo, da bodo v primeru nadaljnjeza zaostovanja gospodarskih razmer pristopili tudi k ugotavljanju tehnoloških presežkov in splošnem znižanju plač do 10 odstotkov. S slednjim pa se v sindikatu GIT po besedah Bonetove nikakor ne strinjajo, niti če bi šlo za zaostrene gospodarske razmere. »Ne, s tem se v sindikatu ne strinjam. Strinjam se, da se tisti kader, ki nima konkretnega dela, kar se lahko ugotovi, smatra kot tehnološki višek. Ne strinjam se pa se z nižanjem plač v gostinstvu in skupnih službah, kjer so osebni dohodki že tako nižji kot drugod,« pojasnjuje Bonetova, ki smo jo prosili tudi za komentar s strani uprave napovedano povečano učinkovitost in prilagodljivost redno zaposlenih, katerih delovni čas se bo

Prihodnje leto naj bi v igralnicah odpustili še sto delavcev

FOTO K.M.

prilagodil potrebam poslovnega procesa, ukiniti zaposlovanja za določen čas in minimiziranjem študentskega dela. »Zastopam delavce, ki že tako ali tako imajo točno določene urnike in delajo takrat, kadar je delo. Kadar po enotah ni dela, jih pošlejo celo domov. Bolj kot tako se v gostinstvu ne da stisniti,« pojasnjuje in dodaja: »Absolutno sem za to, da v primeru recesije, krize, vsi nekaj pripomoremo k temu. Menim, da tudi tisti, ki so zaposleni za določen čas, potrebujejo delo in denar. Osebno pa se bolj nagibam k drugim rešitvam kot pa da bi med zaposlenimi iskali tehnološke viške!« Na vprašanje, katere

rešitve ima v mislih, odgovarja: »Obstajajo notranje rezerve, projekti v tujini... Sama sem takšnega mnenja: proda naj se tiste projekte v tujini, za katere je HIT že pred leti vložil veliko denarja: gre za projekte v Ameriki, Beogradu, Umagu, Sarajevu...«

V družbi sicer napovedujejo še, da naj bi do konca prihodnjega leta odpustili še sto delavcev, enako številu jih je preko »mehkih metod« - upokojitve, odpravnine, odšlo tudi letos. Žal pa včeraj od predstavnikov preostalih dveh sindikatov in sveta delavcev nismo uspeli pridobiti mnenja o teh ukrepih vodstva družbe.

Katja Munih

Pred nekaj dnevi je umrl 78-letni rimski novinar, pisatelj in politični delavec Alessandro Curzi. Leta 1991, v času osamosvojitvenih naporov Slovenije je bil odgovorni urednik televizijskega dnevnika TG3. Ravn v tej vlogi se je neposredno soočil s Slovenci v Italiji in s samostojno Slovenijo.

V nedeljo, 30. junija, leta 1991 je pokrajinski odbor SKGZ za Goriško organiziral tisoč množično manifestacijo proti vojni v Sloveniji. Zahtevali smo takojšnjo prekinitev vojaških aktivnosti in istočasno pozvali italijansko vlado, naj nemudoma naredi vse politične in diplomatske korake, da bi takoj prišlo do prekinitve spopadov. Travnik je po 20. maju leta 1984 ponovno preplavilo več tisoč ljudi. Prisotne so nagovorili predsednik goriškega SKGZ-ja Boris Peric, župana Gorice in Nove Gorice Antonio Scarano in Sergij Pelhan ter tudi sedanji predsednik slovenske vlade Borut Pahor, ki je bil takrat poslanec v republiški skupščini Slovenije.

Ko se je manifestacija nagibala h koncu in ko je večji del udeležencev krenil proti mejnemu prehodu pri Rdeči hiši na miroljubnem protestu, se je na Travniku nepravčavljeno pojavil Sandro Curzi. S pipom v roki si je ogledal improviziran prireditveni prostor in pričel kramljati s prisotnimi. Po rokovovanju z goriškim županom se je skupaj z nimi podal v Kulturni dom, kjer je bil v času desetdnevne vojne v Sloveniji »press center«. Tu se je Curzi srečal z novinarji časopisov Avanti, Corriere della sera, Il Gazzettino in televiziji RAI, ki so spremljali dogajanja preko meje.

V tistem času je vojna propaganda JNA širila vest, da slovenska teritorialna obramba nečloveško ravna z ujetimi vojaki jugoslovenske armade. Ob tej novici se je po rodila zamisel, da bi Curzija ilegalno peljali čez mejo med zajete vojake. Nekoliko se je obotavljalo, napisalo pa je privolil »pohodu v neznan«. Razen novogoriškega župana namreč ni nihče vedel, kje se v bližini Nove Gorice nahaja zbirni center za ujetnike. Nam ni preostalo drugega kot, da sedemo v svoja vozila in sledimo novogoriškemu županu, ki je medtem obvestil novogoriške teritorialce o našem prihodu. Curzi se je usedel v avto in odpeljal sva za Pelhanom proti Rožni dolini. V delegaciji sta bila tudi goriški župan Scarano in Boris Peric. Med potjo me je Curzi trikrat vprašal, kje pravzaprav smo: v Italiji ali v Sloveniji. Vozili smo se namreč ob meji; pri Rožni dolini smo zavili levo proti Kostanjevici in nato proti novogoriški železniški postaji in naprej proti Solkanu, kjer smo se ustavili v telovadnici tamkajšnje osnovne šole. Od zunaj je bilo poslojje, v katerem je bilo nastanjenih okrog 100 zajetih vojakov jugoslovenske armade, videti povsem normalno. Toda takoj za vogalom si naletel na oborožene slovenske te-

Goriški kardiolog na zatožni klopi

Kardiolog goriške bolnišnice Flavio Fagioli se bo moral 13. marca na sodišču zagovarjati pred obtožbo, da je uporabljal naprave kardiološkega oddelka za opravljanje privatnih izvidov. Med včerajšnjo preliminarno obravnavo na goriškem sodišču so isto obtožbo oprostili osem zdravnikov, medtem ko bo za dva ponovno vložena zahteva po sojenju. Sodni postopek se je začel, potem ko je na nečedne posle v bolnišnici opozoril neznani Goričan.

Tri zaporedne nesreče

Nenadna sprememba vremena z nalirom in sodijo je v ponedeljek popoldan na hitri cesti Vogrsko-Selo botrovala trem zaporednim prometnim nesrečam, v katerih je bilo udeleženih pet avtomobilov. Dve osebi sta se lažje poškodovani. (km)

Spomin na Špacapana

V spomin na Mirka Špacapana bo v sovodenjski cerkvi danes ob 20. uri pevski večer. Nastopili bodo ženska volkalna skupina Sovodenjska dekleta, moška pevska skupina Akord in dekliška pevska skupina Bodeča neža. Prostovoljni prispevki bodo namenjeni postaviti plošče pred telovadnico slovenskega športnega centra v Gorici.

NOVA GORICA - Na dan Prešernovega rojstva

Danes zastonj v muzej in na gledališko predstavo

NOVA GORICA
Na dražbi bodo prodali umetnine

Tretji december je v Sloveniji dan, ki je v spomin na rojstvo največjega slovenskega pesnika Frančeta Prešerna, proglašen za Ta veseli dan kulture. Tedaj številni muzeji, gledališča, galerije in druge kulturne inštitucije na široko odprejo vrata obiskovalcem, in to zastonj. Tudi v Novi Gorici si bo danes mogoče ogledati nekaj prireditev.

Poročali smo že, da pripravljajo v Pokrajinskem arhivu dan odprtih vrat in vodene ogledi o zanimivostih, ki jih hrani. Tudi v Goriškem muzeju bodo na ogled njihove zbirke po urniku, pojasnjuje direktor Andrej Malnič: »Na gradu Kromberk stalne zbirke, umetnostna zgodovina, galerija, kulturna zgodovina in zgodovina. Na Dobrovem imamo stalno razstavo Mušičevih del in kulturno zgodovino, v vili Bartolomei v Solkanu so na ogled razstave s področja arheologije in etnologije. Razstavi o meji na Kolodvoru in v stražarskem stolpu v Vrtojbi pa sta tako ali tako vedno na ogled brezplačno, le ključ je treba prej dvigniti na ustreznih mestih.« V primeru Kolodvora je to turistična agencija Lastovka, za ogled stolpa na meji pa se oglasti Hotelu Lipa ali turistični pisarni GEA v Šempetu oziroma v Gostišču Joco v Vrtojbi.

Brezplačno si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi dve gledališči v novogoriškem Slovenškem narodnem gledališču v Novi Gorici: ob 9.45 bo na ogled Hudobna mачeha in dobra pastorka v režiji Emila Aberška in v izvedbi Gledališča na vrvici. Ob 20. uri pa bo ansambel SNG odigral Skrivne strahove na javnih krajih avtorja Alana Ayckbourna. Gre za polkomedijo o samoti in samoprevare. Za obe predstavi so brezplačne vstopnice na voljo pri blagajni gledališča. (km)

ŠKOCJAN
Kamarška konja z izliva Soče v zatok pri Kopru

Zadruga »Il mosaico«, ki upravlja naravni rezervat ob izlivu Soče »Isola della Cona«, je podarila dva kamarška konja rezervatu Škocjanskim zatokom pri Kopru. K izlivu Soče so prve kamarške konje pripeljali v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, da bi vzdrževali močvirnato območje z redčenjem rastlinja, ki bi drugače popolnoma zaraslo izredno raznolik biotop. Kamarska konja, ki sta se doslej podila ob Soči, se bosta odslej pasla na močvirnati površini ob Kopru, kjer nastaja naravni rezervat, bogat s pticami in z drugimi živalskimi vrstami. Poleg konjev bodo na tem območju v popolni svobodi živeli še istrski osli in nekaj goveda.

Konja so uradno prepeljali v novo živiljenjsko okolje prejšnji teden. Za goriško pokrajino je bil prisoten odbornik Marko Marinčič, ki je v Kopru sodeloval tudi na posvetu o okoljskih temah. Poleg njega so bili prisotni Mladen Berginc s slovenskega ministra za okolje in prostor, koprski podžupan Alberto Scherianini in občinski odbornik iz Štarancana Diego Moretti. Marinčič je na posvetu predstavil nove projekte mednarodne kooperacije goriške pokrajine, ki zadavajo skupno upravljanje porečja Soče.

ALESSANDRO CURZI

ritorialce, ki so nas vljudno sprejeli. Priznati moram, da se tudi Curzi, čeprav je bil izkušen novinar, počutil nekoliko nelagodno. Zdela se nam je namreč, da je v očeh ujetih vojakov pritajan očitek, češ, kaj nas hodite gledat, saj nismo živali v zoološkem vrtu. Po prvem trenutku nelagodja se je ozračje kajmalu spremeno po zaslugu Eleonore Grapulinove, ki nas je kot članica teritorialne obrambe takoj predstavila kot delegacio »ljudi dobre volje«. Curzi je zatem nagovoril dvajsetletne jugoslovenske vojake z željo, da bi se vojna kmalu končala in da bi se čim prej vrnil domov. Ob izhodu nas je spremjal aplavz vojakov. Pot nazaj je bila krajska, preko solkanskega mejnega prehoda in to brez nikakršnih zastojev, saj nas je spremjal goriški župan Scarano. S Curzijem sva ob povratu kramljala še o problematiki Slovenec v Italiji, čeprav je bila osrednja tema pogovora vsekakor vojna v Sloveniji. Iz avta je izstopil pred Kulturnim domom, kjer ga je čakalo vozilo televizije RAI. Rokovala sva se in zahvalil se nam je za nepričakovano dogodivčino.

V večernih urah sem ob 19. uri na domačem fotelu spremjal dnevnik tretje italijanske mreže. Na ekranu se je takoj pojavi odgovorni urednik Alessandro Curzi. Gledalcem je dejal, da ne more povediti, od kod pravzaprav poroča. Ilegalno je namreč prečkal državno mejo in se nahaja na tujih tleh, med zajetimi vojaki sredi vojnega območja v Sloveniji. Poročanje je zaključil, rekoč, da je z lastnimi očmi ugotovil, »da v danih okoliščinah skupa slovenska teritorialna obramba nudit zajetim vojakom res najboljše možne živiljenjske pogoje. In to vse pod nadzorstvom organov Rdečega križa.« V resnici je Curzi »illegalno« poročal iz tržaškega sedeža RAI, njegova potegavščina pa nas je spravila v neprjetno situacijo, saj smo se zamerili mnogim drugim italijanskim novinarjem, ker jih nismo obvestili o obisku novogoriškega zbirnega centra za zajete vojake. Ko so se v naslednjih dneh vojne strasti postopoma poleglo, smo ugodili tudi tem novinarsko upravičenim zahtevam.

Curzi mi je s svojo pipom, humorjem in prebrisanoščjo ostal vedno v prijetnem spominu. Prepričan sem tudi, da je bil dober prijatelj Slovenije in primorskih Slovencev. Igor Komel

GORICA - Jutri v Kinemaxu

Odgrobodogroba v italijanskem jeziku

Jan Cvitkovič se bo pred projekcijo spomnil Sonje Savić

Sezona 2008 GoriceKinema, ni za filmov v organizaciji Kinoateljeja, se zaključuje. Ž razliko od dosedanjih projekcij v izvirnem jeziku bo tokrat predvajana italijanska verzija slovenskega filma. Jutri bo namreč v dvorani 2 goriškega Kinemaxa predvajan »Di tomba in tomba«, alias Odgrobodogroba, film iz leta 2005 Jana Cvitkoviča. V zadnjih treh letih je sicer Cvitkovič film bil predstavljen v izvirniku tudi v zamejstvu, toda italijanska izdaja predstavlja brez dvoma poseben dogodek, ki lahko pritegne širšo publiko, ki bi sicer ostala nedosegljiva. Za Kinoatelje in privržence GoriceKinema predstavlja to delo dodaten pomen, namreč poklon Sonji Savić, veliki srbski igralki, ki je umrla pred dvema mesecema in je zadnjič pokazala svoje igralske odlike prav v filmu Odgrobodogroba, v katerem je igrala vlogo gluheneme ženske. Na projekciji ob 20.45 se bo Sonje Savić na poseben način spomnil tudi Jan Cvitkovič, saj je Savićeva igrala tudi v njegovem prejšnjem filmu Kruh in mleko.

Pero je pogrebni govorec v majhnem slovenskem mestu. Njegov talent je, da naredi iz pogrebnega govorja nekakšno osebno izpoved, ki prisotnim izvabi solze iz povsem napacnih razlogov. Pero se trudi preprečiti očeteve ponavljajoče, a vedno neuspešne poskuse samomora, v vmesnem času pa si skuša pridobiti srce Renate. V vseh dogodivščinah stoji Peru ob strani prijatelj Šuki, ki mu je naklonjena Ida, gluhenemo dekle. V absurdnem kaosu, ki ga nudi življenje, vsi iščejo kanček ljubezni: kdo ga bo našel?

Po nagradi Lev prihodnosti, ki je leta 2001 prejel v Benetkah s filmom Kruh in mleko, se Jan Cvitkovič vrača k režiji. Odgrobodogroba, v katerem se avtor v čisto osebnem slogu poigra v vprašanju nebes in pekla ter življenja in smrti, je žel pričnjanja po celi Evropi, od San Sebastiana in Varšave do Cottbusa in Turina. Vstopnica za projekcije v sezoni GoricaKinema je namenjena članom Kinoateljeja. Izkaznica za leto 2008 je brezplačna in je na razpolago pred vsako projekcijo na info točki Kinoateljeja pred vhodom v dvorano.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU

RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU

DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE, goriška gledališka sezona 2008-09: Raztrganci 9. decembra ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: ČU bo v četrtek, 4. decembra, ob 20.45 koncert pianista Adama Neimana; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v petek, 5. decembra, ob 20.45 bo na sporednu »Concerto apocalittico per grilli e orchestra«; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

Kino

GORICA KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Twilight«.

JAN CVITKOVIČ
KROMA

GORICA-TRŽIČ Otroci razmišljali o pravicah

Goriška pokrajina je bila nosilec komaj zaključenega projekta, v okviru katerega so učenci dvajsetih razredov raznih osnovnih šol razmišljali o svojih pravicah. Projekt se je pričel spomladvi; vodili so ga animatorji iz zadruge Damatrá, ki so otrokom spregovorili o njihovih pravicah in hkrati o pravicah njihovih sovrstnikov po svetu, ki morajo na delo ali v vojno, namesto da bi se učili in igrali. Otroci so ob zaključku projekta svoje poglede izrazili z risbami in gesli, ki so jih zbrali na koledaru, za izdajo katerega je prispevala zadruga Coop. Koledar bo ob sobotah na prodaj v vseh prodajnah Coop in Ipercoop goriške pokrajine, z zbranimi prostovoljnimi prispevki pa bodo financirali projekt mednarodne kooperacije v Burkini Faso, kjer bodo gradili nove vodnjake za pitno vodo. Koledar so pred dnevi predstavili v Gorici in Tržiču, kjer se je ob tej priliki zbral preko 300 otrok. V imenu goriške pokrajine je učence nagovoril pokrajinski odbornik Marko Marinci; spregovorili so tudi predstavnici socialnih projektov Coop Manuela Daniel, Mara Fabro iz združenja Damatra in Pierpaolo Digiusto iz združenja »Burattini senza frontiere«. Na goriški predstavitvi je bil prisoten tudi podpredsednik CVCS Franco Gaggioli, ki je otrokom predstavil projekt kooperacije v Burkini Faso.

Dvorana 2: 17.00 - 18.45 - 20.15 - 22.00 »Bolt«.

Dvorana 3: 18.00 »Rumore bianco«; 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.

TRŽIČ KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Twilight«.

Dvorana 2: 17.00 - 18.45 - 20.15 - 22.00 »Bolt«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Max Payne«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.

Dvorana 5: 17.00, »La fidanzata di papà«; 18.45 - 21.30 »Changeling«.

Razstave

KD BRIŠKI GRIC IN FOTOKLUB SKUPINA 75

vabita na gled fotografiske razstave Silvana Pittolija z naslovom Števerjan v zrcalu Brd na sedežu društva Briški gric v Števerjanu; do 15. decembra samo ob sobotah med 10.30 in 11.30 ter med 15. in 17. uro.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE iz Gorice v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji v Gorici vabi na ogled razstave z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso« na sedežu fundacije v ul. Carducci, 2 v Gorici; do 15. januarja s prostim vstopom od torka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111).

OB 27-LETNICI KULTURNEGA DOMA GORICA je v Galeriji Kulturnega doma na ogled skupinska razstava društva za umetnost KONS, na kateri so delujejo Janina Cotič, Marco Faganel, Matjaž Hmeljak, Pavel Hrovatin, Ra-

do Jagodic, Robi Jakomin, Zvonimir Kalc, Vili Lavrenčič, Claudia Marusic, Jasna Merkù, Živa Pahor, Jana Pečar, Deziderij Švara, Tatjana Tavčar, Francko Vecchiet, Andrea Verdelago In Ivan Žerjal; do 5. decembra od ponedeljka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 18. uro in med večernimi predstavami.

RAZSTAVA UNKNOW bo do 15. decembra na ogled v ateljeju Marco Bernot v ul. Italico Brass 5 v Gorici. Razstavlja dela Giovannija Assirelli, Luce Capizzija, Federice Carta, Alberta Carusa, Nicole Gaggioli, Alessandra Gaierja, Giorgia Gerometta, Franca Manzonija, Valeria Nicolaia in Giada Princi.

V DEŽELNEM AUDITORIJU v ul. Roma v Gorici je na ogled razstava v sklopu praznika kulture »Care_Cassandre« z naslovom »La leggenda di Sant'Orsola« umetnice Dore Bassi; do 6. decembra med 10. in 12. ter med 16. in 19. uro, zapro ob nedeljah.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v ul. Mameli v Gorici bo v petek, 5. decembra, ob 18. uri odprtje razstave kiparja Marca Bernota in slikarja Edoarda Pirusela z naslovom »Memorie di civilà«. Umetnika bo predstavil Roberto Marchetto; na ogled bo do 5. januarja med 10.30 in 18.30, ob sobotah popoldne in ob nedeljah ter prazničnih zaprto.

V HIŠI MORASSI v goriškem grajskem naselju je na ogled fotografksa razstava v sklopu praznika kulture »Care_Cassandre« z naslovom »Con la forza di un sorriso. Il volto femminile della pace« fotografa Enrica Mascheronija; do 14. decembra med 16. in 19. uro, zapro ob ponedeljkih.

V MUZEJU KMEČKE KULTURE Brincelj v Števerjanu je ogled zbirke predmetov briške kmečke kulture možen po predhodnem dogovoru (tel. 334-2294517).

V OBČINSKEM CENTRU V LOČNIKU bo od sobote, 6. decembra, do ponedeljka, 8. decembra, odprtva obrtniška prodajna razstava med 10. in 19.30. V nedeljo, 7. decembra, bo ob 17. uri na obisku sv. Miklavž, v ponedeljek pa ob 17.30 žrebanje srečolova.

V MUZEJU V REDIPULJI je na ogled razstava razglednic vojaških spomenikov in pokopališč prve svetovne vojne; do 8. decembra od torka do sobote med 9. in 12. ter med 14. in 17. uro.

Koncerti

MALA CECILJANKA bo 6. in 7. decembra potekala v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sobotni nastopi otroških in mladinskih zborov se bodo začeli ob 18. uri, nedeljski pa ob 15.30. Tradicionalno pevsko prireditev prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI na trgu Edvarda Kardelja 3 (tel. 00386-3358760) bo danes, 3. decembra, dan odprtih vrat slovenske kulture. Arhiv bo odprt od 8. do 18. ure in obiskovalci si bodo lahko ogledali prostore (tudi skladišča z arhivskim gradivom), predstavili jim bodo dejavnost arhiva in posamezne zanimive dokumente iz fondov in zbirk; na ogled bo razstava fotografij Franca Premrla, župnika in fotografa iz Vipave, ki je ustvarjal med leti 1930-1960 in razstavljeni bodo tudi publikacije Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici, ki bodo obiskovalcem tudi brezplačno na razpolago.

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencov v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski posti na naslov: info@slomedia.it. Najbolj izdelki bodo nagrajeni.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCI

za Goriško sporoča, da bosta avtobusi št. 1 in št. 2 odpeljala 5. decembra na izlet na Štajersko ob 6. uri iz Standreža, nato s postanki v Sovodnjah, Doberdobu, na avtocesti bližu črpalki Agip pri Devinu in pri mejnem prehodu Ferneti na italijanski strani. Za izlet je še nekaj prostih mest, vpijetju Savieri Rožič (tel. 0481-390688) in Ana Kuzmin (tel. 0481-78601).

KRUT prireja v soboto, 17. januarja 2009, ogled razstave Van Gogh - Risbe in slike v muzeju Santa Giulia v Bresci; vpijetvanje in informacije na sedežu KRUT-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

Obvestila

KNJIGA KRAJEVNA IMENA IN PRIIMKI NA DOBERDOBSKEM KRASU je na razpolago na glavnem sedežu in pri podružnicah Zadružne banke Doberdob in Sovodnje.

Skupnost sv. Egidija
Goriška pokrajina – Odborništvo za mir
Sociološka fakulteta za mednarodne odnose in diplomatske vede – Univerza Trst – Gorica
KD Jezero – Doberdob

NE UBIJAJ!

Predavatelj član združenja »Journey of hope«, ki nasprotuje smrtni kazni, **BUD WELCH** (Oklahoma city USA)

Petek, 5. decembra, ob 20.30
Sedež KD Jezero – Doberdob – Rimska 24

Kulturni dom in Založba Mladika vabita na predstavitev knjižnega prvenca **Jasne Jurečić**

PREROKUJ MI ŠE ENKRAT

O avtorici in njenem delu bo spregovoril **Marij Čuk**.
Danes, 3. decembra, ob 18. uri v Kulturnem domu.

BOLJŠI SEJEM NA PLACUTI poteka vsako prvo nedeljo v mesecu. V nedeljo, 7. decembra, bodo ponudili pecivo in kuhano vino.

V CENTRU GRADINA v Doberdobu prireja pet mladinskih odsekov iz goriska in tržaške pokrajine enkratni žur v soboto, 6. decembra. Nastopila bosta mlada skupina Grinders (ob 20.30) in že uveljavljena skupina Pork Chop Express (ob 23.00). Med pavzama in po nastopu skupin bo vrtel plošče DJ Jernej »Ščekov« Šček, zabava se bo nadaljevala pozno v noč. Pobudnik prireditve je MO KD Jezero iz Doberdoba.

V KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH poteka ob sredah med 17. in 18. uro gledališka delavnica, ki zavzema tudi ples, petje in še kaj.. in jo vodita mentorki Maja Devetak in Anna Roversi. Srečanja so primerna za srednješolce; informacije na tel. 328-2580940 (Maja).

V POKRAJINSKEM ARHIVU V NOVI GORICI na trgu Edvarda Kardelja 3 (tel. 00386-3358760) bo danes, 3. decembra, dan odprtih vrat slovenske kulture. Arhiv bo odprt od 8. do 18. ure in obiskovalci si bodo lahko ogledali prostore (tudi skladišča z arhivskim gradivom), predstavili jim bodo dejavnost arhiva in posamezne zanimive dokumente iz fondov in zbirk; na ogled bo razstava fotografij Franca Premrla, župnika in fotografa iz Vipave, ki je ustvarjal med leti 1930-1960 in razstavljeni bodo tudi publikacije Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici, ki bodo obiskovalcem tudi brezplačno na razpolago.

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencov v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje,

NOGOMET - France football podelil zlato žogo

Ronaldo brez tekmecev Italijani in A-liga potonili

Kaka 8., Ibrahimović 9, Buffon na dnu, Toni brez točk...

PARIZ - Vedelo se je že dolgo časa, zdaj pa je tudi uradno. Zlato žogo 2008, prestižno nagrado za najboljšega evropskega nogometnika leta, ki jo vse od leta 1956 podeljuje francoski magazin France Football, je osvojil portugalski član evropskega klubskega pravka Manchester Uniteda, še le 23-letni Cristiano Ronaldo. Triindvajsetntri zvezdnik je prvi Portugalec po Luisu Figu leta 2000, ki je osvojil prestižno lovorko: napadalec »rdečih vragov« je v glasovanju športnih novinarjev z vsega sveta prejel 446 točk, drugi je bil zvezdnik Barcelone Argentine Lionel Messi (281 točk), tretji pa član evropskih prvakov Špancev in angleškega Liverpoola, Fernando Torres (179).

Potem ko je nagrado lani osvojil član Milana, Brazilec Kaka, je bila letosnja bera za Italijo sila skromna. Med desetimi najboljšimi nogometniki ni niti enega Italijana, edina, ki nastopata v italijskem prvenstvu pa sta Kaka na 8. in Zlatan Ibrahimović na 9. mestu. Luca Toi ni prejel glasov, vratar Bufon pa le pet.

Ronaldo se je do naslova dokopal natanko 40 let po svojem predhodniku v dresu Manchestra, legendarnemu Georgeu Bestu. Tako kot »Best the best«, ki je v svetu zaslovel tudi po izjavi: »v svojem življenju sem zapravil veliko denarja, preostali denar pa sem porabil za ženske in alkohol,« je tudi Ronaldo znano po svojem ne ravno športnem življenju. Toda v skladu s potrebbami sodobnega vrhunskega nogometnika, ki si ne more privoščiti slabe telesne pripravljenosti, če želi prevladovati na igriščih, se Ronaldo ne izogiba dela na treningih. Drugače tudi ne bi moglo biti, če vemo, da ga trenira jekleni Škot Alex Ferguson.

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro se je rodil v Funchalu 5. februarja leta 1985. Svojo pot je začel pri klubu Nacional, leta 1997 pa se je preselil k lisbonskemu Sportingu, zanj pa igral pet let. Trinajstega avgusta leta 2003 je Ronaldo postal član Manchestra Uniteda.

Zanj je angleški klub odštel tedaj 17,75 milijona evrov, kar je bila za tako mladega nogometnika kar čedna vsota. Ronaldu je imela na muri tudi Parma, vendar je bankrot Parmala povzročil prekinitev pogovorov med italijskim klubom in Sportingom.

Na začetku svoje angleške poti je Ronaldo igral solidno, vendar pa včasih tudi nepreprečljivo, tako da so ga mnogi imeli za nepopolnega igralca. Resnično je zablestel še v sezoni 2006/2007, ko je v premier leagueu dosegel 17 zadetkov in osvojil naslov pravka. Najboljša je bila lanska sezona, v kateri je po številu zadetkov v ligi in pokalu prehitel celo Besta. V domačem prvenstvu je v 34 tekma dosegel 31 golov, v ligi prvakov pa osmero v enajstih nastopih, s tem pa je bil odločilen za Manchestrov zmagovalni »dvobjek« v angleški ligi in na evropski klubski sceni. Že v Montecarlu je bil na žrebu letosnje izvedbe Lige prvakov imenovan za najboljšega igralca minule sezone, tako da včerajšnja zmaga nikogar ni presestila. Za razliko od Besta pa jo je Ronaldo osvojil v močnejši konkurenči. Za časa Besta so jo namreč podeljevali samo Evropejcem, zdaj pa vsem nogometnškim, ki igrajo v Evropi.

»Želim biti še močnejši,« je izjavil Ronaldo med podelitvijo priznanja v Parizu. Njegov trener Ferguson je pristavil, da Ronaldo ne bo počival na lovorkah. »V njem vedno goori ogenj,« je dejal. Legendarni Bobby Charlton, ki je priznanje osvojil leta 1966, pa je pristavil. »Best je igral božansko, toda Ronaldo je močnejši in hitrejši, za razliko do Besta pa žoga rad poda drugim.«

Izidi glasovanja: 1. Cristiano Ronaldo (Por) 446 točk; 2. Lionel Messi (Arg) 281; 3. Fernando Torres (Špa) 179; 4. Iker Casillas (Špa) 133; 5. Xavi (Špa) 97; 6. Andrej Aršavin (Rus) 64; 7. David Villa (Špa) 55; 8. Kaka (Bra) 31; 9. Zlatan Ibrahimović (Šve) 30; 10. Steven Gerrard (Ang) 28.

Cristiano Ronaldo v boju za zlato žogo ni imel resnega tekmecev

NAŠ POGOVOR - Tudi Slovenci na avstrijskem Koroškem imajo svoje vrhunske športnike

»Rad povem, da sem Slovenec«

Paul Schellander uspešno brani barve državnega prvaka KAC Celovec, z Martinom Oražejem pa je tudi že med državnimi reprezentanti

Tudi Slovenci na avstrijskem Koroškem imajo svoja Lorisa Maniaja in Mateja Černica. To sta hokejista Martin Oraže in Pauli Schellander, hokej pa je v Avstriji nacionalni šport, ki po popularnosti zaostaja le za nogometem.

Dvaindvajsetletni Paul Schellander in dve leti starejši Martin Oraže, prvi igralec šestkratnega državnega prvaka celovškega KAC-a, drugi pa član moštva VSV iz Beljaka, predstavlja po svoje pravo izjemo. Sta namreč med zelenimi Slovenci, ki se na avstrijskem Koroškem ukvarjajo s hokejem na ledu, zato pa je še toliko bolj prese netljivo, da sta oba vrhunski igralci in sta tudi že prestopila prag avstrijske reprezentance. Oraže je lani z izbrano vrsto nastopal tudi na svetovnem prvenstvu, Schellander pa je v začetku tega meseca nastopil na pripravljalnem turnirju na Norveškem, kar je bil njegov še drugi nastop v reprezentančnem dresu po »krstu« leta 2007. Na predstavitev zamejskega športa, ki je bila pred dnevi na sedežu Olimpijskega komiteja Slovenije v Ljubljani, je slovenski šport na Koroškem med drugimi zastopal prav Paul Schellander. Čeprav je še zelo mlad deluje resno in umirjeno. Pauli, letnik 1986, se je po diplomi na slovenski gimnaziji v Celovcu vpisal na fakulteto za matematiko, vendar pravi, da se mu s študijem ne mudi. Zdaj je na vrsti hokej, z njim se tudi preživlja. Pri KAC-u je namreč profesionalec in trenira vsak dan, včasih tudi dvakrat na dan. V članski ekipi kot napadalec že odigra-

22-letni Celovčan Paul Schellander zabija gole tudi Jesenicam in Olimpiji

va vidno vlogo, gole (doslej 8) in podaje (v hokeju ima asistenco enako težko kot zadetek) pa v mednarodni ligi Ebel, ki šteje tudi za avstrijsko prvenstvo, zabija tudi Jesenicam in Olimpiji.

Zakaj si se odločil za hokej?

»Oče me je še kot otroka peljal na hokejsko tekmo in takoj sem si zaželel biti hokejist, čeprav večina mojih slovenskih sošolcev se je opredeljevalo za košarko ali nogomet.«

Zdaj si bil že vpoklican v državno reprezentanco. Ali misliš, da se boš v njej lahko uveljavil?

»Možnosti vsekakor imam, čeprav je konkurenca zelo ostra, saj je v Avstriji

kar nekaj dobrih hokejistov. Kratkoročno bo torej težko, v roku dveh, treh let pa računam, da mi bo uspelo. Verjamem v svoje možnosti.«

Kako bi se opisal kot igralca?

»Mislim, da sem inteligenčen igralec, ki zna brati dogajanja na igrišču. Obvladam drsanje in tehniko hokeja, zagotovo pa me čaka še veliko dela na področju fizične priprave.«

Katera pa so tvoje sanje?

»Prej ali slej želim igrati v tujini, na primer v nemškem prvenstvu, cilj vsakega hokejista pa je nastopanje v kanadsко-ameriški ligi NHL. Bo pa težko. Tam igrajo le trije Avstrijci.«

Poznaš slovenskega člena lige NHL Anžeta Kopitarja?

»Seveda. On je leto mlajši od mena, proti njemu pa sem igral, ko sva bila oba še mladička in je on igral za Jesenic. Kopitar je fizično izredno močen.«

Imate morda stike tudi s tabeljskimi Orli?

»Pravzaprav ne, z njimi se bolj pogosto srečujejo Beljačani. Mi smo letos igrali le pripravljalno tekmo proti Boncu. Prvenstvo Italije je vsekakor primljivo z avstrijskim ali slovenskim.«

Ste hokejisti v Celovcu zvezdniki? Vas ljudje na ulicah prepoznaajo?

»Seveda, na Koroškem smo hokejisti to, kar so nogometniki v državnem merilu.«

Ali je te v medijih obravnavajo kot Slovenca?

»Ravno pogostokrat ne, tu pa tam pa je bilo kdaj to omenjeno.«

Piše se ti predstavljaš kot tak?

»Direktno me o tem običajno ne sprašujejo, če pa se le pojavi priložnost, povem, da sem Slovenec in to počenem z velikim veseljem.«

Si kdaj imel zaradi tega težave?

»Nikoli.«

Ali slediš slovenskemu športu pri vas?

»Seveda. Mislim, da imamo kar nekaj odmevnih rezultatov v košarki, nogometu in odbojkji. Nanje smo lahko ponosni.«

A. Koren

NOGOMET - Uefa
Udinese-Dinamo
in lep sprejem za hrvaške navijače

VIDEM - Udinese se bo danes v tekmi pokala Uefa na stadionu Friuli, s pričetek že ob 18. uri, pomeril z zagrebškim Dinamom. To bo prvi dvoboj Videmčanov z moštvom iz Hrvaške, medtem ko ima Dinamo z italijskimi moštvi že več izkušenj: dvakrat ga je premagal Milan, v tem pokalu pa so Zagrebčani v sezoni 2000/2001 odpravili Parmo.

V Vidmu so se temeljito pripravili na sprejem zagrebških navijačev (pričakujejo jih najmanj 1.200), podobno kot so to storili za angleške privržence Tottenhama. Z avtobusi jih bodo pospremili do trga 1. maja, kjer jih bo pričakal 17 metrov dolg transparent z napisom Welcome Dynamo Supporters. Pod šotorom (15 x 30 metrov) jih bodo pogostili s pruštom iz San Danieleja v različnimi siri ter brezalkoholnimi pijačami. Za navijače bosta delovali tudi dve kemični straničci. Od 15. do 18.30 bo v Vidmu veljala stroga prepoved prodaje alkoholnih pijač, tudi sicer bodo varnostni ukrepi poostreni. Tekmo bo na povabilo videmske župana Fulvia Honsella sledila tudi delegacija Občine Zagreb.

Trener Videmčanov Pasquale Marino, čigar položaj na videmski klopi je slabim prvenstvenim rezultatom navkljub, dokaj trden, je dejal, da Udinese želi osvojiti prvo mesto v svojih skupini pokala UEFA. Danes računa predvsem na doprinos Di Nataleja, ki je bil po nedeljski izključitvi diskvalificiran, prihodnjo nedeljo ne bo igral, zato bo pa skušal dati danes vse od sebe.

Marijan Vlak, ki po zamenjavi trenerja še deset dni vodi Dinamo, napoveduje boj za zmago.

Vrstni red skupine D: Tottenham in Udinese 6, Spartak Moskva in Dinamo Zagreb 3, Nec Nijmegen 0.

Danes bo igrala tudi Sampdoria. Gostovala bo v belgijskem Liegeju (20.45, neposredni prenos TV La7)

ITALIJANSKI POKAL - Danes v osmini finala Milan - Lazio ob 20.45 (TV raiuno). Zmagovalec napreduje v četrtno finala.

ZENGA STEGOVAL JEZIK - Disciplinska komisija nogometne zveze je trenerja Catanie Walterja Zenga kazovala s 6000 evri globe in prepovedjo vodenja ene tekme, ker je na tekmi z Leccejem zmerjal sodnike in se nedostojno vedel.

Paraolimpijec športnik leta na Švedskem

Nagrado za najboljšega švedskega športnika v letu 2008 je dobil strelec Jonas Jacobsson, dobitnik treh zlatih medalj na paraolimpijskih igrah v Pekingu. Priznanje, ki ga podeljuje časnik Svenska Dagbladet, je tako prvič v 84-letni zgodovini dobil športnik invalid.

BREZ SELEKTORJA - Bolgarska nogometna zveza je odpustila selektorja članske reprezentance Plameno Markova. Pogodbo z zvezo je imel veljavno do svetovnega prvenstva 2010 v JAR. V kvalifikacijah so Bolgari doslej v treh nastopih zbrali tri točke, nadzadnje pa so remizirali v Gruziji. Pika na i pa je bila bržkone zadnja prijateljska tekma, ki so jo Bolgari izgubili proti Srbiji z 1:6.

ROKOMETNI DERBI - Danes ob 18.30 (TV Slovenija 2) bo težko pričakovati dvoboj 1. slovenske lige med Celjem Pivovarno Laško in Čimisom Koper.

HITOVKE - Odbojkarice novogoriškega HIT-a čaka danes v Športni dvorani Nova Groica (pričetek ob 18. uri) povratna tekma Pokala Slovenije proti ekipi ŽOK Šentvid. na prvi tekmi so varovanke trenerja Zoran Jerončiča zmagale s 3:0.

NOGOMET - Vesnin napadalec Elvio Di Donato

Pri Piranu, Zarji Gaji in Vesni z enim samim ciljem

... doseči zadetek - Kot bodoči trener bi raje vodil mladinske ekipe

Dobrih napadalcev je naokrog bolj malo. Še posebno v raznih nogometnih amaterskih prvenstvih na Tržaškem in na Goriškem. Prav zaradi tega so razni »zimzeleni« (nad 35-letni) Kovici, Cermelj in Di Donati nadvse drago in iskano blago. »To velja le delno, saj je kar nekaj dobrih mladih napadalcev. Morajo pa se še uveljaviti. Ni dovolj, da na eni tekmi doseže dva zadetka in nato igraš dve srečanji povprečno. Potruditi se je treba vsake nedelje. In prav to je skupni imenovalec dobrih napadalcev,« meni 37-letni Vesnin napadalec Elvio Di Donato, ki se je v Kriz preselil med poletno »kupoprodajno« borzo. »Pri Vesni je vzdušje zelo prijetno. Razmere za treninge in igranje so odlični. Odborniki društva so stalno zraven in lepo skrbijo za nogometnike.«

Prvenstva pa niste začeli najbolje.

Na začetku ni šlo vse po načrtih. Za to pa je krivih več faktorjev: poškodbe, diskvalifikacije in tudi nekaj smole. Prejšnji trener Della Zotta ni pač imel sreče. V Venezianom so se stvari začele obračati na boljše. Odtlej nismo več izgubili, saj smo zbrali kar šest zaporednih pozitivnih izidov in tudi na lestvici smo se povzpeli v zgornji del. Tudi treningi so bolj sproščeni. Najbolj »hudo« je sicer ob torkih, ko je vodi trening naš kondicijski trener Paolo Paoli.

Kateri so letosnji realni cilji kriške Vesne?

Nogomet igram že veliko let in dobro vem, da če nekdo nima športne sreče, ne pride daleč. Doslej nam je sreča obrnila hrbot, tako da nismo zbrali veliko točk. Le v zadnjih krogih nam gre na bolje. Na papirju imamo zelo dobro moštvo, ki bi se lahko tudi borilo za play-off. Če se ne motim, bi bil moral Kras že pred dvema letoma napredovati v elitno ligo. Na koncu prvenstva pa se niso uvrstili niti v play-off. Pri športu moraš imeti nekaj sreče.

Letos pa je Kras vseeno favorit stevilka ena.

Doslej so varovanci trenerja Alessandra Musolina upravičeno na prvem mestu. Prvenstvo pa je še dolgo in lahko se še marsikaj pripeti.

Vesnin napadalec Elvio Di Donato, ko je dosegel prvi gol proti Pro Gorizii. Objemata ga Nicola Venturini (levo) in Andrej Žiberna (desno)

BUMBACA

Kdo je najhujši Krasov tekmeč?

Najbrž sta to Lignano, proti katemu bomo igrali v nedeljo, in Virtus Corino. Ti dve ekipi sta kar solidni.

Bi nam podrobnejše opisal svojo nogometno pot.

Vsa mladinska prvenstva sem igral v rojstni Isernii v Moliseju. Preizkusil sem se na številnih treningih z raznimi profesionalnimi klubami, a mi ni uspelo prodreti v svet profesionalnega nogometna, pa čeprav sem bil perspektiven igralec. Nato sem odšel k vojakom in po opravljeni vojaški službi sem se preselil v Trst, kjer sem znova začel igrati nogomet, čeprav najprej v ljubiteljskih prvenstvih 7:7. Tu sem spoznal nekatere nogometne s

slovenske Obale in povabili so me k Piranu, pri katerem sem igral skoraj celo sezono. To je bilo v letu 1992, hitro potem ko se je Slovenija osamosvojila. Piranska izkušnja je bila zelo zanimiva, saj smo spoznal Slovenijo. Če se ne motim, smo takrat napredovali iz 3. v 2. ligo. Nato sem igral za Zaule, San Sergio, za Zarjo Gajo in znova za San Sergio. Igral sem tudi pri Palmanovi v D-ligi, toda bilo je preporno, saj sem s težavo uskladil službo s treningi.

Kako se spominjaš sezone pri Zarji Gaji?

Na Bazovico me vežeo zelo lepi spomin. V tisti sezoni sem dosegel tudi 25 golov in uvrstili smo se na tretje mesto. Spomin

znam sem veliko novih ljudi, s katerimi smo se naprej ostali veliki prijatelji, Paolo Tonetti, Maxi Grgič, trener Miloš Tul in še lahko našteval.

Lani si treniral tudi mladinske ekipe San Sergio.

Trenerski izpit sem opravil leta 2003. Vodil sem cicibane in bil sem odgovoren za mladinski sektor. Letos pa sem se odločil, da ne bom treniral mlajših, ker sem se posvetil le igranjemu v članski ekipi, čeprav so mi pri Vesni ponudili ekipo cicibanov. Nisem je sprejal, ker bi bilo vse skupaj preporno. Ali igraš ali pa treniraš, moraš pač izbrati.

Si mogoče že pomislil, kdaj boš obesil čevlje na klin?

Že večkrat. Že nekaj let pravim, da bom prihodnje leto zaključil svojo nogometno kariero. Vsako leto pa to tudi preložim. Igral bom vse dokler se bom fizično počutil dobro in držimo pesti, da se ne medtem poškodujem.

Nato boš najbrž treniral ...

To je moja želja. Raje bi vodil mladinske ekipe, saj se prav tam vidi, če je trener dober ali ne.

Imaš še kako skrito željo?

Niti ne. V nogometnem svetu sem preživel veliko lepih in manj lepih dogodivščin. Večjih ambicij nimam več, čeprav bi rad še nekaj let igral nogomet.

Za katero ekipo navajaš?

Pravzaprav za nobeno. Imam rad le lep nogomet.

Slediš raje italijanskemu, angleškemu in španškemu prvenstvu?

Nedvomno italijanskemu, ki je najbolj zanimivo in najbolj izenačeno.

Cristiano Ronaldo je dobil Zlatogobo. Upravičeno? Kdo je zate najboljši nogometar?

To je Zlatan Ibrahimović. Nekoč pa mi je bil zelo všeč Van Basten.

Ali si se mogoče naučil kaj slovenčine?

Na žalost ne, ker sem zelo len. Pravzaprav nekaj besed poznam, a je to pre malo.

Jan Grgič

NAŠE ŠTEVILKE

Juventina in Primorje: manj izključitev

Slabo vreme je oviralo reden potek 11. kroga v raznih amaterskih nogometnih prvenstvih. Zaradi dežja oziroma pravega neurja, ki je zajelo celo našo deželo, so odložili več tekem. V štirih skupinah, kjer igrajo naše ekipe, so preložili kar 14 od 32 tekem (3 v promocijski ligi, 4 v 1.AL, 4 v 2.AL in 3 v 3.AL). Od naših ekip niso na igrišče stopili le Sovodenji.

Skupni izkupiček 11. kroga za naše ekipe ponovno ni bil najboljši (3 zmage, 5 porazov). V promocijski ligi je Juventina spet ostala praznih rok. V zadnjih treh tekma so Štandrežci osvojili le točko, tako da imajo po 11 tekma tri točke manj kot lani, ko so igrali v promocijski ligi. Zdi se, da je napad tudi letos glavna hiba »belo-rdečih«. V prvih 11 tekma so lani dali 9 golov, letos pa samo 6. Izboljšali pa so se v obrambi, lani so dobili 18, letos pa 10 golov. Tudi kar se tiče izključitev so letos na boljšem, saj smo jih po prvih 11 tekma lani zabeležili kar pet, letos samo dve. Upoštevati vsekakor moramo, da je letos pri Juventini prišlo do obnovitve ekipe, do slej smo v vrstah Štandreževi videli 12 novih nogometnike.

Eno samo točko v zadnjih treh nastopih je zbral tudi Primorje v 2.AL, tako da na lestvici tone vedno nižje. Lani so »primorjaši« sicer v 1.AL po 11. krogu bili na repu lestvice s 5 točkami. Obramba, ki se doslej s 14 prejetimi golji, ni najboljše odrezala, je bila lani mnogo slabša (26 prejetih golov), kot tudi napad :11 danih golov, letos 17. Kar se tiče izključitev smo jih lani po prvih 11 tekma zabeležili 6, letos malo manj - 4. Tudi kar se tiče novih obrazov Primorje deli z Juventino prvo mesto. »Rdečo-rumeni« dres je doslej obleklo 12 novih nogometnike.

Bruno Rupe

KOŠARKA - U19

Bor NLB: pohvala tistim, ki manj igrajo

Bor Nova Ljubljanska banka - Fogliano

71:55 (12:18, 31:33, 54:43)

BOR: Milič 4, Pertot 14, Pancrazi 2, Celin 12, Gombač 4, Erik Filipac 6, D'Ambrosio 9, Prepost 2, Formigli 8, Pescatori, Vigini 2, trenerja Fabio Sancin in Dejan Faraglia. PON: Prepost (38). TRI TOČKE: Celin 3, Pancrazi 2.

Borovi mladinci so po dveh zaporednih porazih le dosegli drugo zmago. Nasprotnik je bil dokaj šibak, vendar je preseenetil gostitelje z bliskovitim začetnim delnim izidom 0:14. V domačih vrstah se je še kako poznala odsočnost najboljših dveh mož Martina Devčiča in Briania Filipaca. Ker je začetna peterka zatajila, je trener Sancin opravil vrsto menjav in položaj se je kmalu izboljšal. Izkazali so se zlasti fanje, ki navadno manj igrajo. Že do konca prve četrtine so borovci skoraj dohiteli goste, dokončni udarec pa so Fogliani zadal v tretji četrtini z agresivno obrambo po celem igrišču. Kljub uspehu pa nastop ni bil zadovoljiv. Fogliano je polov preveč odbitih žog pod Borovimi košem, naši pa so izgubili kar 32 žog. Pohvalo zasluži tokrat zlasti David Pescatori, ki je bil izjemno koristen in požrtvovan, pa čeprav je bil edini, ki se ni vpisal med strelce. Dobro je delovala tudi naveza Celin - Formigli.

Danes: Servolana B - Jadran ZKB (21.00 v Trstu, Istrska ulica).

Danes še vrsta tekem Under 21

moški: Kontovel - Virtus UD (21.00 pri Breščkah). **Under 17 moški:** Santos - Jadran ZKB (19.15, v Trstu, ul. Caprin).

Under 17 ženske: Ginnastica TS - Polet (20.00 v Trstu, ul. Calvola).

VETERANI Število masterjev se veča

Tekmovalno dejavnost bo do začeli tudi smučarji v starejših kategorijah.

Pri SK Devin je skupina masterjev vedno številnejša. Trenutno pili kondicijo pod vodstvom Aleša Severja 14 tekmovalcev, ki bodo prisotni na tekma Primorskega pokala, zaimekskega prvenstva in tekma FISI. Treninge vodi trener iz Trbiža Sandro Sandrin, včasih pa trenirajo tudi pod vodstvom Aleša Severja, sicer trenerja mladincev pri projektu Gadi.

Tudi Mladini in SK Brdini je nekaj tekmovalcev, ki se bodo udeležili tekem, ki jih organizirajo naša društva, tržaškega prvenstva in nekaterih tekem FISI.

SMUČANJE - Začetek tekmovalne sezone Gadov

Tekmo krojilo sneženje

Veronica Tence 4., potem ko je prvi spust zaključila na 16. mestu - Med mladinci dober nastop Gorana Kerpana - Meri Perti spet med kol

bila na vrsti moški in ženski slalom, v nedeljo pa je tekma v veleslalomu odpadla zaradi obilnega sneženja.

Tudi v soboto je sneženje krojilo potek tekmovanja, a so organizatorji kljub temu uspeli pripraviti progo. Na končne uvrstitev se je vplivala predvsem slaba vidljivost.

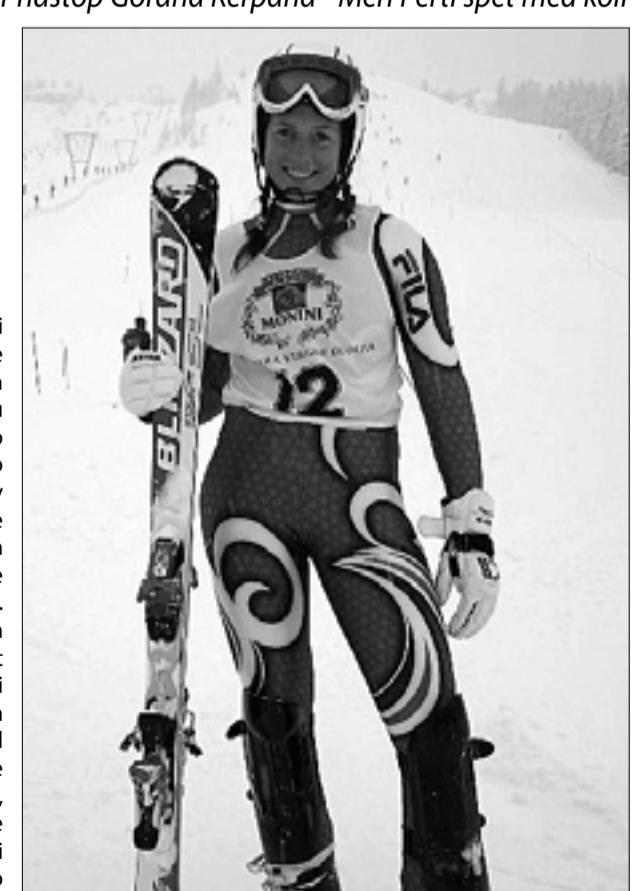
Med ženskami so nastopile Veronica Tence, Lara Purič in Meri Perti (vse Mladina), ki se je po lanskemu hudemu padcu prvič preizkusila na uradni tekmi. Najboljši rezultat je dosegla Veronica Tence, ki je osvojila končno 4. mesto (1:42.71). V prvem teku je bila še 16., v drugem spustu pa je zaostanek delno nadoknadal: »Kot je dokazala v drugem teku, bi lahko bila končna uvrstitev boljša,« je povedal trener Aleš Sever, ki s predstavo svoje varovanke ni bil povsem zadovoljen. Veronica je za prvo uvrščeno Italijanko Clelio Ceccato zaostala približno sedem sekund (1:35.07). Ostali dve tekmovalki, ki trenirata v trbiški šoli Bachmann, sta se uvrstili v drugo polovico lestvice: Lara Purič je bila 15. (1:47.74), Meri Perti pa 17. (1:47.78). Nastopilo je 30 tekmovalk.

Pri mladincih je bila konkurenca ostra in številčna. Nastopilo je 109 smučarjev, tekmo pa jih je zaključilo le 69. Med našimi tekmovalci se je najbolje odrezal Goran Kerpan (Mladina), ki je kljub povisani temperaturi osvojil 42. mesto

Smučarka Meri Perti (Mladina) je že v lanskem šolskem letu prestopila v trbiško športno gimnazijo Bachmann. Lani v začetku januarja je na treningu na Trbižu padla in se hudo poškodovala.

Mladinina smučarka je deset dni ležala v umetni komi. Poškodba pa je sedaj le bleđ spomin. Marca je že začela trenirati, v soboto pa je nastopila na prvi uradni tekmi po poškodbi

(1:42.03). Tekmo je zaključil le še Danijel Simonettig (Devín), ki je bil 52. (1:45.54), ostali člani naših klubov, Matej Škerk, Matija Rožič (Devín) in Aleksander Cossutta (mla-

dina) pa so odstopili. Zmagal je Avstrijec Leitinger (1:29.86).

Naslednja tekma bo 19. decembra v Sappadi, kjer bodo Gadi opravili tudi nekaj treningov.

NAMIZNI TENIS - V 6. krogu A1-lige

Pomembna točka za Kras ZKB, čeprav ...

... so igralke zgoniškega kluba celo upale v zmago - Eva Carli junakinja tekme

Kras ZKB - Coccaglio 3:3

Yuan - Merenda 3:0 (11:3, 11:3, 11:5); Milič - Wang 0:3 (7:11, 6:11, 3:11); Carli - Tomazini 0:3 (7:11, 6:11, 3:11); Yuan - Wang 3:2 (5:11, 12:10, 11:9, 9:11, 13:11); Carli - Merenda 3:2 (8:11, 6:11, 11:6, 12:10, 11:8); Milič - Tomazini 0:3 (10:12, 5:11, 5:11).

Kras Zadružna kraška banka je v 6. krogu ženske namiznoteniške A1-lige zbral pomembno točko v boju za obstanek. Neugodna novica pa je prišla z drugega igrišča. Riposto, Krasov konkurent v boju za obstanek, je neprisakovano iztrgal neodločen izid proti Molfetti.

Ekipa Coccaglia iz okolice Brescie se je v Zgoniku predstavila z dvema tujkama, Kitajko Wangovo (pri Krasu je igrala osem let) in Slovenko Tomazinjevo, ki sta bili za domače igralke zelo trd oreh. Junak sinočnjega srečanja pa je nedvomno bila Bazovka Eva Carli, ki je v petem dvoboju premagala boljše rangirane Merendovo. Ista igralka Coccaglia je na uvodnem dvoboru gladko izgubila proti Kitajki Yuanovi. Na drugem dvoboru je Martina Milič prav tako po hitrem postopku izgubila proti Wangovi. Tudi tretje srečanje med Evo Carli in skoraj 1,90 metra visoko Koprčanko Jano Tomazini ni trajalo dolgo, saj je igralka Coccaglia s slovenskim potnim listom gladko slavila zmago s 3:0. Pred zeleno mizo sta nato stopili Kitajki, levičarka Wangova in desničarka Yuanova. Prvi set je pripadal igralki Coccaglia. V naslednjih dveh, prav tako zelo izenačenih, je zmagala Krasova igralka. Wangova se ni predala in izenačila. V petem in odločilnem setu se Yuanova ni pustila preneneti in zmagal s 13:11. Še posebno »vrhunska« je bila predzadnja točka Krasove Kitajke. Prava poslastica pa je bil tudi predzadnji dvoboj med Carlijevou in Merendo. Igralka gostujučega kluba je že povedla z 2:0, zatem pa se je Eva le koncentrirala in odigrala kot je treba. Najprej ji je uspelo izenačiti in nato še zmagati peti in odločilni set. Car-

Eva Carli je prvič v karieri uspela premagati Michelino Merendo. Kras ZKB bo v prihodnjem krogu (13.12.) gostoval v Molfetti

KROMA

ljeva reakcija je bila odločilna in je prav gotovo med najzaslužnejšimi za sinočnjo osvojeno točko. Mnogi so nato upali v presenečenje. Martina Milič, ki je pravkar prebolela gripo, pa ni uspela postaviti pike na i. Tomazinjevi se je enakovredno upiral le v prvem setu (10:12). Sledil je padec koncentracije in Koprčanka je brez večjih težav osvojila še zadnjo razpoložljivo točko.

IZJAVI PO TEKMI:

Eva Carli, Kras ZKB: »Točka je prav gotovo dobradoša. Ciljale smo na neodločen izid, čeprav smo po tistem upale tudi na zmago. Če bi gostje nastopili z nekoliko drugačno postavo in bi se Yuanova pomerila z obema tujkama, bi mogoče tudi zmagali. Vsekakor neodločen izid je zelo pozitiven. Moj nastop? Začela sem zelo slabo, nato pa sem reagirala in uspelo mi je zmagati. Sem kar zadovoljna.«

Wang Xue Lan, Coccaglio: »Ciljale smo na zmago, tako da nas je Kras, ki nastopa le z eno tujko, kar presenetil. Same sem dobro vedela, da bodo krasovke nudile odpor, ampak ne v taki meri. Zelo pozitivno me je presenetila Eva Carli, ki je pokazala izjemn napredok.« (jng)

Ostali izidi: Libertas Siena - Castelgoffredo 0:4; Riposto - Molfetta 3:3; Zeus - Sandonatese n.p.

Vrstni red: Castelgoffredo* 10, Sandonatese** 8, Molfetta 7, Zeus Cagliari* 6, Riposto 4, Siena, Coccaglio in Kras ZKB 3 (* s tekmo manj, ** z dvema tekmmama manj).

Naša anketa

Ali lahko naše ekipe vodijo trenerji, ki obvladajo samo italijanski jezik?

Da Da, ampak samo v članskih ekipah Ne Ne vem
--

Glasuj in komentiraj na sport@primorski.it

ŠOLSKI ŠPORT - Nagrajevanje v goriškem slovenskem šolskem centru

Nagrade in trijezična himna

Dijaki nižje srednje šole iz Foljana peli tudi v slovenščini in nemščini - Priznanje tudi odbojkarjem Trinka - Orientacijski tek: 1. Mateja Petejan

Mladi v slovenskem šolskem centru

Mateja Petejan 1. v orientaciji

Kadetov je bilo kar 84., odličen četrtek pa je bil dijak nižje srednje šole Ivana Trinka Martin Novak (sicer tudi uspešen na šolskem tekmovanju v krosu), ki se je uvrstil na 4. mesto, medtem ko so bili med boljšimi še Stefano Zio (Doberdob) 23., Ivan Maniacco 37., Peter Cej (oba Trink) pa 49. Tudi tu so nastopili učenci OŠ Dobravlje. Nejc Kodrič se je uvrstil na 7., Jan Likar pa na 14. mesto.

Med kadetinjami (86 nastopajočih) je bila odlična 9. Tamara Lupin, Anthea Custrin (oba Trink) pa se je uvrstila na 27. mesto. Ana Cufer in Ema Marc (oba OŠ Dobravlje) sta bili 5. oz. 23. Od učenk večstopenjske šole Doberdob je bila najboljša Lucrezia Bonora na 51. mestu.

Naraščajnikov je bilo 29., več kot polovica pa jih je predstavljalo šoli Gregorčič in Vega. Najboljša sta bila Daniel Hlede na 6. in Riccardo Fonio (oba Gregorčič) na 7. mestu.

SŠI: razstava na Fakulteti za šport v Ljubljani nato se bo preselila k ŠK Kras v Zgonik

Združenje slovenskih športnih društev Italiji je pripeljalo potupočno razstavo ob 50-letnici Slovenskih športnih iger na Fakulteto za šport v Ljubljani.

Panoji razstave so bili postavljeni na enem izmed glavnih hodnikov fakultete, mnogi mimočoči pa so zanimanje za eksponate pokazali že med njihovim obešanjem na zidove. Lahko zato upamo, da bo marsikater študent lahko boljše spoznal korenine slovenskega športa v Italiji. Zahvala za pobudo gre Tomažu Pavlinu, docentu zgodovine športa in nosilcu predmeta Zgodovina športa na ljubljanski Fakulteti za šport, ki je bil tudi sam prisoten na proslavi, ki je potekala v Trstu novembra meseca.

Na fakulteti bo razstava ostala do 9. decembra, ko se bo nato preseila v Zgonik, kjer jo bo gostilo domače društvo AŠK Kras.

ODOBJKA - Under 18

Libertas spet premočen za Slogo Barich

Skupina A

Libertas - Sloga Dvigala Barich 3:0 (25:12, 25:14, 25:12)

SLOGA DVIGALA BARICH: Spangaro 7, Milcovich 4, Cernich 2, Slavec 4, Malalan 2, Pertot 1, Valič 2, Poro 1, Barbieri (L). Trener: Martin Maver

Združena ekipa Sloga, Brega in Bora je bila tudi v povratnem delu proti prvovrščenemu Libertasu brez moči. Naše odbojkarice so tokrat igrale brez obeh standardnih centrov, tako da je bila njihova naloga še težja. Prvi set so igrale zelo slabo, nato pa se je trener Maver odločil za igro z enim samim centrom, podajalka pa je v prvi liniji igrala v coni 3. Poteza je bila posrečena, točke so sicer igralke Sloga Barich osvajale z veliko težavo, akcije pa so bile v glavnem zelo dolge, saj so Malalanova in soigralke igrale zelo pozrtvalno v obrambi.

Ostala izida: Killjoy - Virtus 0:3, Triestina Volley - Volley 3000 3:1. **Vrstni red:** Libertas 21, Virtus 18, Triestina Volley 9, Sloga 6, Killjoy 5, Volley 3000 4.

Skupina B

Kljub temu, da ta teden niso igrale, so Kontovelke ohranile prvo mesto na lestvici. Altura je namreč šele po tiebreaku premagala Omo in tako naše ekipe ni dohitela. Balzanova in soigralke, ki doslej še niso izgubile niti seta, si lahko zdaj v boju za prvo mesto v skupini privoščijo tudi gladek poraz na povratnem srečanju z Alturo, ki bo na sprednu v soboto.

Izida: Altura - Oma 3:2, Poggi Oma - S. Andrea 3:2, Kontovel ni igral. **Vrstni red:** Kontovel 15, Altura 14, Oma 6, S. Andrea 5, Poggi Oma 2 (Oma in Kontovel s tekmo manj). (T.G.)

UNDER 16 ŽENSKE

Prva zmaga

Sokola Kontovela

Sokol-Kontovel - Ricreatorio Brunner 3:2 (17:25; 25:22; 25:19; 21:25; 15:12)

SOKOL/KONTOVEL: Budin, Devetak, Doz, Fragiocomo, Franceschini, Gridelli, Paoli, Skerk, Skerl, Vidoni, Villatora. Trenerja: Lajris Žerjal in Ivana Gantar.

Mlade igralke združene ekipe so proti sebi enakovravni ekipi prišle po petih setih do prve letošnje zmage.

Domačinke so sicer pred številno publiko, ki se je zbrala v nabrežinski telovadnici, začele zelo slabo, predvsem na servisu. V drugem setu so se končno le zbrane in z boljšim prvim dotikom ter igro v polju osvojile bodisi drugi kot tretji set, čeprav sta trenerja v vsakem setu stalno spremenjala postavo na igrišču, tako da so priložnost za igro dobile prav vse igralke. V četrtem setu je prišlo do padca koncentracije, tako da so igralke Brunnerja zasluženo osvojile set in tako izsilile igranje skrajšanega petega ina, v katerem so bile naše predstavnice spet uspešne, tako da so lahko zasluženo veselile prve zmage in prvih točk.

Vse igralke združene ekipe so priznane igro, le servis bo treba nujno izboljšati, zmaga pa naj bo spodbudna za nadaljevanje dobrega dela v telovadnici. (pera)

UNDER 14 ŽENSKE

Požrtvovalne Sočanke

Soča - Staranzano 3:2 (23:25, 23:25, 25:17, 25:11, 15:9)

SOČA: I. Cotič, S. Devetak, Mostetti, M. Devetak, Braini, Malič. Trener: Stefan Cotič.

Kljub temu, da so nastopile v zelo okrnjeni postavi (nekatere igralke so bile s šolo na zelenem tednu) so Sočanke s požrtvovalno igro osvojile drugo prvenstveno zmago. Vsa šesterka zasluži pohvalo, da se po prvih dveh izgubljenih setih ni potrla, še posebej, če vemo, da so v obeh teh setih tudi skoraj ves čas vodile in popustile šele v končnici, ko jim je hrbet obrnila tudi sportna sreča.

TRST - V petek v Kulturnem domu

Večer srbske folklore

V okviru niza Okna Mediterana bo nastopila skupina iz Požarevca

Društvo Mediterraneo Folk Club v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem organizira v petek, 5. decembra drugo srečanje niza koncertov etno glasbe Okna Mediterana. Po koncertu okcitanske glasbe s skupino Gai Saber bodo tokrat na

sporedru folklorne tradicije Srbije, plesi in glasba v izvedbi folklorne skupine mesta Požarevac. Skupina je nastala leta 1958 v okviru krajevnega, večnamenskega kulturnega središča za vrednotenje in ohranitev krajevne in narodnega folklornega za-

klada. Folklorna skupina je uspešno gostovala po celotnem območju bivše Jugoslavije in v številnih evropskih državah. Na odru tržaškega Kulturnega doma bo nastopilo skoraj petdeset plesalcev in glasbenikov. Pričetek ob 21. uri.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

V sredo, 10. decembra, ob 21.00 / Fabrizio De Giovanni, Maria Chiara Di Marco: »H2Oro - Voda, pravica človeštva« - produkcija gledališča Comagnia Teatrale Itineraria.

V petek, 12. decembra, ob 20.30 / Jacques Brel, Branko Završan: »Senca tvojega psa«. Predstava izven abonmaja.

Gledališče Rossetti

Luigi Pirandello: »Così è (se vi pare)« / režija Massimo Castri. Danes, 3. decembra, ob 20.30, jutri, 4. decembra, ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 5. in v soboto, 6. decembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 7. decembra, ob 16.00.

Reginald Rose: »La parola ai giurati« / v režiji Alessandra Gassmana in produkciji gledališča Teatro Stabile d'Abruzzo - Società per Attori. V torek, 9. decembra, ob 20.30, v sredo, 10. decembra, ob 16.00, od četrtekka, 11., do sobote, 13. decembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 14. decembra, ob 16.00.

Giuseppe Manfridi: »Marlene« / v režiji Maurizia Panicja in produkciji gledališča Associazione Teatrale Pistoiese Argot Prodizioni; igrajo Pamela Villoresi, David Sebesta, Silvia Budri in Cristina Sebastianelli ter z nastopom Orsa Marie Gurrinija. V torek, 16. in v sredo, 17. decembra, ob 20.30.

Dvorjan Bartoli

Renata Ciaravino: »Alexandria«. Režija: Franco Però. Nastopajo: Elisabetta Pozzi, Laura Bussani, Michela Mocchietti in Marzia Postogna. Danes, 3. decembra, ob 21.00, jutri, 4. decembra, ob 19.00, v petek, 5. in v soboto, 6. decembra, ob 21.00 ter v nedeljo, 7. decembra, ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada

Somerset Maugham, Guy Bolton, Marc Gilbert Sauvajon in M. Goldin: »Adorable Giulia« / režija Silvio Giordani, igrata Paola Quattrini in Pietro Longhi. V petek, 12. in v soboto, 13. decembra, ob 20.30, v nedeljo, 14. in v torek, 16. decembra, ob 16.30, od srede, 17. do sobote, 20. decembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 21. decembra, ob 16.30.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Eduardo De Filippo: »Il sindaco del rione sanità«. Režija: Carlo Giuffrè. Igrajo: Carlo Giuffrè, Piero Pepe, Aldo De Martino in Alfonso Liguori. V pondeljek, 15. in torek, 16. decembra, ob 20.45.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

V torek, 9. decembra, ob 20.30 / Matjaž Bor: »Raztroganci«. Producija Mestne gledališča Ptuj.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

Eduardo De Filippo: »Il sindaco del rione sanità«. Režija: Carlo Giuffrè. Igrajo: Carlo Giuffrè, Piero Pepe, Aldo De Martino in Alfonso Liguori. Od srede, 17. do sobote, 20. decembra, ob 20.45.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 3. decembra, ob 19.30 in ob 21.20 / Jean-Baptiste Molière: »Tartuffe«.

Jutri, 4. in v soboto, 6. decembra, ob 21.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

Drago Jačar: »Niha ura tiha« / v petek, 12. decembra, ob 19.30, v torek, 13. decembra, ob 20.00, v pondeljek, 15. decembra, ob 19.30 in v torek, 16. decembra, ob 18.00.

V sredo, 17. decembra, ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V četrtek, 18. decembra, ob 17.00 / Drago Jančar: »Niha ura tiha«.

V petek, 19. decembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Scapinove zvijače«.

V soboto, 20. decembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

Mala drama

Danes, 3. decembra, ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V petek, 5. decembra, ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V soboto, 6. decembra, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanka«.

V torek, 9. decembra, ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V sredo, 10. decembra, ob 20.00 / Yasmmina Reza: »Bog masakra«.

V pondeljek, 15. decembra, ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V četrtek, 18. decembra, ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V petek, 19. decembra, ob 20.00 / Yasmmina Reza: »Art«.

V soboto, 20. decembra, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanka«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče« / danes, 3. decembra, ob 19.30, jutri, 4. decembra, ob 20.00, v soboto, 6. decembra, ob 15.30 in ob 19.30.

V petek, 5. decembra, ob 19.30 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

V nedeljo, 7. decembra, ob 19.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V četrtek, 11. decembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za draga«.

V petek, 12. decembra, ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Sheldon Harnick: »Kabaret«.

V soboto, 13. decembra, ob 19.30 in v nedeljo, 14. decembra, ob 19.00 / John Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V petek, 5. decembra, ob 21.00 / v okviru festivala Mediterraneo Folk Club bodo na sporedru koncert in balkanski plesi skupine The Town Ensemble iz Požarevca.

V soboto, 6. decembra, ob 19.00 / Box Two - otvoritvena predstava Festivala Danceproject.

V četrtek, 11. decembra, ob 17.00 / koncert Iztoka Mlakarja.

Gledališče Verdi

Giuseppe Verdi: »La Traviata« / v petek, 19. decembra, ob 20.30 in v soboto, 20. decembra, ob 17.00. Nastopa Metropolitan Opera Company iz Seula.

Dvorana de Banfield-Tripovich

Giampaolo Coral: »Mr. Hyde?« / (v okviru festivala Trieste Prima 2008) danes, 3. decembra, ob 20.30. Nastopajo solisti, zbor in orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Paola Longa.

Danes, 3. decembra, ob 20.30 / Trieste Prima 2008 - »Mr. Hyde?«, Giampaolo Coral.

TRŽIČ

Tržiško občinsko gledališče

Jutri, 4. decembra, ob 20.45 bo v okviru niza »900+oltre« koncert Adama Nimana (klavir).

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

Jutri, 4. decembra, ob 18.00 / koncert Jure Štrukelj.

orkestra Alpe Adria pod vodstvom Lujina Pistora.

V soboto, 6. decembra, ob 18.00 / revija otroških in mladinskih pevskih zborov Mala Ceciljanka.

V nedeljo, 7. decembra, ob 15.00 / revija otroških in mladinskih pevskih zborov Mala Ceciljanka.

V petek, 12. decembra, ob 20.30 / Božični koncert v okviru Koncertne sezone 2008/2009. Nastopil bo Zbor pravoslavnega patriarhata iz Moskve, zborovodja Anatolij Grindenko.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 4. decembra, ob 20.00 / Gallusova dvorana / »Fantazija 2«. Nastopa Simfonični orkester RTV Slovenije. Dirigent: En Shao, solistka Evelyn Glennie - tolkala.

V soboto, 6. in v pondeljek, 8. decembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / koncert Vlada Kreslina.

V torek, 9. decembra, ob 20.00 / Gallusova dvorana / koncert Kraljevske Flamske filharmonije.

V soboto, 6. v nedeljo, 7. in v pondeljek, 8. decembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / tradicionalni decembarski koncert. Nastopa: Vlado Kreslin.

V sredo, 10. decembra, ob 20.00 / Lihartova dvorana / koncert tamburaške skupine Prifarski muzikanti.

V četrtek, 11. in v petek, 12. decembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Ivo Lipanović. Solisti: Branko Robiniš - tenor, Andrej Žust - rog, Mirjam Kalin - alt.

V nedeljo, 14. decembra, ob 18.00 / Dvorana Slovenske filharmonije / adventni koncert Zbora St. John's College iz Cambridgea.

Hala Tivoli

V torek, 16. decembra, ob 20.00 / koncert skupine RBD

MARIBOR

ŠTUK

V sredo, 10. decembra, ob 19.00 / koncert Metalfest, nastopajo: Morbid Angel, Kataklysm, Marduk in Keep Of Kalessin.

STIČNA

Stična točka - bar Jama

V petek, 5. decembra, ob 21.00 / Etno rock koncert Kraški ovčarji

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Tržaška knjigarna: do 14. decembra bo na ogled razstava ilustratorke Alenke Sottler.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt ob petek od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, pondeljkih, sredah, četrtekih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprt.

Galleria Il Coriandolo (Ul. Udine 55): do 6. decembra, razstavlja slikarja Maria in Eugenio Pancrazi. Urniki: od 16.00 do 19.30.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 17. ure; Kolodvor ob pondeljku do petka po urniku Turiščne agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel.

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Otoško Martinovanje
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya)

11.00 Aktualno. Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Nogomet: Milan - Lazio
23.00 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Porta a porta

Rai Due

6.25 19.00 Resničnostni show: X Factor, sledi Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Nan.: Tracy e Polpetta
10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e societa', sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Julia
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 23.35 Dnevnik
21.05 Dok.: Voyager - Ai confini della conoscenza
23.05 Dnevnik - Punto di vista,
23.20 Dok.: La storia siamo noi

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffé di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Dnevnik, sledi Rai News 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad: Agrodolce
20.35 Nan: Un posto al sole

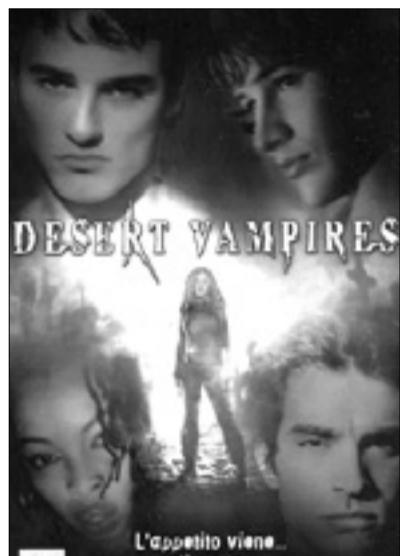
21.10 Nan.: Un caso per due
23.15 Variete: Parla con me

Rete 4

7.05 Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nad.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
15.55 Nad.: Sentieri
16.15 Film: Yoccoletti Olandesi (dram., ZDA, '37, r. A. Dwan, i. S. temple)

18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: The guilty - Il colpevole (tril., ZDA/Kanada, '99, r. A. Waller, i. D. Sawa)
23.35 Film: Desert Vampires (groz., ZDA, '01, r. J.S. Cardone, i. K. Smith)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni šov: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Amiche mie
23.30 Aktualno: Matrix (vodi E. Mentina)

Italia 1

6.05 Nan.: Prima o poi divorzio!
6.35 13.40 Risanke
9.05 Nan: Starsky e Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
16.50 Risanke
18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Don Luca c'è
19.35 Nan.: Medici miei
20.05 Camera café ristretto, sledi Camera café (i. P. Kessisoglu, L. Bizzarri)
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Rush Hour - Due mine vaganti (akc., ZDA, '98, r. B. Ratner, i. K. Leung)
23.35 Aktualno: Quello che le donne non dicono

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

7.15 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe
8.50 Klasična glasba
9.30 Talih show: Formato famiglia
10.35 Nan.: Don Matteo 5
11.05 Nan.: Lassie
12.00 Tg Flash
12.50 Aktualno: La Provincia ti informa
13.10 Aktualno: Visti da vicino
13.55 Inf. odd.: ...Attualita'
14.30 Aktualno: Lavoro e solidarietà
15.45 Klasična glasba
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.05 Qui Tolmazzo
20.10 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: Crimini sul fiume Hudson
22.40 Inf. odd.: A casa del musicista Nogomet: Triestina - Treviso

23.35 Nogomet: Standard Liegi - Sampdoria
23.45 Film: Il colpo del reato (tril., ZDA, '90, r. M. Crichton, i. B. Reynold)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno: Omnibus Life
10.10 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik, športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Obiettivo Brass (krim., ZDA, '78, r. J. Hough, i. S. Loren)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 Dnevnik
20.30 Nogomet: Standard Liegi - Sampdoria
23.05 Film: Il colpo del reato (tril., ZDA, '90, r. M. Crichton, i. B. Reynold)

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Risana nan.: Moby Dick in skrivnost dežele
9.35 Risana nan.: Pajkolina in prijatelji
10.00 Zlatko Zakladko
10.20 Nan.: Berlin, Berlin
10.45 Knjiga mene brig: Malcom Gladwell
11.05 Z glavo na zabavo
11.35 Dok. serija: Budijem na slovenskem
12.00 Dok. odd.: Velikani Himalaje - K 2
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Tarča (pon.)
14.35 Dok. oddaja: Ptički z gnezdom
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risana nan.: Nils Holgerson
16.10 Kviz: Male sive celice
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Hum. nad.: Fina gospa (i. Patricia Routledge)

13.10 Hri-bar (pon.)

14.10 50 let televizije
14.35 Prava ideja!
15.00 Črno beli časi
15.15 Koktalj
16.30 Dok. serija: National Geographic
17.25 Mostovi-Hidak (pon.)
18.00 Pogled na ... prešernov spomenik v Lj (pon.)
18.30 Rokomet: tekma lige Mik: Celje pivovarna Laško - Cimos Koper
20.00 Izobraž. oddaja: Turbulenca
20.55 glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
21.45 Matjaž Kmecelj: Andrej Smole - Znameniti Slovenec
22.30 Slovenska jazz scena
23.15 Nad.: Deset božjih zapovedi

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.25 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews, sledi Globus
15.00 Film: Vrnitev Robin Hooda (pust., ZDA, i. R. Greene, D. Pleasence)
16.30 Biker explorer
17.00 Dok. odd.: Spoznavajmo Agrigento
17.30 Avtomobilizem
17.45 Vsedanes: vzgoja in izobraževanje
18.00 Minute za... (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Dok. odd.: Yaðaran vrt
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 City folk
21.10 Folkest 2008
22.15 Rokomet: Celje Pivovarna Laško - Cimos Koper
23.25 Iz arhiva po vaših željah

Tv Primorka

10.30 12.00, 23.30 Videostrani
11.30 20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved
17.10 Nad.: Jelena
18.00 Če me spomin ne var
18.45 Kulturni utriček
19.00 Športni ponedeljek (pon.)
19.55 EPP
20.30 Objektiv (pon.)
21.00 Odprt tema
22.00 Polka in majolka

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Ko se stikajo kulture; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Oprta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Napovednik; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Posvetovalnica s psihologom; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.35 Zaključek oddaj.

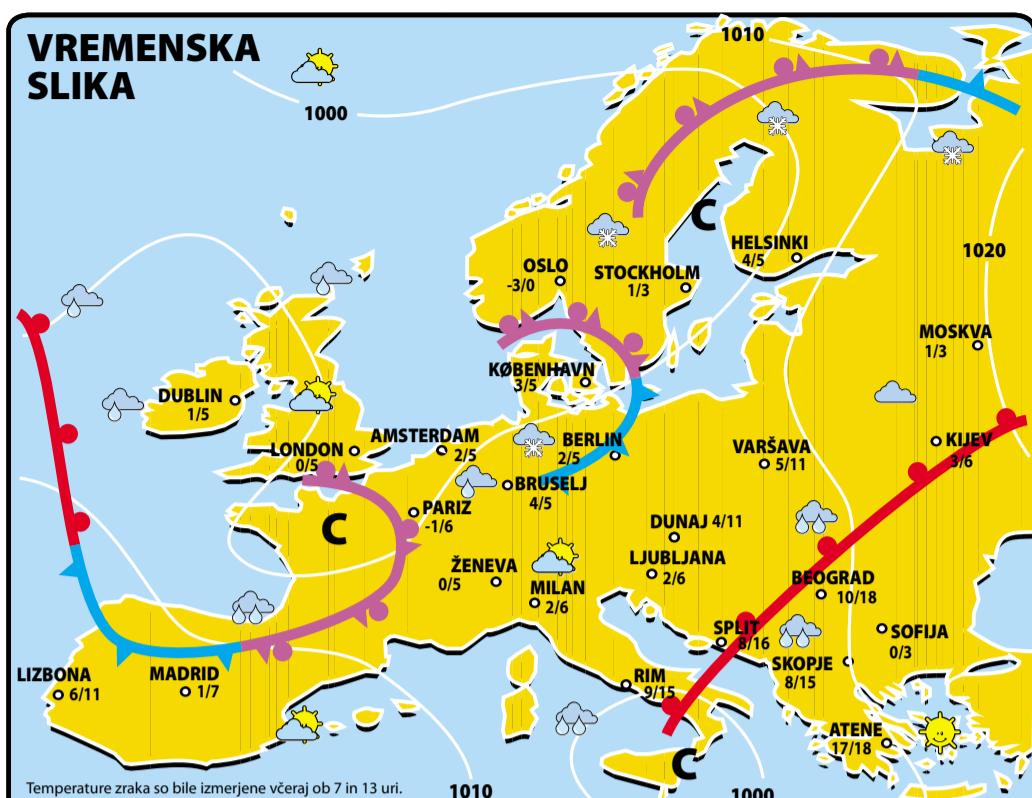
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjek; 9.00-12.30 Dopoldan il pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-14.30 Na rešetu; 14.45 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Preglej prireditev; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodbivne; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o: 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italio heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Se-ra; 21.00 Odprt prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSL.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.45 Plodovi narave; 8.05 Najlepša viža; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 P

VREMENSKA SЛИКА

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

1010

Nad sredino in zahodno Evropo vztraja obširna dolina nizkega zračnega pritiska. Nad našo deželo pritekajo vlažni jugozahodni vetroti, v sredo in četrtek bodo ti tokovi postali bolj suhi.

Nad večim delom Evrope je še vedno območje nizkega zračnega pritiska, ki se bo nad osrednjim Sredozemljem še poglobilo. V višinah priteka k nam prehodno nekoliko manj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.28 in zatone ob 16.22
Dolžina dneva 8.54

BIOPROGOZO
Danes bo vremenska obremenitev prehodno oslabela in večina ljudi ne bo imela opaznih težav, izjema bodo le najbolj občutljivi.

MORJE
Morje razgiban, temperatura morja 12,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	5	2000 m	-3
1000 m	2	2500 m	-6
1500 m	0	2864 m	-7

UV INDEKS
Ob jasnom vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

YAHOO - Med uporabniki portala

Britney Spears najbolj iskana

LOS ANGELES - Ameriški pop zvezdnici Britney Spears je tokrat že četrti leta zapored, poleg tega pa sedmič v karieri, uspel prav poseben podvig. Tokrat ne gre za glasbeno lovorko, pač pa je bilo ime "Britney Spears" največkrat iskano geslo na spletnem portalu Yahoo.

Spearsova je glede priljubljenosti med uporabniki porazila tako spletni portal World Wrestling Entertainment, novoizvoljenega ameriškega predsednika Baracka Obama, kot tudi pevko in igralko Miley Cyrus in spletno igro RuneScape. To je bilo po poročanju portala Yahoo pet najbolj iskanih gesel v iztekačjem se letu. Zanimivo je, da je Yahoo novico objavil v ponedeljek, le dan

pred izidom najnovjega albuma Spearsove z naslovom Circus, ki ga je na prodajnih polic moč najti od včeraj daje.

Prvo deseterico na portalu Yahoo nato nadaljujejo igralka Jessica Alba, risana serija Naruto, pevka, manekenka in igralka Lindsay Lohan, hollywoodska zvezdnica Angelina Jolie in televizijski šov American Idol.

Spearsova ne navdušuje le Yahoo-jevih uporabnikov. Pretekli konec tedna se je namreč pojavila v epizodi britanskega šova "The X Factor", ki je pred male televizijske zaslone privabila kar 12,6 milijona gledalcev, kar je največje število gledalcev te oddaje doslej. (STA)

HUGH GRANT Za večerjo z Gorbačovom 300.000 evrov

MOSKVA - Britanski filmski igralec in producent Hugh Grant, ki je med drugim zaslovel s filmom Notting Hill, je za udeležbo na dobrodelni večerji voditelja nekdajno Sovjetske zveze, 77-letnega Mihaila Gorbačova odstrel 300.000 evrov, je poročala nemška tiskovna agencija dpa.

Denar bodo namenili ruski dobrodelni organizaciji, ki se ukvarja z raziskavami raka. Ustanova je poimenovana po Gorbačovovi soproni Raissi, ki je za posledicami levkemije umrla leta 1999 v Nemčiji.

Tokratna večerja pa ni bila prva, za katero je bil Grant pripravljen res globoko seči v žep. Pred petimi leti je za večerjo s 61-letnim britanskim glasbenikom Eltonom Johnom odstrel 290.000 evrov. Denar so takrat namenili pevčevi ustanovi za boj proti aidsu.

Hugh Grant je star 48 let, rodil pa se je v Londonu. (STA)

KOKTAJL - Izum francoskega barmana

Bloody Mary praznuje 75. rojstni dan

V. BRITANIJA - Državna skretarka ZDA

Riceova kraljici Elizabeti II. pripravila klavirski recital

LONDON - Ameriška državna skretarka Condoleezza Rice je v ponedeljek v Buckinghamski palači britanski kraljici Elizabeti II. pripravila klavirski recital. Skladbe skladatelja Johannesa Brahmsa je odigrala sama, na violinu jo je spremljala žena britanskega zunanjega ministra Louise Miliband, poleg nje pa tudi trije člani londonskega simfoničnega orkestra. Riceova je željo, da bi zaigrala v Buckinghamski palači, izrazila sama. Ameriška državna skretarka je šolana pianistka. Po po-

nedeljkovem nastopu je od britanske kraljice prejela tudi prav posebno darilo. Klavirski recital so namreč posneli, kraljica pa je Riceovi podarila nosilec zvoka s posnetkom nastopa.

Riceova se je v Londonu mudila na zadnjem obisku, preden bo administracija novoizvoljenega ameriškega predsednika Baracka Obame prihodnji mesec prevzela vajeti vodenja ZDA v svoje roke. Pot je Riceovo iz Londona včeraj vodila še v belgijski Bruselj, nato pa v Indijo. (STA)

NEW YORK - Koktail Bloody Mary, ki je bil nekdaj znan tudi pod imenom Red Sanper, v teh dneh praznuje svoj 75. rojstni dan. Ob tej priložnosti je na newyorškem Times Square v ponedeljek potekalo posebno praznovanje.

Napitek, ki ga navadno pripravijo iz vodke, paradižnikovega soka in tabasca, naj bi leta 1933 prvič pripravil francoski barman v New Yorku. Koktail je postal posebej priljubljen kakih 30 let pozneje, v 60. letih prejšnjega stoletja, ko so ga začeli servirati s stebrom zelenje.

Bari po vsem New Yorku bodo takoj v teh dneh pripravili posebne akcije in ponujali ta zdaj že častitljivo star napitek. Nekatere restavracije celo načrtujejo, da bodo zavrtle čas nazaj in Bloody Mary ponujale po isti ceni, kot ga je koktail imel ob svojem "rojstvu" leta 1933. (STA)